

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

**на тему «Аналіз фінансової стійкості підприємства»
(на матеріалах ТОВ «Кормотех»)**

Виконав: студент 4-го курсу, групи 401-ЕФ

Спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Бондарець С. Ю.

Керівник: к.е.н., доцент Скриль В. В.

Рецензент: Момот С. Г.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із праць інших авторів без відповідних посилань

Бондарець С. Ю.

Підтверджую достовірність даних, використаних у роботі

Бондарець С. Ю.

Полтава, 2024 року

АНОТАЦІЯ

Бондарець С. Ю. «Аналіз фінансової стійкості підприємства» (на матеріалах ТОВ «Кормотех»). Рукопис. Випускна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2024.

Робота містить 114 сторінок, 33 таблиці, 15 рисунків, список використаних джерел з 94 найменувань та ... додатків.

Ключові слова: фінансова стійкість, інформаційні джерела, методика оцінки, показники стійкості, економічна діяльність, платоспроможність, фінансові ризики, стратегії розвитку, оптимізація процесів, економічно-математичне моделювання.

Мета роботи – теоретичне дослідження та визначення поняття фінансової стійкості, аналіз поточного стану на підприємстві, виявлення основних проблем та напрямів зміцнення фінансової стійкості.

Об'єктом дослідження є фінансова стійкість ТОВ «Кормотех».

Предметом дослідження є напрямки покращення фінансової стійкості ТОВ «Кормотех».

У випускній роботі розглянуто різні підходи до визначення фінансової стійкості, джерела забезпечення інформації, основні методики визначення фінансової стійкості, охарактеризовано основну діяльність ТОВ «Кормотех» та фінансові результати. проаналізовано майно підприємства та джерела їх формування, здійснено аналіз відносних та абсолютних показників фінансової стійкості, досліджено платоспроможність підприємства, виявлено основні переваги, недоліки та ризики компанії, розроблено напрямки покращення фінансової стійкості та досліджено залежність між показниками.

ANNOTATION

Bondarets S. Y. "Analysis of financial stability of the enterprise" (based on the materials of Kormotech LLC). Manuscript. A graduation thesis for the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" - National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic", Poltava, 2024.

The work consists of 114 pages, 33 tables, 15 figures, a list of references with 94 titles and ... appendices.

Keywords: financial sustainability, information sources, assessment methodology, sustainability indicators, economic activity, solvency, financial risks, development strategies, process optimization, economic and mathematical modeling.

The purpose of the study is to theoretically study and define the concept of financial sustainability, analyze the current state of the enterprise, identify the main problems and directions for strengthening financial sustainability.

The object of research is the financial sustainability of Kormotech LLC.

The subject of the study is the directions of improving the financial sustainability of Kormotech LLC.

The graduation work considers various approaches to determining financial stability, sources of information, basic methods for determining financial stability, describes the main activities of Kormotech LLC and financial results. The property of the enterprise and sources of their formation are analyzed, the analysis of relative and absolute indicators of financial stability is carried out, the solvency of the enterprise is investigated, the main advantages, disadvantages and risks of the company are identified, directions for improving financial stability are developed and the dependence of the company on the financial stability is investigated.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1_ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Зміст та роль фінансової стійкості підприємства	7
1.2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства.....	16
1.3. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства.....	24
РОЗДІЛ 2_АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «КОРМОТЕХ»	37
2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства.....	37
2.2. Оцінювання фінансової стійкості підприємства.....	51
2.3. Проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємства	73
РОЗДІЛ 3_ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «КОРМОТЕХ».....	83
3.1. Напрями поліпшення фінансової стійкості підприємства	83
3.2. Визначення економічно-математичної залежності фінансової стійкості	92
ВИСНОВКИ.....	99
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	103
ДОДАТКИ	114

				ВР 401-ЕФ 20027			
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
Розроб.	Бондарець С.Ю.			«Аналіз фінансової стійкості підприємства» (на матеріалах ТОВ «Кормотех»)	Стадія	Арк.	Акрушів
Перевір.	Скриль В.В.				3	135	
Н. контр.	Керівник				<i>Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування</i>		
Затверд.	Кулик В.А.						

ВСТУП

Фінансова стійкість відіграє ключову роль в комплексному оцінюванні фінансового стану підприємства, адже вона характеризує стабільність розвитку компанії, залежність її від зовнішнього середовища, структуру основних фондів фінансування майна. Аналіз фінансової стійкості забезпечує інформацією про поточний стан підприємства, безпосередні ризики, що несуть потенційні збитки, та напрямки розвитку товариства та подолання криз. Такі дані допомагають керівництву та менеджерам різних ланок приймати своєчасні та раціональні рішення, формувати політику управління та оптимальну стратегію, що відповідає дійсності. Також, рівень фінансової стійкості допомагає інвесторам оцінити ймовірність банкрутства підприємства та потенціал, на який здатний суб'єкт господарювання. Тому, фінансова стійкість визначається не тільки як індикатор внутрішніх процесів, що виникають в межах підприємства, а й в здатності взаємодії зі зовнішнім середовищем.

Актуальність обраної теми перш за все пов'язана з мінливістю зовнішнього середовища, що характеризуються позитивними та негативними коливаннями, які безпосередньо впливають на основну діяльність компанії. У сучасних умовах підприємству важливо вчасно адаптуватись до таких змін без погіршення фінансових результатів, тому покращення фінансової стійкості є пріоритетним завданням для нормального функціонування.

На сучасному етапі йде дискусія про сутність фінансової стійкості та методи ефективного управління та шляхів її покращення. Дана проблема досліджувалася таким вченими, як Крухмалем О.В., Савицькою Г.В., Приваловим В.П., Фроловою Т.О., Бланком І.О., Гончаренком О.М., Самсоною К.В. та іншими. Через обширність поняття та розвитком аналітичних можливостей питання фінансової стійкості залишається частково не закритим.

Мета дипломної роботи полягає у теоретичному дослідженні дефеніції фінансової стійкості та теоретичних засадах щодо її підвищення на підприємстві.

Для реалізації вище поставленої мети потрібно вирішити ряд завдань:

- визначити сутність та роль фінансової стійкості на підприємстві;
- визначити джерела інформації при здійсненні аналізу фінансової стійкості;
- обрати та сформулювати комплекс методологічних підходів до визначення рівня фінансової стійкості підприємства;
- охарактеризувати ТОВ «Кормотех», його організацію та вид діяльності;
- проаналізувати майно та дослідити його динаміку ТОВ «Кормотех»;
- визначити основні показники та надати комплексну оцінку фінансової стійкості ТОВ «Кормотех»;
- з'ясувати основні чинники, що негативно впливають на фінансову стійкість ТОВ «Кормотех»;
- визначити напрями покращення фінансової стійкості ТОВ «Кормотех»;
- скласти актуальні моделі по забезпеченню фінансової стійкості ТОВ «Кормотех».

Об'єктом дослідження виступає фінансова стійкість ТОВ «Кормотех».

Предмет дослідження напрямки покращення фінансової стійкості ТОВ «Кормотех».

Методологія дослідження базується на використанні економіко-статистичного методу, табличного методу відображення інформації, динамічного та порівняльного аналізу, аналізу коефіцієнтів та інших.

Практична значимість полягає у можливості використання розроблених пропозицій та рекомендацій на підприємствах досліджуваної галузі з метою покращення фінансової стійкості підприємства та супутніх показників, що прямо впливають на діяльність та планові результати.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Зміст та роль фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість є важливою складовою життєздатності та конкурентоспроможності підприємства. Вона відображає ефективність його операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, надає важливу інформацію для потенційних інвесторів та демонструє здатність виконувати зобов'язання. Практика підтверджує, що стабільні підприємства мають переваги у привабленні інвестицій, у виборі постачальників та залученні кваліфікованого персоналу. Крім того, вони більш справно дотримуються законодавства, є соціально відповідальними, своєчасно сплачують податкові платежі, розраховуються з працівниками тощо.

Фінансова стійкість підприємства є ключовим аспектом його життєздатності та успішності на ринку. Це поняття визначається як здатність підприємства ефективно управляти своїми фінансовими ресурсами, забезпечуючи стабільність і надійність у виконанні своїх фінансових зобов'язань та здійсненні стратегічних інвестиційних рішень. Особливої актуальності питання фінансової стійкості набувало в умовах сьогоденної кризи викликаного повномасштабною війною. Лише підприємства, які мали високу фінансову стійкість зуміли оперативно адаптуватися до нових викликів й продовжити свій розвиток.

Сутність фінансової стійкості полягає в тому, щоб підприємство мало достатній рівень ліквідності, щоб витримати можливі фінансові труднощі та негативні впливи зовнішніх факторів, таких як економічні кризи, зміни урядової політики або конкуренція на ринку. Це означає, що підприємство повинно мати достатній обсяг оборотних коштів, резервів та доступ до фінансових

інструментів для забезпечення стабільності своєї діяльності в умовах невизначеності.

Що стосується економічної природи поняття «фінансова стійкість», то у науковій літературі існують різні підходи щодо його інтерпретації, які мають як спільні риси, так й певні відмінності у трактуванні. Узагальнення найбільш вдалих, на наш погляд, наукових підходів щодо інтерпретації поняття «фінансова стійкість підприємства» наведено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Наукові підходи до трактування сутності поняття «фінансова стійкість підприємства»

Автор	Фінансова стійкість підприємства – це ...	Джерело
1	2	3
Н.М. Гапак, С.А. Капштан	«одна з найважливіших характеристик оцінки фінансового стану підприємства, яка визначає ефективне фінансове управління підприємством»	[1]
Є.Ю. Ткаченко, В.В. Фатюха, О.В. Яришко	«здатність підприємства формувати фінансові ресурси таким чином, щоб забезпечити можливість постійної рівномірної основної діяльності, з урахуванням всіх ризиків та змін зовнішнього середовища»	[2]
О.Ю. Кириченко, О.С. Письтемський	«динамічна інтегральна характеристика його спроможності до мобілізації фінансових ресурсів при мінімальному ризику для здійснення господарської діяльності, під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища»	[3]
О.В. Левкович, Ю.М. Калашнікова	«здатність системи зберігати свої якості в середовищі, яке динамічно розвивається, поверталися до початкового стану при виникненні певних порушень функціонування, долати можливі негативні впливи»	[4]
Г. Партин, С. Папірник	«стан підприємства, за якого ефективне управління фінансовими ресурсами та оптимальна структура капіталу гарантують платоспроможність та отримання прибутку як в поточному, так і в довгостроковому періодах в обсягах, достатніх для розвитку та самофінансування підприємства за умов високого рівня мінливості внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування»	[5]
М.О. Старкіна, Л.С. Гаватюк	«узагальнювальна якісна оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання, яка відображає основні тенденції зміни фінансових відносин під впливом найрізноманітніших чинників, як внутрішніх, так і зовнішніх, і виражається в кредито- та платоспроможності підприємства, а також у постійному зростанні прибутку й капіталу за мінімального ризику»	[6]

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
А.О. Чередніченко, Л.І. Васечко, А.Ю. Рамський	«здатність підприємства компанії витримувати економічні труднощі, такі як фінансові кризи, економічні зміни, непередбачувані витрати, без занадто великих збитків, зберігаючи в той же час свою фінансову і стратегічну привабливість»	[7]

Отже, у науковій літературі існує значна різноманітність визначень та інтерпретацій поняття «фінансова стійкість підприємства», що відображається в тому, що різні дослідники та теоретики розглядають цей термін з різних поглядів. Це викликано різноманітністю аспектів, які вони вважають ключовими при визначенні фінансової стійкості підприємства.

Одні дослідники акцентують увагу на ліквідності й платоспроможності як основних показників фінансової стійкості, підкреслюючи необхідність наявності достатніх оборотних коштів для покриття поточних зобов'язань. Інші звертають увагу на забезпеченні фінансових резервів та ризик-менеджменту як важливих складових стійкості, оскільки вони дозволяють підприємству адаптуватися до змін у фінансовому середовищі та запобігають можливим фінансовим кризам.

У кінцевому підсумку, існування різноманітності визначень фінансової стійкості в науковій літературі свідчить про вагоме значення цього терміну та його важливе місце в економічній теорії та практиці. Висока увага до цього поняття свідчить про його ключову роль у визначенні успішності та життєздатності підприємства в умовах ринкової нестабільності та економічних криз. На нашу думку, в сучасних умовах фінансову стійкість підприємства слід визначати через їх здатність адаптуватися до нових викликів зовнішнього середовища.

Слід відзначити, науковий доробок українських вчених А.О. Сподіної та І.О. Тарасенко [8], які на основі узагальнення наукових підходів щодо визначення поняття «фінансова стійкість» виділили 4 основні підходи, які представлено на рисунку 1.1.

Ці ж вчені зазначають, що з одного боку, фінансову стійкість підприємства необхідно розглядати як об'єкт менеджменту, який необхідно оцінювати, регулювати та контролювати, з іншого боку, фінансова стійкість підприємства – це фундаментальний параметр функціонування підприємства, без якого неможливий його стабільний розвиток.

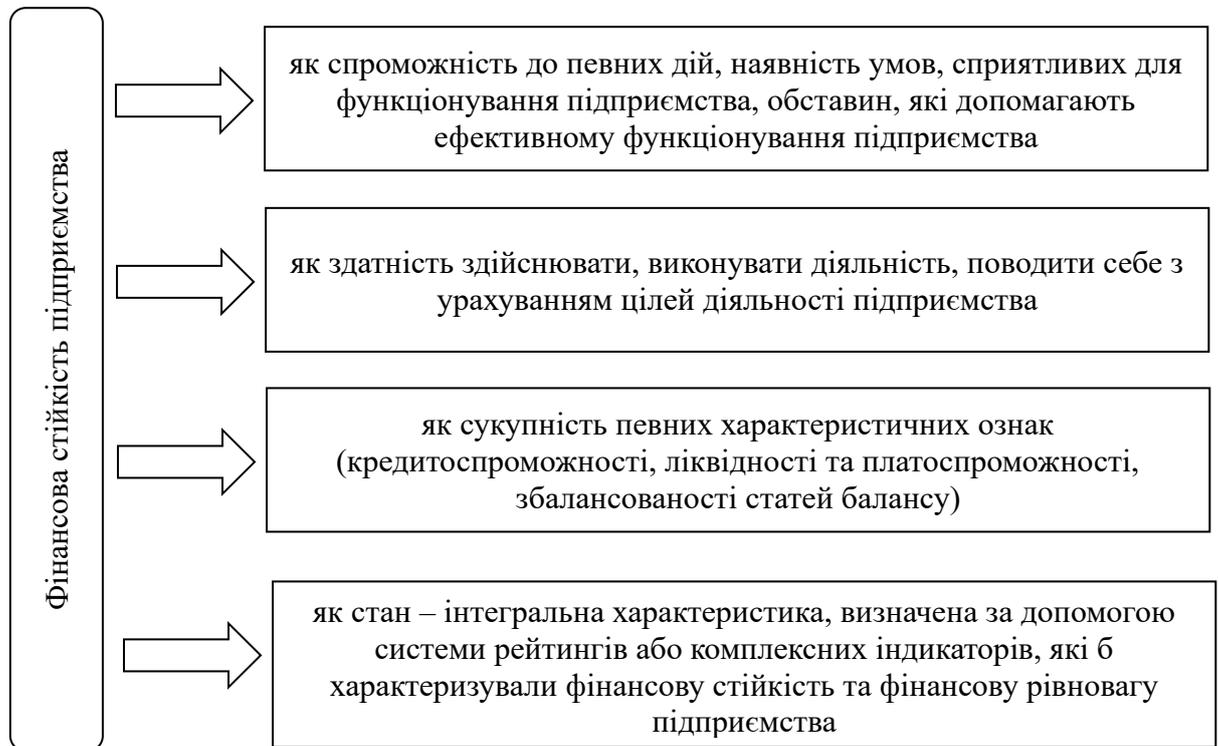

Рис. 1.1. Узагальнення підходів до поняття «фінансова стійкість підприємства»

Фінансову стійкість підтримує раціональне управління ресурсами, ефективний контроль за фінансовими ризиками та здатність до адаптації до змін умов ринку. Ключовим елементом стійкості підприємства є його здатність до розвитку як у внутрішньому, так і у зовнішньому середовищі. Для досягнення цієї мети, підприємствам необхідно мати гнучку структуру фінансових ресурсів і бути здатними залучати фінансування за необхідності, проявляючи кредитоспроможність. Кредитоспроможність підприємства означає, що воно має умови для отримання кредитів і можливість відшкодувати кредиторам позики та виплачувати відсотки. З цього випливає, що ще одним аспектом фінансової стійкості є збільшення рентабельності підприємства та його капіталу, що вказує на його самостійність та здатність до самофінансування [7].

О.В. Заячківська та Я.А. Яскал за результатами свого дослідження прийшли до висновку, що фінансова стійкість є головним індикатором успіху підприємства на ринку та забезпечує ефективність усіх бізнес-процесів, сприяє розвитку виробництва, побудови міцних відносин з стейкхолдерами, залучення кращих кадрів тощо [9]. На рисунку 1.2 наведено складові фінансової стійкості підприємства.

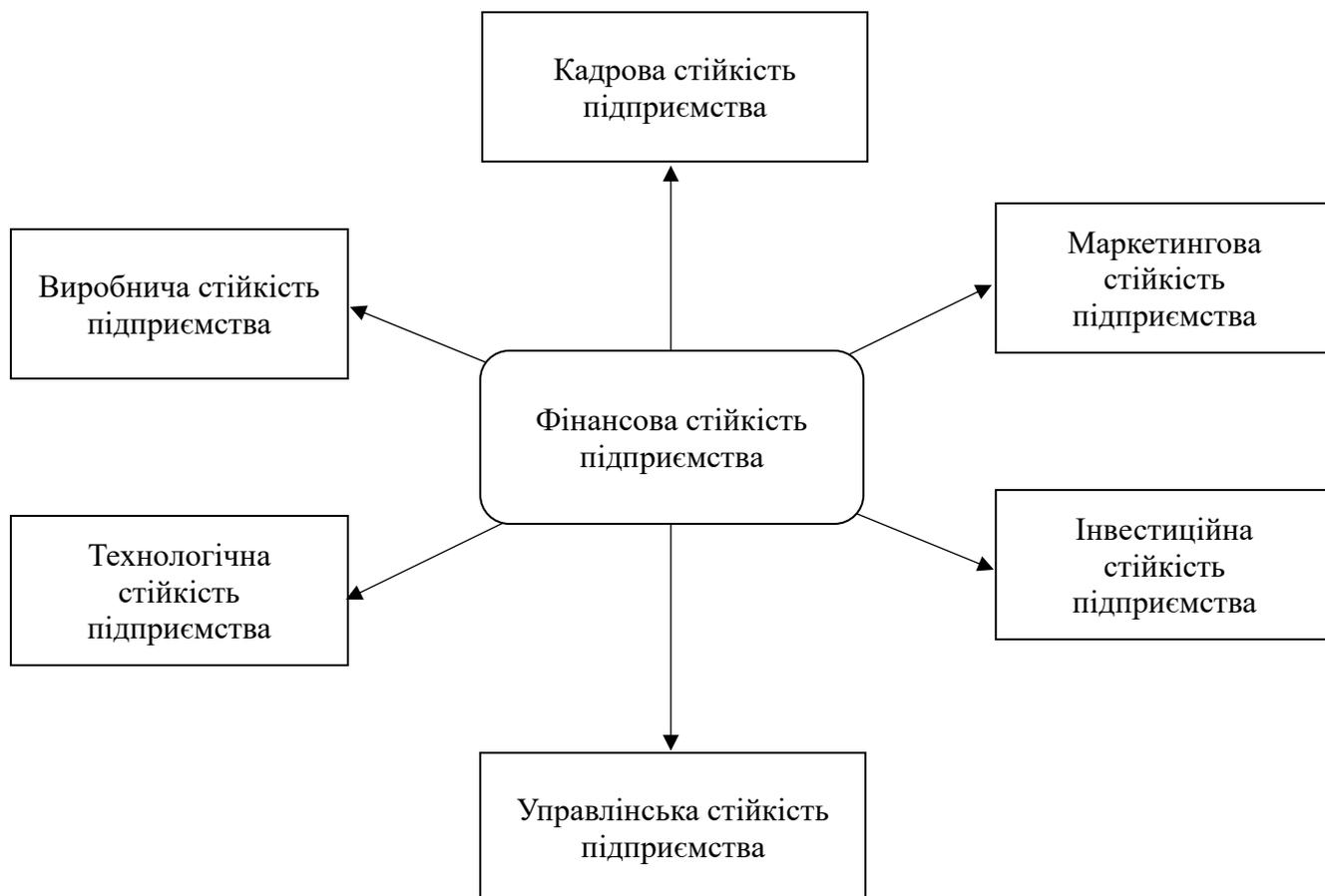

Рис. 1.2. Складові фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість впливає на усі аспекти діяльності підприємства, починаючи від виробничих процесів і закінчуючи стратегічним плануванням. Наявність стійких фінансових ресурсів дозволяє підприємству інвестувати у нові технології та розвиток продукції, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та ринковій позиції. Крім того, фінансова стійкість забезпечує можливість привертати кращих фахівців, оскільки підприємство може надавати їм стабільну заробітну плату та переваги.

Управління фінансовою стійкістю також впливає на процеси прийняття рішень на кожному рівні організації. Збалансована фінансова політика дозволяє оптимізувати розподіл ресурсів, мінімізуючи ризики та максимізуючи вигоди. Крім того, наявність фінансової стійкості сприяє покращенню відносин з кредиторами та партнерами, що може відкривати нові можливості для співпраці та розвитку бізнесу. Загалом, фінансова стійкість є фундаментом успіху будь-якого підприємства. Вона створює умови для стабільного зростання, розвитку та виживання в умовах змінного економічного середовища. Тому важливо, щоб управління фінансами було однією з головних стратегічних пріоритетів будь-якого підприємства.

Фінансова стійкість є невід'ємною складовою успіху будь-якого підприємства. Вона відображає здатність організації витримувати економічні коливання, забезпечуючи стабільність та надійність у фінансових показниках. Роль фінансової стійкості полягає в забезпеченні безперебійної діяльності підприємства навіть у непевних умовах ринкової конкуренції, змін цін на ресурси та інших факторів зовнішнього середовища. Роль фінансової стійкості полягає в забезпеченні стабільності, надійності та конкурентоспроможності підприємства в умовах постійних змін на ринку. Це важлива передумова для успішної діяльності та подальшого розвитку будь-якої компанії.

Опрацювання наукових джерел інформації дозволило на рисунку 1.3 виділити основні ознаки фінансової стійкості підприємства.

Окремо слід наголосити, що фінансова стійкість підприємства не є сталою величиною, а динамічно змінюється під впливом різноманітних чинників. Ці чинники можуть бути як зовнішніми, так і внутрішніми, і вони змінюються в залежності від економічних, політичних, технологічних та інших умов. Зовнішнє середовище включає в себе економічну кон'юнктуру, зміни в законодавстві, конкуренцію на ринку та інші фактори, що не контролюються підприємством.

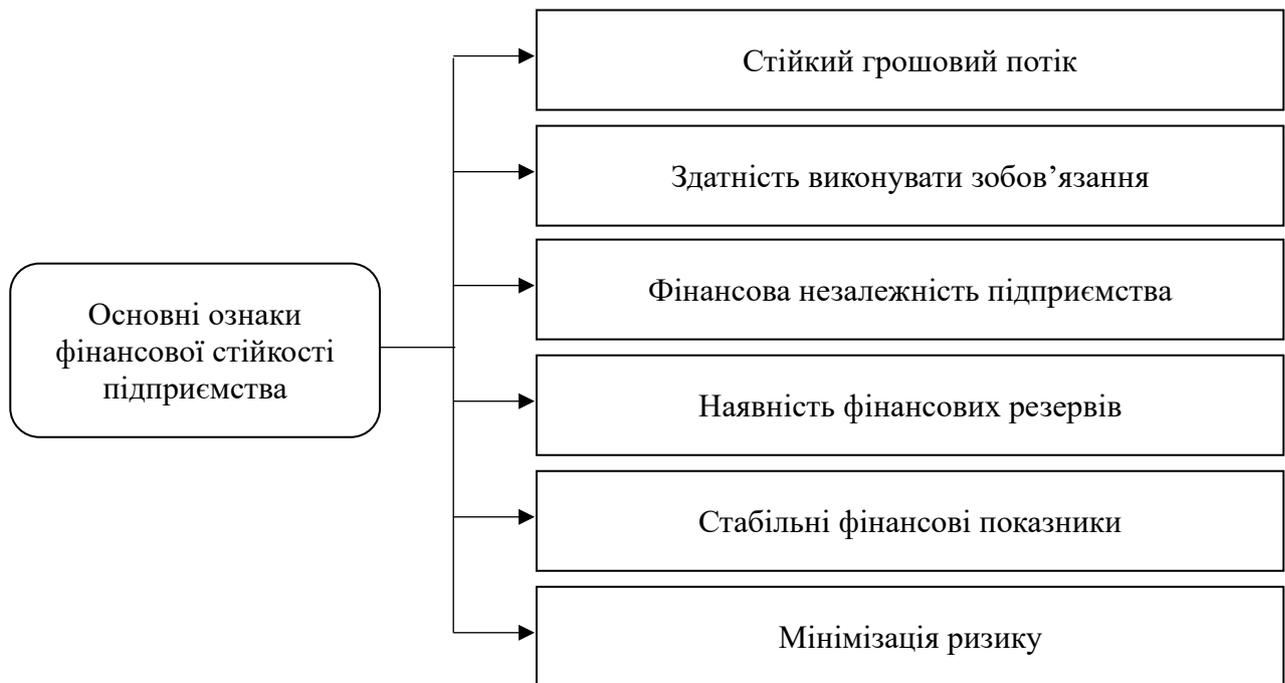

Рис. 1.3. Основні ознаки фінансової стійкості підприємства [10; 7]

Внутрішнє середовище включає в себе фінансовий менеджмент, операційну систему, кадрову політику та інші аспекти діяльності підприємства [7].

Згідно тверджень О.Я. Базилінської [11], Н.М. Деєва [12], І.Ф. Ясіновської [13], С. Приймак та О. Волкової [14] отримані результати в ході проведених розрахунків дозволять зробити висновок щодо визначення характерного для підприємства типу фінансової стійкості. Всього у науковій літературі прийнято виділяти 4 типи фінансової стійкості підприємства [13]:

- абсолютна фінансова стійкість зустрічається вкрай рідко, оскільки підприємства намагаються залучити додаткові позикові ресурси для збільшення рівня збуту, що призводить до значного накопичення запасів у порівнянні з наявним обсягом власних коштів;

- задовільна фінансова стійкість на практиці зустрічається найчастіше, свідчить про ефективну фінансову діяльність та здатність забезпечити безперервний процес збуту та виробництва;

– проблемна фінансова стійкість означає підвищений ризик неповернення коштів акціонерам, оскільки у разі погіршення ринкових умов платоспроможність підприємства різко знизиться;

– кризовий фінансовий стан може виникнути при втраті частини власного капіталу, що призводить до переважання обсягу резервів над власними обіговими коштами, довгостроковими та короткостроковими позиковими джерелами.

Оскільки фінансова стійкість є змінною, важливо постійно моніторити її рівень та вчасно реагувати на будь-які зміни. Для цього необхідно використовувати аналітичні інструменти, щоб оцінити фінансовий стан підприємства, ідентифікувати потенційні ризики та можливості. На основі цієї інформації можна розробити стратегії управління фінансовою стійкістю, спрямовані на збереження та зміцнення фінансових позицій підприємства.

Управління фінансовою стійкістю включає в себе ряд заходів, таких як раціоналізація витрат, оптимізація фінансових процесів, диверсифікація інвестицій та інші стратегії, спрямовані на збільшення прибутковості та зменшення ризиків. Крім того, важливо мати плани навіть для непередбачуваних ситуацій, таких як економічні кризи або природні лиха, щоб забезпечити стабільність фінансів підприємства навіть у складних умовах. Такий підхід дозволить зберегти конкурентоспроможність та довіру споживачів та інвесторів до підприємства в будь-яких умовах [15].

Підводячи підсумки дослідження даного питання слід зазначити, що значення фінансової стійкості для підприємства важко переоцінити, оскільки вона є ключовою складовою його успіху та виживання. Роль фінансової стійкості можна пояснити через такі її аспекти:

– фінансова стійкість забезпечує стабільність у функціонуванні підприємства, дозволяючи йому відповідати своїм зобов'язанням перед постачальниками, кредиторами та іншими стейкхолдерами;

– інвестори та інші групи стейкхолдерів довіряють фінансово стабільним підприємствам, оскільки вони вважають їх надійними та мають високий потенціал для отримання прибутку;

– фінансова стійкість дозволяє підприємствам здійснювати інвестиції в інноваційний розвиток, покращення якості продукції та послуг, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку;

– фінансово стійкі підприємства можуть легше подолати кризові ситуації, такі як економічну рефесію, непередбачувані різні зміни, завдяки наявності резервів та фінансової гнучкості;

– фінансово стабільні підприємства здатні забезпечити сприятливі умови праці, високу оплату праці та можливості кар'єрного зростання, що зробить їх привабливими для кваліфікованих спеціалістів.

У цілому, фінансова стійкість є основою успішної діяльності підприємства, яка визначає його можливості для розвитку, зростання та досягнення стратегічних цілей.

Таким чином, фінансова стійкість є не лише ключовим аспектом успішності підприємства, але й його життєво важливою складовою. Це поняття охоплює здатність підприємства ефективно управляти своїми фінансами в умовах змінного середовища і є індикатором успішного його розвитку. Фінансово стійкі підприємства мають продовжувати свою діяльність, забезпечуючи виконання зобов'язань перед кредиторами та забезпечуючи стабільні умови праці для своїх працівників. Крім того, фінансова стійкість є ключовим фактором привабливості для інвесторів та інших стейкхолдерів. Підприємства зі стійкими фінансовими показниками зазвичай є більш надійними та привабливими для інвестицій, що дозволяє їм залучати капітал для розвитку та розширення бізнесу. Вона дозволяє підприємствам зосередитися на розвитку та інноваціях, замість вирішення фінансових проблем. Фінансова стійкість є необхідною умовою для забезпечення успішності та стійкого розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

З огляду на таку важливість фінансової стійкості підприємствам необхідно постійно моніторити її рівень та своєчасно впроваджувати заходи направлені на її підтримку та підвищення. Для цього необхідно мати відповідне інформаційне

забезпечення. Тому в наступному підрозділі кваліфікаційної роботи розглянуто інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства.

1.2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства

Інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства є важливим елементом управління фінансами та прийняття стратегічних рішень. Для ефективної оцінки фінансової стійкості підприємства необхідно мати доступ до різноманітної інформації, включаючи фінансові звіти, звіти про прибутки та втрати, розрахунки фінансових показників та аналіз ризиків. Важливо також враховувати внутрішні та зовнішні фактори, які можуть впливати на фінансову стійкість, такі як економічна кон'юнктура, конкурентне середовище та рівень ринкової концентрації. Інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства вимагає систематичного та комплексного підходу. Від правильності зібраної, обробленої та проаналізованої інформації залежить ефективність управлінських рішень та подальший розвиток підприємства. Тому важливо мати доступ до актуальних та достовірних даних, а також володіти методами їх аналізу та інтерпретації.

Наявність достовірної інформації є запорукою вдалого розвитку підприємства і дозволяє уникнути фінансової кризи, а це, в свою чергу, вимагає своєчасного забезпечення інформацією процесу аналізу фінансового стану. Без інформації неможливий будь-який процес управління, а процес забезпечення нею передбачає здійснення її збирання, обробки та передачі користувачам для прийняття рішень, а також забезпечення її зберігання [16].

Сучасне інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства складається з 4 складових, які наведено на рисунку 1.4 [16; 17].

Інформаційні ресурси є основою для проведення оцінки фінансової стійкості підприємства.

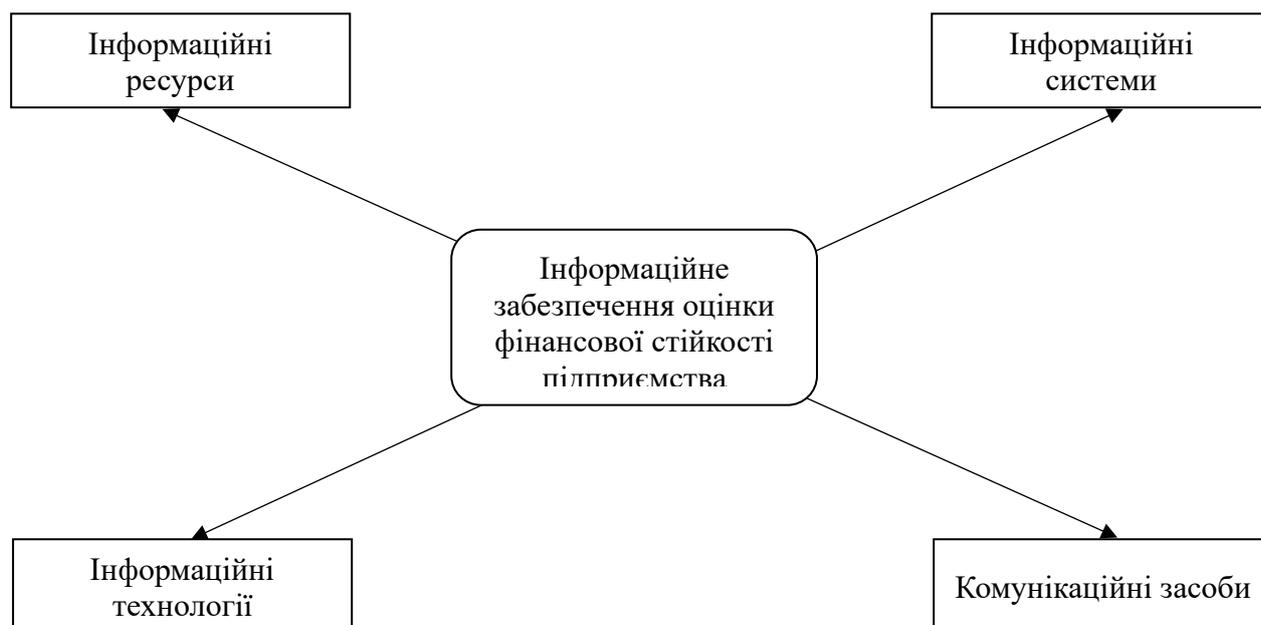

Рис. 1.4. Складові інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства

Вони включають у себе не лише фінансові звіти та документацію, а й різноманітні джерела зовнішньої інформації, такі як ринкові дослідження, аналітичні звіти та статистичні дані. Доступ до різноманітних інформаційних ресурсів дозволяє отримати «картину» фінансового стану підприємства та здійснити об'єктивну оцінку його фінансової стійкості.

Інформаційні системи є важливим інструментом для забезпечення доступності та цілісності фінансової інформації. Вони включають в себе бази даних, програмне забезпечення для обробки та аналізу даних, а також інші технічні засоби, які дозволяють збирати, зберігати та використовувати інформацію про фінансовий стан підприємства. Інформаційні системи забезпечують надійність та конфіденційність даних, а також дозволяють вести моніторинг та аналіз фінансової діяльності підприємства в реальному часі.

Інформаційні технології є ключовим елементом сучасного бізнесу та важливою складовою інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства. Вони допомагають автоматизувати процеси збору та аналізу фінансової інформації, зменшуючи час та зусилля, необхідні для цього.

Наприклад, використання спеціалізованих програмних засобів для фінансового аналізу дозволяє швидко отримувати необхідні дані та формувати звіти [17]. В умовах сучасної ери диджиталізації наявність таких інформаційних технологій дозволяє повністю автоматизувати процес проведення оцінки фінансової стійкості підприємства. З наявністю таких інформаційних технологій процес оцінки фінансової стійкості є автоматизованим та безперервним. Спеціалізована програма самостійно проводить оцінку фінансової стійкості підприємства у режимі реального часу та у разі виявлення негативних змін, відхилень від граничних нормативних значень сигналізує про це відповідні фінансові служби підприємства.

Комунікаційні засоби дозволяють передавати інформацію потрібну для оцінки фінансової стійкості підприємства між різними структурними підрозділами, управлінськими командами та зацікавленими сторонами. Наприклад, електронна пошта, відеоконференції та корпоративні портали дозволяють швидко та ефективно обмінюватися інформацією, сприяючи прийняттю обґрунтованих рішень.

Проведення оцінки фінансової стійкості підприємства передбачає наявність відповідної інформаційної бази. Розділяємо позицію Н.М. Шмиголь та М.А. Касянок, які вважають, що інформаційне забезпечення такої оцінки включає зовнішні та внутрішню інформацію [18]. Зовнішня інформація включає в себе широкий спектр даних, таких як статистична інформація про стан економіки, ринкові тенденції, інфляцію, а також галузеві показники. Ці дані надають контекст та основу для порівняння фінансової діяльності підприємства зі змінами на ринку та в галузі. Окрім того використання зовнішньої інформації дозволяє підприємству визначати зовнішні показники, які мають найбільш вагомий вплив на фінансову стійкість підприємства, а також у подальшому здійснювати прогнозування їх змін та завчасно виявляти можливий їх вплив на відповідні фінансові індикатори.

Внутрішня інформація передбачає фінансову звітність підприємства та різноманітні внутрішні дані. Фінансова звітність, така як баланс, звіт про

фінансові результати та грошовий потік, є основними джерелами інформації для оцінки фінансової стійкості підприємства. Крім того, внутрішня інформація може включати дані про обіг товарів, витрати на виробництво, управлінські рішення та стратегії компанії. Разом зовнішня та внутрішня інформація надають об'єктивну основу для оцінки фінансової стійкості підприємства.

На рисунку 1.5 наведено класифікацію інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства [20; 21].

Вважаємо, що саме наведена класифікація інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства є найбільш ширшою й дозволяє урахувати усі фактори впливу. Велика кількість вчених у якості інформаційного забезпечення виокремлює лише фінансову звітність підприємства. Вважаємо такий підхід неправильним й досить обмеженим. Фінансова звітність хоч і є основою для оцінки фінансової стійкості підприємства не надає всезагальну інформацію, але не дозволяє врахувати ринкові та економічні тенденції, стан внутрішніх бізнес-процесів, які здатні впливати на фінансову стійкість тощо. Урахування зовнішньої та внутрішньої інформації при оцінці фінансової стійкості підприємства дозволяє визначити не лише наявний її рівень, але й спрогнозувати зміни в майбутньому, визначити фактори, які найбільше впливають на зміни показників тощо.

Успішна оцінка фінансового стану підприємства ґрунтується на повноті інформації, яка міститься у фінансовій та статистичній звітності. Кожен компонент цієї інформаційної бази відіграє свою важливу роль у формуванні системи показників, що відображають фінансову стійкість підприємства. Усі підприємства, що діють в Україні, зобов'язані складати фінансову звітність відповідно до національного стандарту бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Ця звітність включає баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал і примітки до фінансової звітності [19]. Підтвердження достовірності цих звітів може бути також надане у вигляді аудиторського висновку.

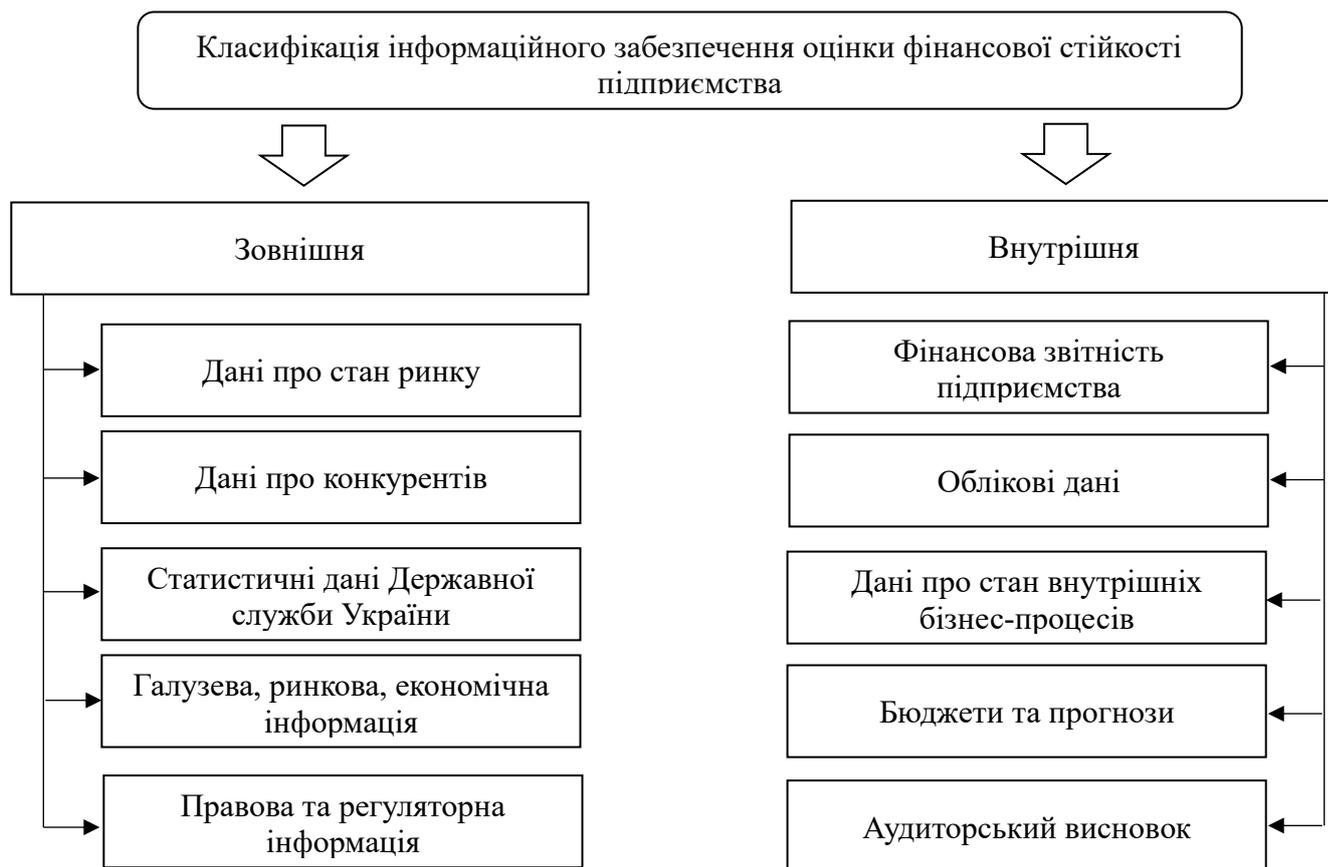

Рис. 1.5. Класифікація інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства

Фінансова звітність – звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства [17].

Фінансова звітність повинна бути забезпечена якістю, що досягається завдяки нейтральності інформації. Це означає виключення впливу односторонніх інтересів однієї групи користувачів перед іншою. Звітність суб'єкта має включати показники роботи всіх його підрозділів протягом принаймні двох років (звітного і попереднього), що повинні бути взаємопорівняними. У випадку, коли показники за попередній період не можуть бути порівняні з даними за звітний період, вони коригуються відповідно до встановлених нормативних документів. Кожне таке

коригування повинно бути ретельно розкрито в примітках до фінансової звітності [20].

Я.В. Шеверя зазначає, що в основі формування потоку інформації, необхідної для проведення фінансового аналізу, оцінки фінансової стійкості підприємства, лежить ряд положень [22]:

- визначення обсягів та характеру необхідної інформації, шляхів її отримання;
- єдина інформаційна база даних, які надходять з різних джерел обліку;
- об'єктивність відображення в фінансовому обліку і звітності господарюючого суб'єкта всіх операцій;
- відсутність дублювання одержуваної інформації;
- виділення первинної інформації з визначенням ключових аналітичних показників;
- своєчасність і швидкість отримання інформації, яка досягається за рахунок автоматизації;
- можливе обмеження обсягу залучених для аналізу даних, раціональне їх використання.

Від належного інформаційного забезпечення залежить результативність проведення оцінки фінансової стійкості підприємства. При цьому важливо, щоб інформація була мінімум за 2-3 роки. Такий підхід дозволяє виявляти тенденції зміни, тренди й допоможе визначити ключові проблеми і шляхи їх вирішення. Попри потребу в широкому інформаційному забезпеченні, більшість представлених інформаційних джерел виступають у якості допоміжних ресурсів. Основу для оцінки фінансової стійкості підприємства складає саме фінансові звітність підприємства.

Характеристика основної фінансової звітності підприємства необхідної для оцінки фінансової стійкості представлена на рисунку 1.6 [16].

Ці документи надають необхідну інформаційну базу для оцінки фінансової стійкості підприємства, дозволяючи аналізувати його фінансове положення, ефективність управління грошовими потоками та загальну фінансову

відповідальність. Усі інші документи, дані як зовнішні, так й внутрішні виступають у якості доповнення для більш коректного оцінювання фінансової стійкості підприємства, визначення факторів впливу, прогнозування можливої зміни тощо.

Рис. 1.6. Характеристика основної фінансової звітності підприємства необхідної для оцінки фінансової стійкості

Слід зазначити, що О.В. Гандзюк [21] в своєму науковому дослідженні підкреслює важливість впровадження сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій, які дозволяють автоматизувати процес оцінки фінансової стійкості підприємства. Використання підприємствами таких технологій дозволить значно скоротити час, потрібний для проведення необхідних розрахунків, підвищить якість цих розрахунків і сприятиме ефективному управлінню будівельними процесами. Головною перевагою використання сучасних інформаційних технологій є можливість виконавцям робіт самостійно отримувати достовірні альтернативні рішення, коригувати звіти в реальному часі та спостерігати за їхніми наслідками. Можливість побудови таких панелей засобами MS Excel, які використовуються в багатьох підприємствах, дозволяє створювати та змінювати їх самостійно, а простота та зручність їх функціоналу сприяють підвищенню якості управлінських рішень.

Таким чином, для проведення оцінки фінансової стійкості підприємства необхідне відповідне інформаційне забезпечення. Останнє включає велику кількість внутрішньої та зовнішньої інформації. До внутрішньої належить передусім фінансова звітність підприємства, облікові дані, аудиторські висновки, дані про стан бізнес-процесів тощо. Зовнішня інформація включає дані Державної служби статистики України, ринкові тенденції, дані про конкурентів, економічні прогнози тощо. Основою інформаційного забезпечення виступає фінансова звітність підприємства, яка включає: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до фінансової звітності.

Інші джерела інформації виступають допоміжними при оцінюванні фінансової стійкості підприємства. Також варто підкреслити особливу важливість в умовах цифровізації використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які дозволяють автоматизувати процес проведення оцінки фінансової стійкості підприємства.

1.3. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства

Оцінка фінансової стійкості підприємства є однією з ключових задач для фінансового менеджменту. Ця процедура дозволяє визначити, наскільки підприємство може витримати економічні труднощі, зберігаючи свою діяльність та здатність виплачувати зобов'язання. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства можуть бути різноманітними, в залежності від конкретної ситуації та специфіки діяльності компанії.

Проведений аналіз літературних джерел дозволив прийти до висновку, що однозначних критеріїв оцінки фінансової стійкості, що були б загальновизнаними, і досі не існує. Однією з проблем оцінки та аналізу фінансової стабільності підприємства є диференціація фінансової стабільності та інших характеристик фінансового стану підприємства. Необхідність такого поділу обумовлена тим, що при комплексній оцінці фінансового стану підприємства одні і ті ж показники під різними назвами різними вченими відносять як до групи факторів фінансової стабільності, так і до інших груп. Наприклад, деякі вчені визначають фінансову стабільність як довгострокову ліквідність компанії або визначають її за платоспроможністю [23]. Сам же аналіз фінансової стійкості підприємства розглядається як частина фундаментального аналізу фінансового становища. Різноманітність методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства пояснюється відсутністю єдиного універсального показника, який би повністю відображав цей аспект. Фінансова стійкість підприємства є складним та узагальнюючим поняттям, яке враховує багато аспектів його фінансового стану та здатності витримувати негативні зовнішні та внутрішні впливи. Різні підходи до оцінки фінансової стійкості можуть базуватися на використанні різних методів аналізу. Наприклад, деякі методи базуються на вертикальному аналізі фінансових звітів (порівняння різних статей у фінансових звітах), тоді як інші використовують горизонтальний аналіз (аналіз змін показників у часовому аспекті).

У сфері фінансового аналізу існують різноманітні системи класифікації методів оцінки фінансово-економічного стану підприємств. На наш погляд

досить вдалу систематизацію методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства зробили С. Приймак та О. Волкова [14], які виділили 6 основних методів: горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз коефіцієнтів (відносних показників), порівняльний аналіз, факторний аналіз та трендовий аналіз (рис. 1.7).

Кожен з цих методів зорієнтований на різні аспекти оцінки фінансової стійкості підприємства. Фінансова стійкість є загалом комплексним показником, який враховує різні фінансові сторони діяльності підприємства. Для отримання достовірних даних, які дозволять зробити узагальнюючий висновок доцільний комплексний підхід, який передбачає одночасну комбінацію декількох методів оцінки фінансової стійкості підприємства.

Якісне управління фінансовою стабільністю на даному етапі економічного розвитку це дуже важливий фактор для стабільної фінансово-економічної діяльності в поточному і майбутньому періоді і сприятливий фактор для стратегічного розвитку підприємства [24].

Підприємствам важливо регулярно оцінювати фінансову стійкість, щоб своєчасно виявляти ознаки її зниження. У разі виявлення таких ознак необхідно розробляти та впроваджувати стратегії для покращення ситуації, що допоможе підвищити фінансову стійкість, забезпечити стабільність підприємства та його конкурентоспроможність на ринку. Регулярний моніторинг і активне управління фінансовою стійкістю є ключовими для стійкого розвитку підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства необхідна у першу чергу з точки зору інформаційного забезпечення вищого менеджменту, фінансових служб щодо результативності його господарської діяльності, ефективності фінансової політики, спроможності виконувати перед партнерами зобов'язання, фінансувати власні потреби тощо. За результатами такої оцінки можуть бути прийняті ефективні рішення щодо коригування фінансової політики, вжиття антикризових заходів чи збільшення інвестицій.

Рис. 1.7. Основні методи оцінки фінансової стійкості підприємства

Окремо слід виділити науковий доробок цілої плеяди вчених, а саме М.О. Кравченко та М.А. Леонтовської [25], І.М. Камінської, О.А. Мишка та Д.С. Шишки [26], а також І.Ф. Ясіновської [13], котрі на основі існуючих методів оцінки фінансової стійкості виділяють ще 9 методичних підходів. Їх деталізована характеристика представлена у таблиці 1.2

Таблиця 1.2

Основні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства

Назва підходу	Сутність підходу	Результат оцінки
Агрегатний підхід	Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості	Визначення типу фінансової стійкості
Коефіцієнтний підхід	Аналіз відносних показників фінансової стійкості та їх порівняння з нормативними значеннями	Визначення реального фінансового стану, слабких і сильних сторін діяльності підприємства
Маржинальний підхід	Розрахунок порогу рентабельності за допомогою поділу затрат на постійні і змінні та використання показника маржинального доходу	Визначення запасу фінансової стійкості
Бальний підхід	Додавання коефіцієнтів ліквідності до складу показників у бальній оцінці фінансової стійкості	Визначення класу фінансової стійкості
Балансовий підхід	Використання балансової моделі	Оцінка фінансової стійкості виходячи зі ступеня покриття запасів та основних засобів джерелами фінансування
Інтегральний підхід	Інтегральна оцінка ступеня фінансової стійкості з використанням загального показника зміни фінансової стійкості	Визначення ступеню фінансової стійкості та виявлення її динаміки
Факторний підхід	Проведення факторного аналізу фінансової стійкості, який включає в себе побудову ланцюга показників та аналіз їх темпів зростання	Визначення рангу показників, який дозволить сформулювати висновок про фінансовий стан підприємства
Матричний підхід	Складання матричних балансів	Розрахунок структури й визначення якості активів балансу та достатності джерел їх фінансування
Експертний	Передбачає залучення експертів, які на основі даних про фінансовий стан підприємства роблять висновок про рівень фінансової стійкості	Експертний аналіз фінансової стійкості підприємства, експертна оцінка ситуації на підприємстві

Використання кожного з вищезазначених підходів надає певний рівень інформації про фінансову стійкість підприємства. У практиці фінансового аналізу дослідники оперують одночасно мінімум трьома підходами, що дозволяє отримати достовірні та узгоджені результати. Важливого значення набуває досвід

й кваліфікація фінансового аналітика, який дозволяє зробити правильні висновки щодо фінансової стійкості підприємства. Також, в умовах цифрових технологій для фінансових аналітиків надзвичайно важливим стає вміння використання можливостей сучасного програмного забезпечення, яке дозволяє у автоматизованому режимі проводити розрахунки всіх необхідних показників. Зокрема, такими програмами продуктами є: Tableau, Power BI, Qlik, SAP, Oracle ERP, Microsoft Dynamics, Alteryx, MATLAB тощо. Крім того популярності набуває використання штучного інтелекту, який дозволяє не лише проводити розрахунок всіх необхідних показників фінансової стійкості підприємства, але й робить відповідно висновки, надає рекомендації тощо.

Узагальнення найкращих наукових практик дозволило у таблиці 1.3 визначити перелік ключових показників для оцінки фінансової стійкості [14].

Таблиця 1.3

Формули для розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

№	Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
1	2	3	4	5	6
1	Коефіцієнт фінансової стійкості	$K_{\text{фін.ст}}$	Власний капітал + довгострокові зобов'язання / Пасиви	частка стабільних джерел фінансування у їх загальному обсязі	$K_{\text{фін.ст.}} = 0,85-0,90$
2	Коефіцієнт автономії	$K_{\text{авт.}}$	Власний капітал / Пасиви	характеризує частку власних коштів підприємства (власного капіталу) у загальній сумі коштів, авансованих у його діяльність	Збільшення; $K_{\text{авт.}} > 0,5$
3	Коефіцієнт фінансової залежності	$K_{\text{фін.зал.}}$	Пасиви / Власний капітал.	зростання цього показника в динаміці означає збільшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства, тобто втрату ним фінансової незалежності.	зменшення

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4	5	6
4	Коефіцієнт фінансового ризику	$K_{фр}$	Загальні зобов'язання / Власний капітал	показує, скільки одиниць залучених коштів припадає на одиницю власних	Зменшення; Оптимальне значення < 0,5; критичне значення =1.
5	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	K_m	Власні оборотні кошти / Власний капітал	показує, яка частина власного капіталу знаходиться в обігу, тобто в тій формі, яка діє можливість вільно маневрувати цими коштами, а яка – капіталізована.	Оптимальне значення > 0,5
6	Коефіцієнт покриття запасів	$K_{зз}$	Власні оборотні кошти / Товарно-матеріальні запаси	показує забезпеченість підприємства власними джерелами коштів для формування товарно-матеріальних засобів.	Оптимальне значення > 0,8.
7	Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу	$K_{спів}$	Власний капітал / Запозичений капітал	показник характеризує фінансову стійкість підприємства. Він показує скільки грн. власного капіталу припадає на 1 грн. залученого капіталу.	Оптимальне значення > 1

Наведений вище перелік показників не є вичерпним, виділено лише основні, які повинні бути покладені в основу оцінки фінансової стійкості підприємства.

Для визначення типу фінансової стійкості підприємств використовують трьохкомпонентний показник.

1. Наявність власних коштів (В) – визначається як різниця між власним капіталом та необоротними активами підприємства:

$$B = BK - HA, \quad (1.1)$$

2. Наявність власних та довгострокових позикових коштів (ВД) – визначається збільшенням попереднього показника на суму довгострокових зобов'язань (ДЗ):

$$\text{ВД} = \text{В ДЗ}, \quad (1.2)$$

3. Наявність загальних коштів (ЗК) – визначається збільшенням попереднього показника на суму короткострокових кредитів банків (КК):

$$\text{ЗК} = \text{ВД} + \text{КК} \quad (1.3)$$

Трьом показникам наявності джерел фінансування запасів відповідають три показники забезпеченості запасів джерелами їх фінансування:

1. Надлишок (+) або дефіцит (–) власних коштів (Φ^B):

$$\Phi^B = \text{В} - \text{Зп}, \quad (1.4)$$

де Зп – запаси

2. Надлишок (+) чи дефіцит (–) власних та довгострокових позикових коштів ($\Phi^{\text{ВД}}$):

$$\Phi^{\text{ВД}} = \text{ВД} - \text{Зп}, \quad (1.5)$$

3. Надлишок (+) чи дефіцит (–) загальних коштів ($\Phi^{\text{ЗК}}$):

$$\Phi^{\text{ЗК}} = \text{ЗК} - \text{Зп}, \quad (1.6)$$

Для визначення типу фінансової стійкості використовують трьохкомпонентний показник:

$$S = \{S1 (\pm \Phi^B), S2 (\pm \Phi^{BD}), S3 (\pm \Phi^{3K})\}, \quad (1.7)$$

Де функція визначається так:

$$S(\Phi) = \begin{cases} 1, & \text{якщо } \Phi \geq 0; \\ 0, & \text{якщо } \Phi < 0. \end{cases}$$

$$S = \{0; 0; 0\}$$

$$3\pi > B + ДЗ + КК$$

Для визначення типу фінансової стійкості підприємства використовують зведену таблицю показників за типами фінансової стійкості (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Зведена таблиця показників за типами фінансової стійкості

Показник	Тип фінансової стійкості			
	Абсолютна стійкість	Нормальна стійкість	Нестійке становище	Кризове становище
$\Phi^B = B - 3\pi$	$\Phi^B > 0$	$\Phi^B < 0$	$\Phi^B < 0$	$\Phi^B < 0$
$\Phi^{BD} = BD - 3\pi$	$\Phi^{BD} > 0$	$\Phi^{BD} > 0$	$\Phi^{BD} < 0$	$\Phi^{BD} < 0$
$\Phi^{3K} = 3K - 3\pi$	$\Phi^{3K} > 0$	$\Phi^{3K} > 0$	$\Phi^{3K} > 0$	$\Phi^{3K} < 0$

Абсолютно стійкий фінансовий стан підприємства зустрічається вкрай рідко, оскільки більшість залучає кредитні кошти для фінансування господарської діяльності. Найбільш не бажаною є ситуацією, коли для підприємства характерним буде кризове становище. У такому разі необхідне впровадження антикризового управління, повного перегляду фінансової політики.

Фінансова стійкість підприємства є ключовим аспектом його успіху та виживання на ринку. Це означає, що підприємство має достатні ресурси для виконання своїх фінансових зобов'язань, здатність ефективно управляти своїми фінансами та відповідати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Запас фінансової стійкості підприємства є важливим, оскільки він забезпечує захист від ризиків та непередбачуваних витрат.

Запас фінансової стійкості характеризують [27]:

- поріг рентабельності;
- зона безпеки;
- показники операційного та фінансового левериджу.

Визначення порогу рентабельності називають аналізом взаємозв'язків витрати – обсяг – прибуток. Основним показником є точка беззбитковості (критичний обсяг реалізації, поріг рентабельності). Поріг рентабельності підприємства визначається за формулою:

$$Q_p = \frac{ПВ}{ПВ_{ВМ}} \quad (1.8)$$

де Q_p – поріг рентабельності;

ПВ – постійні витрати;

ПВ_{ВМ} – питома вага валової маржі

Запас фінансової стійкості розраховується як:

$$ЗФС = СОД - Q_p \quad (1.9)$$

де ЗФС – запас фінансової стійкості;

СОД – сукупні операційні доходи.

Точка беззбитковості в натуральних одиницях (Q_b) розраховується за формулою:

$$Q_b = \frac{ПВ}{(P - AVC)} \quad (1.10)$$

де Q_b – точка беззбитковості;

P – ціна продукції;

AVC – середні змінні витрати.

Зона безпеки (Safety Area) характеризує величину можливого зниження обсягу продаж без ризику понести збитки. Зона безпеки аналізується за допомогою запасу міцності (абсолютного показника) та коефіцієнта запасу міцності (відносного показника).

Запас міцності (ЗМ) (Safety Ratio) показує величину, на яку фактичний або запланований обсяг реалізації перевищує поріг рентабельності:

$$\text{ЗМ} = Q - Q_{\text{б}} \quad (1.11)$$

де Q – ціна продукції;

$Q_{\text{б}}$ – середні змінні витрати.

Операційний леверидж формується завдяки використанню підприємством постійних операційних витрат, які залишаються сталими незалежно від обсягу виробництва чи продажів. Фінансовий леверидж виникає, коли підприємство користується позичковими засобами фінансування, частину витрат за які потрібно регулярно виплачувати.

Оцінка операційного левериджу полягає у визначенні взаємозв'язку між обсягом виручки та прибутком до сплати відсотків та податків. Операційний леверидж відзначається тим, що навіть невеликі зміни в обсязі виручки можуть призвести до значних змін у прибутку до сплати відсотків та податків. Це зумовлено тим, що підприємство має постійні операційні витрати, які залишаються незмінними незалежно від змін у виробництві чи продажах. Фінансовий леверидж, з іншого боку, оцінюється через взаємозв'язок між чистим прибутком та прибутком до сплати відсотків та податків.

Операційний важіль характеризує внутрішню структуру валової маржі, тобто співвідношення її складових – операційного прибутку і фіксованих витрат:

$$\text{ОВ} = \frac{\text{ВМ}}{\text{ОП}} \quad (1.12)$$

де $ОВ$ – операційний важель;

$ОП$ – прибуток до оподаткування.

Збільшення розмірів фіксових витрат у структурі валової маржі призводить до наростання значень операційного важеля, що в свою чергу призводить до підвищення рівня підприємницького ризику. Сутність впливу операційного важеля виявляється наступним чином: за кожен відсоток зміни операційного доходу підприємства (незалежно від того, чи це підвищення чи зниження), операційний прибуток збільшується або зменшується пропорційно величині операційного важеля.

Доцільність та ефективність використання позикового капіталу визначається різницею між рівнем загальної економічної рентабельності підприємства і середньою розрахунковою ставкою відсотка (вартістю використання позикових джерел фінансування). Чим більша ця різниця, тим більший ефект щодо можливостей нарощування економічного потенціалу і підвищення рентабельності власного капіталу, який одержує підприємство. Ця закономірність зумовлена дією ефекту фінансового важеля (ЕФВ) [4]:

$$ЕФВ = (1 - П)(R_a - СРСВ)(ПК / ВК) \quad (1.13)$$

де $П$ – ставка оподаткування прибутку;

R_a – рентабельність активів;

$СРСВ$ – середня розрахункова ставка відсотка за використання зовнішніх джерел фінансування;

$ПК$ – позиковий капітал;

$ВК$ – власний капітал.

Фінансовий леверидж вказує на те, як зміна у використанні позичкових коштів впливає на фінансові результати підприємства. Він показує, наскільки зміна в прибутку перед оплатою відсотків та податків (чистий прибуток)

відбувається відносно зміни у чистому прибутку до оплати відсотків та податків (операційний прибуток) внаслідок використання позичкових коштів. Фінансовий леверидж дає уявлення про те, як ефект позичкового фінансування може підсилити чи знизити прибутковість підприємства. Він також допомагає в оцінці рівня фінансового ризику, оскільки збільшення використання позичкових коштів може зробити підприємство більш чутливим до змін в умовах ринку та ставити під загрозу фінансову стійкість у разі негативних змін.

Таким чином, існує широкий арсенал методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства. Проведене узагальнення наукових напрацювань дозволило виділити 6 основних методів: горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, коефіцієнтний аналіз, порівняльний аналіз, факторний аналіз, трендовий аналіз. Кожен з наведених методів базується на урахування окремих аспектів оцінки фінансової стійкості. Для отримання достовірних даних й формулювання узагальнюючих висновків необхідна одночасна комбінація декількох методів. Основними показниками, які характеризують фінансову стійкість підприємства є такі: коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт покриття запасів, коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу. За результатами проведеної оцінки є можливим визначення типу фінансової стійкості підприємства: абсолютна стійкість, нормальна стійкість, нестійка фінансова стійкість та кризовий фінансовий стан. Отримана інформація у процесі такої оцінки дозволяє вищому керівництву підприємства та його фінансовим службам своєчасно розробити відповідні заходи спрямовані на коригування ситуації.

Отже, підсумовуючи варто зазначити, що фінансова стійкість є важливим компонентом економічної діяльності будь-якого підприємства. Вивчення фінансової стійкості дозволяє давати оцінку підприємству за тим чи іншим критерієм. Під фінансовою стійкістю розуміють такий стан підприємства, при

якому воно може нормально здійснювати свою основну діяльність, відповідати за заборгованість та вчасно реагувати на економічні небезпеки.

Підприємство вважається фінансово стійким при здійсненні безперервної операційної діяльності, автономності, платоспроможності тощо.

Для здійснення точного аналізу стану фінансової стійкості потрібна як зовнішні, так і внутрішні джерела інформації. До внутрішніх джерел відносяться фінансові звіти, облікові дані, аудиторські висновки тощо. До зовнішніх відносять дані з Державної служби статистики України, ринкових даних, прогнози та експертні оцінки. При зборі та систематизуванні даних доцільно використовувати інформаційні технологія для прискорення, збільшення точності та автоматизації процесу.

Поняття фінансової стійкості є відносно новим, тому єдиного методу обрахунку даного показника не існує. Разом з тим, за рахунок використання різних методичних інструментів таких як обрахунок абсолютних та відносних показників, трикомпонентного показника фінансової стійкості, запасу фінансової стійкості тощо можна більш точно відслідкувати стан, у якому перебуває фінансова стійкість.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «КОРМОТЕХ»

2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства

Об'єктом дослідження фінансової стійкості підприємства було вибрано ТОВ «Кормотех». Дане підприємство займає передову позицію у виробництві кормів для домашніх тварин як в Україні, так і окремих регіонах Європи. Компанія входить в топ-60 виробників харчової продукції для тварин в світі [28].

За своєю організаційно-правовою формою підприємство є товариством з обмеженою відповідальністю. Воно було засноване у 2003 році завдяки інвестиційній політиці іншого підприємства - Публічного акціонерного товариства «Компанія Ензим».

ТОВ «Кормотех» класифікується, як велике підприємство – його чистий дохід від реалізації продукції на кінець 2022 року склав 3 306 632 000 грн., а середня кількість працівників – 857 осіб.

За своєю організаційною структурою фірма має функціональний характер – кожен працівник або відділ відповідає виключно за свій спектр повноважень. Така система дозволяє співробітникам покращувати навички, які безпосередньо необхідні для їхньої роботи, а керівним посадам та власникам – структурувати діяльність підприємства, зменшуючи навантаження та витрати на управління системою. Вона включає певну кількість департаментів та відділів, робота яких регламентована відповідними правилами. Організаційна структура підприємства подана на рисунку 2.1 [28].

Стратегічні рішення та план розвитку на підприємстві ухвалюються наглядовою радою – спеціальним органом, який займається вирішенням ключових питань щодо діяльності компанії та здійснює контроль за їх виконанням.

Рис. 2.1. Організаційна структура підприємства ТОВ «Кормотех»

Наглядова рада також забезпечує додаткову перевірку та фільтрацію дій директора, що дозволяє мінімізувати ризики та підвищити ефективність управління. Така система сприяє більш обережному та контрольованому веденню бізнесу, забезпечуючи прозорість і відповідальність у прийнятті важливих рішень. Директор безпосередньо здійснює управлінські рішення за наступними функціональними підрозділами:

1. відділ маркетингу;
2. комерційний відділ;
3. фінансовий відділ;
4. відділ автотранспортних засобів;
5. бухгалтерський відділ та інші.

Крім того, директор має п'ятьох заступників та трьох начальників, кожен з яких відповідає за свій певний набір відділів:

1. заступник директора з маркетингу;

2. заступник директора з логістики;
3. заступник директора з виробництва;
4. заступник директора з зв'язків з громадськістю;
5. заступник директора з управління персоналом;
6. начальник відділу з комерційних питань;
7. начальник відділу з розвитку нових ринків;
8. начальник відділу по роботі з експортними ринками.

Загалом, перелік відділів є досить широким і функціональним, що дозволяє компанії здійснювати свою діяльність в повному обсязі з найбільшою ефективністю.

На початку своєї діяльності будь-яке підприємство зобов'язується згідно до законодавства зареєструвати свою діяльність згідно за КВЕДами – певні коди, що містять усі доступні види підприємницької діяльності.

ТОВ «Кормотех» веде свою діяльність на основі КВЕД 10.92 Виробництво готових кормів для домашніх тварин, а саме:

– Комбікорми. Готові змішані корми, які містять оптимальне співвідношення поживних речовин для харчування тварин. Ці корми можуть бути призначені для свиней, птиці, великої рогатої худоби та інших тварин.

– Концентровані корми. Спеціальні корми, які містять велику концентрацію поживних речовин і призначені для додаткового живлення тварин у періоди стресу, вагітності або лактації.

– Додатки до кормів. Вітаміни, мінерали та інші добавки, які використовуються для підвищення якості кормів та покращення здоров'я тварин.

– Пре-мікси. Суміші вітамінів, мінералів та інших поживних речовин, які додаються до основних кормів для забезпечення повного харчування тварин.

– Формульні корми. Спеціально розроблені корми з урахуванням певних потреб та вимог конкретних груп тварин або для досягнення певних цілей у вирощуванні.

Це основний напрямок роботи підприємства, але не єдиний, адже підприємство має можливість здійснювати і інші види діяльності, а саме:

1. 46.21 оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин;

2. 46.90 неспеціалізована оптова торгівля;

3. 47.19 інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах;

4. 10.13 виробництво м'ясних продуктів;

5. 10.85 виробництво готової їжі та страв;

6. 10.89 виробництво інших харчових продуктів;

7. 46.32 оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами.

8. Крім зазначеної вже вище основної діяльності, підприємство займається харчовою промисловістю, а саме виробництвом та продажем м'яса та харчових продуктів, оптовою торгівлею зерном, тютюну, насіння та інше. Тому, підприємство здатне здійснювати свою діяльність в різних галузях, але все переважає основна діяльність – створення кормів .

Завдяки вдалій політиці та певним ринковим особливостям у 2022 році, підприємству вдалося продати 60 тисяч тонн товару для домашніх улюбленців, що склало 31% від всієї кількості товару на українському ринку тваринних кормів.. ТОВ «Кормотех» належить декілька товарних знаків, що приносять прибуток:

1. Гав!

2. М'яу!

3. КЛУБ 4 ЛАПИ

4. Optimeal

5. ТМ Master

Станом на кінець 2022 року асортимент продукції підприємства налічує 650 найменувань різних видів кормів. У світі протягом останніх років спостерігається збільшення ринків кормів для домашніх тварин на 4-5% в Європі та Америці та на 8-10% в країнах Азії. Світовий ринок кормів характеризується зростаючим трендом. Пандемія та економічні кризи мали свій вплив на розвиток даної галузі, проте суттєвого погіршення виробництва не спостерігається. У наслідок криз спостерігається зменшення витрат населення на розваги та великі

закупівлі, при пандемії кількість домашніх улюбленців значно виросла, тому витрати на домашніх улюбленців виросли паралельно з обізнаністю та світовими трендами про догляд, відповідальність за тваринами [29].

У 2021 році ринок кормів для домашніх тварин становив 18,6 млрд гривень. У 2022 році ринок скоротився у ваговому вимірі виготовленої продукції на 1,5%, що свідчить про застій ринку і ускладнює реалізацію товару, що прямо впливає на незапланований фінансовий результат. Унаслідок бойових дій частина населення емігрувала, пріоритетність витрат фінансових ресурсів якої набули інший вид що прямо вплинуло на попит зоотоварів [30]. Слід зазначити, що у 2022 році, через терористичні дії держави-агресора, ТОВ «Кормотех» перевело свої продажі в онлайн режим, що дозволило збільшити обсяги продажів на 50% порівняно з попередніми роками. Компанія отримує 10% сировини від закордонних партнерів, тоді як 90% закуповує на внутрішньому ринку України. До необхідної сировини входять м'ясо (індичка, курка, кролик, качка, телятина), овочі, ягоди та трави (чебрець, насіння льону, квіти ромашки та чорнобривців), тому більшість постачальників є вітчизняними. Війна призвела до збільшення логістичних витрат на 55%, витрат на сировину – на 25%, а витрат на пакування – на 25%. Вся продукція компанії орієнтована на фізичних осіб, що мають домашніх улюбленців.

Останнім часом спостерігається значне підвищення відповідальності власників перед своїми домашніми тваринами. Це відображається в формуванні і вдосконаленні культури турботи про них, яка стає все більш поширеною та усталеною в суспільстві.

Даний тренд супроводжується зростанням використання ветеринарних послуг та придбання різноманітних аксесуарів та інвентарю для тварин. Особливої уваги заслуговує зростання попиту на спеціалізоване харчування для домашніх тварин. Власники все частіше обирають якісні корми, розроблені з урахуванням потреб різних видів та порід тварин, що забезпечують збалансований раціон і підтримують здоров'я. Також зростає інтерес до натуральних та органічних продуктів харчування для тварин. Таким чином,

даний вид діяльності стає все більш актуальним і затребуваним серед споживачів. Зростання попиту на ветеринарні послуги, аксесуари та харчування для домашніх тварин свідчить про зміну ставлення до тварин, підвищення їх статусу в суспільстві та прагнення власників забезпечити їм найкращі умови для життя.

ТОВ «Кормотех» веде активну конкурентну політику. У 2009 році компанія займала передову позицію у цій галузі в Україні за темпами зростання. У 2020 році також займає високі позиції – 3-є місце у галузі. Прямими конкурентами підприємства є:

1. Hill`s
2. Royal Canin
3. Asana
4. Practic та інші

Загалом, даний ринок характеризується неціновою конкуренцією: покращення якості, терміну зберігання, технології створення, логістика тощо.

ТОВ «Кормотех» активно співпрацює з багатьма національними компаніями серед яких:

1. АТБ
2. Сільпо
3. Єва
4. Метро
5. Еко Маркет
6. Велика Кишеня тощо

Крім того, компанія активно бере участь на світовому ринку і експортує товар в США, Чилі, Швецію, Фінляндію, Францію, Нідерланди, Італію, Іспанію, Данію. Карту країн, у яких є продукція компанії, зображена на рисунку 1.2 [28].

Рис. 1.2. Карта експорту товару підприємства у Європі

У 2020 році підприємство відкрило новий завод по виробленню кормів у Литві, що дозволяє створювати протягом року 25 000 тонн продуктів.

На міжнародному ринку компанія зосереджується на країнах Східної Європи, зокрема Литві, Латвії, Румунії, Молдові, а також окремо на США (продукція компанії продається у 200 магазинах у штатах Нью-Йорк та Чикаго). Крім того, підприємство має експортні зв'язки з 11 країнами Азії, включаючи Туреччину, Грузію та Азербайджан. Компанія принципово вийшла з ринку Білорусі у 2020 році, хоча цей ринок був для неї найважливішим серед експортних напрямків і забезпечував 20% від загального обсягу експорту. У зв'язку з проявом військової агресії з боку росії, компанія прийняла рішення покинути її ринок у 2014 році.

У 2022-му році частка експорту компанії склала 24% від загального обсягу готової продукції і того ж року компанія зайняла 51-е місце серед світових виробників зоопродуктів.

Для розумінню чи підприємство є фінансово стійким чи ні перш за все потрібно розглянути результати господарської діяльності досліджуваного підприємства. Деякі кількісні показники зображені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Показники господарської діяльності ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

№	Показник	2020	2021	2022	Відхилення (+,-), 2021/2020		Відхилення (+,-), 2022/2021	
					Δ	%	Δ	%
1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	2031991	2609133	3306632	577142	28,40	697499	26,73
2	Собівартість продукції, тис. грн	1212164	1820631	2337310	608467	50,20	516679	28,38
3	Витрати на збут, тис. грн	410066	382444	412405	-27622	-6,74	29961	7,83
4	Чистий фінансовий результат, тис. грн	218320	195852	305855	-22468	-10,29	110003	56,17
5	Середня кількість працюючих	704	795	857	91	12,93	62	7,80
6	Фондовіддача	7,46	6,89	7,63	-0,57	-7,60	0,74	10,76
7	Фондомісткість	0,13	0,15	0,13	0,01	8,23	-0,01	-9,71
8	Фондоозброєність	387,07	476,35	505,62	89,27	23,06	29,27	6,15

Дане підприємство збільшило свій чистий дохід від реалізації продукції з 2020 по 2022 роки, у 2020 році дохід склав 2031991 тис. грн, у 2021 – 2609133 тис. грн, у 2022 підприємство досягло доходу у сумі 3306632 тис. грн. Дані роки характеризуються позитивною тенденцією на збільшення фінансових результатів, що свідчить про успішну діяльність компанії, лише у 2021 році чистий фінансовий результат зменшився на 22468 тис. грн до результату попереднього року, але дана різниця є оптимальною (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Динаміка показників господарської діяльності ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Поряд з тим, середня кількість працівників також з кожним роком збільшується, що характеризує підприємство, як стабільне місце для працевлаштування. При цьому, нарощення фінансових результатів та чисельності працівників задає тренд на збільшення виробничих потужностей та свідчить про потенційне розширення підприємства.

Показник фондівдачі за три роки майже не змінився, у 2020 році він становив 7,46 грн, у 2022 році – 6,89 грн, але у 2021 році він зменшився на 0,57 грн і склав 6,89 грн. Така динаміка характеризує несуттєве зменшення вкладених ресурсів у виготовлення продукції до ресурсів вкладених у основні засоби [31]. У 2022 році показник збільшився на 0,74 грн та склав 7,63. Значення фондомісткості має стабільний характер та знаходиться в межах 0,12-0,15. При збільшенні вартосні основних фондів та кількості працівників фондоозброєність також збільшується. З 2020 року по 2021 рік фондоозброєність збільшилася на 23,06%, з 2021 року по 2022 рік – на 6,15 %. Така зміна фондоозброєності

характеризує збільшення частки основних фондів на працівників, що свідчить про покращення технологічного оснащення [32].

Отже, один із аспектів фінансової стійкості підприємства є розвиток та отримання прибутку в конкурентному середовищі [33]. Аналіз господарських показників підприємства свідчить про успішну діяльність протягом 2020-2022 років. Здатність вести безбиткову діяльність та отримувати прибуток є базовою характеристикою фінансово-стійкого підприємства [34].

Аналіз структури капіталу є важливою складовою у розумінні фінансової стійкості підприємства. Безпосередньо розподілення капіталу за його джерелами та цільовим напрямком використання прямо впливає на платоспроможність компанії. Такий аналіз дозволяє знайти базові проблеми у підприємства та шляхи їх вирішення.

Аналіз капіталу, а саме його структуру та динаміку, краще проводити у формі агрегованого балансу, що дозволяє оцінити напрями розміщення та використання фінансових ресурсів у формі необоротних і оборотних активів. Агрегований баланс поданий у таблиці 2.2.

Загальний капітал підприємства протягом всього досліджуваного періоду має тенденцію до зростання на 322249 тис. грн, при цьому помітне значне зростання у 2021 році на 19,23% та в 2022 році на 8,35%

При цій же тенденції спостерігається збільшення питомої частки оборотних активів від величини загального капіталу з 60,01% до 63,60% у 2021 році, у 2022 році частка зменшилася до 55,31%. Основну частку активів складають запаси та дебіторська заборгованість. Загальна вартість запасів збільшується з кожним роком як і їх частка в активах – у 2021 році з 24,85% до 25,08%, у 2022 році – до 28,97%. Дебіторська заборгованість характеризується більш суттєвішим збільшенням у складі активів – з 33,37% до 37,63%. Слід зазначити, що у 2022 році спостерігається значне скорочення до 23,36%.

Таблиця 2.2.

Агрегований баланс ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Показник	Обсяг, тис. грн.			Питома вага, %			Відхилення (+,-), 2021/2020		Відхилення (+,-), 2022/2021	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	Δ	%	Δ	%
Активи										
Необоротні активи	441 501	479161	637380	39,99	36,40	44,69	37 660	8,53	158219	33,02
<i>Нематеріальні активи</i>	2071	2155	1741	0,19	0,16	0,12	84	4,06	-414	-19,21
<i>Основні засоби</i>	294138	446700	419929	26,64	33,93	29,44	152 562	51,87	-26771	-5,99
<i>Інші необоротні активи</i>	145 292	30 306	215 710	13,16	2,30	15,12	-114 986	-79,14	185404	611,77
Оборотні активи	662605	837306	788975	60,01	63,60	55,31	174 701	26,37	-48331	-5,77
<i>Запаси</i>	274316	330229	413202	24,85	25,08	28,97	55 913	20,38	82973	25,13
<i>Дебіторська заборгованість</i>	368474	495366	333180	33,37	37,63	23,36	126 892	34,44	-162186	-32,74
<i>Інші оборотні активи</i>	19815	11711	42593	1,79	0,89	2,99	-8 104	-40,90	30882	263,70
Всього	1104106	1316467	1426355	100	100	100	212 361	19,23	109888	8,35
Пасиви										
Власний капітал	599650	648695	954550	54,31	49,28	66,92	49045	8,18	305855	47,15
Позиковий капітал	504456	667772	471805	45,69	50,72	33,08	163316	32,37	-195967	-29,35
<i>Довгострокові зобов'язання і забезпечення</i>	132257	16558	49568	11,98	1,26	3,48	-115699	-87,48	33010	199,36
<i>Короткострокові зобов'язання і забезпечення</i>	372199	651214	422237	33,71	49,47	29,60	279015	74,96	-228977	-35,16
Всього	1104106	1316467	1426355	100	100	100	212361	19,23	109888	8,35

Разом з тим відбувається збільшення питомої частки позикового капіталу з 45,69% до 50,72%, у 2022 році вже частка зменшилася до 33,08% (рис. 2.3). Збільшення позикового капіталу у 2021 році відбулося за рахунок збільшення короткострокових зобов'язань та забезпечень на 279015 тис. грн, що змінило питому частку 33,71% до 49,47%. У 2022 році частка зменшилася до 29,6%. Одночасно в 2021 році зменшується частка з 11,98% до 1,26% довгострокових зобов'язань та забезпечень.

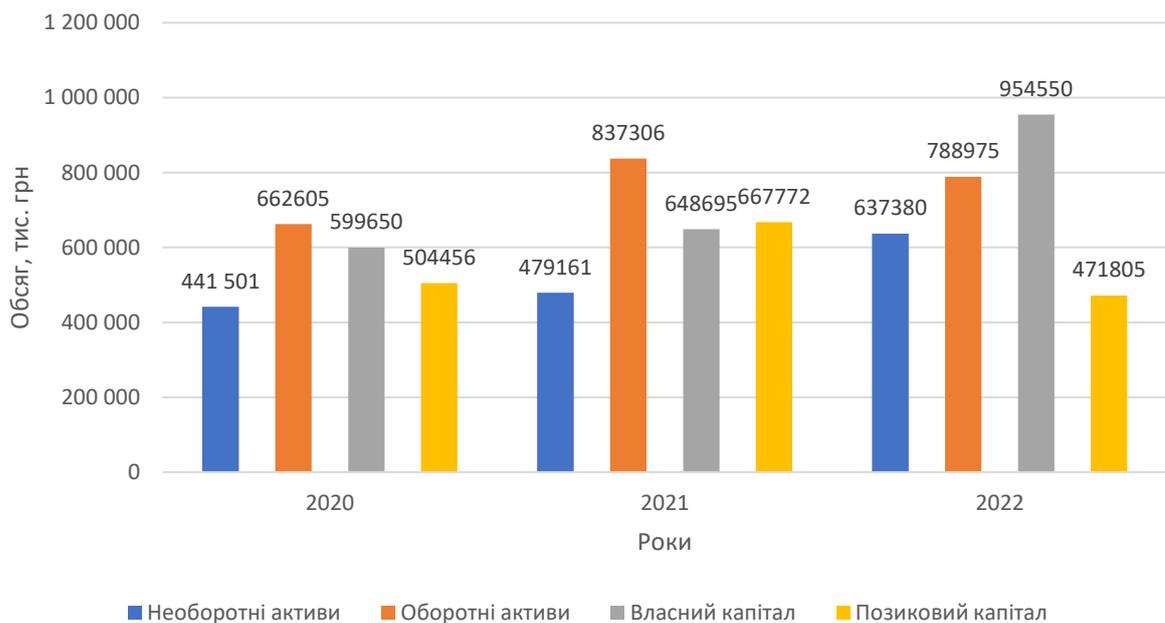

Рис. 2.3. Динаміка активів та пасивів ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Така тенденція є цілком нормальною для підприємства при збільшенні виробничих потужностей, конкурентноспроможності чи при коливаннях на ринку. Слід зазначити, що при збільшенні тривалості обороту коштів збільшення частки позикового капіталу є звичайним явищем. За рахунок збільшення короткострокових зобов'язань та забезпечень підприємство підвищує мобільність оборотних коштів, стає більш ліквідним та платоспроможним, адже висока оборотність полегшує надходження коштів та швидкість погашення заборгованості. Водночас, зниження частки власного капіталу сигналізує про ризик для інвесторів та кредиторів. Підприємство вважається надійним, коли частка власного капіталу переважає 50% [35]. У 2022 році власний капітал

становить 954550 тис. грн, що складає 66,92% від усіх джерел фінансування, що говорить про збільшення фінансової стійкості після операцій у 2021 році.

Слід виділити необхідність проведення більш детального аналізу джерел фінансування для розуміння за рахунок яких фінансових ресурсів та від яких джерел ТОВ «Кормотех» формує свої пасиви. Структура та динаміка основних джерел фінансування знаходиться у таблиці 2.3.

Суттєву питому вагу у власному капіталі займає нерозподілений прибуток – фінансові ресурси, реінвестовані назад у підприємство.

Нерозподілений прибуток характеризується позитивною тенденцією до збільшення. У 2020 році вартість нерозподіленого прибутку склала 584097 тис. грн, у 2021 році – 639695 тис. грн та у 2022 році – 954550 тис. грн.

При дослідженні фінансової стійкості розмір та структура позичкового капіталу має суттєве значення. При не дотриманні оптимальних кількісних та структурних значень позичковий капітал може змусити підприємство зазнати додаткових збитків.

У ТОВ «Кормотех» протягом досліджуваних років суттєво переважають короткострокові зобов'язання і забезпечення над довгостроковими. Даний вид фінансування значною мірою складається з короткострокових кредитів банку та поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи й послуги.

Варто зазначити, що зміна короткострокових кредитів банків має суттєве значення у 2021 році – вона збільшилася з 104050 тис. грн. до 319755 тис. грн. Таке збільшення притаманне лише для 2021 року, адже у 2022 році сума кредитів зменшилася до близьких значень 2020 року, а саме до 109172 тис. грн.

Натомість, поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги має стабільне незначне збільшення протягом 2020-2022 років.

Довгострокові зобов'язання і забезпечення переважно складаються з довгострокових кредитів банків. Водночас, дані кредити характеризуються тенденцією до зменшення вартості. У 2021 році сума кредитів зменшилася на 96,16%, а в 2022 році підприємству вдалося повністю погасити довгострокові борги банків.

Таблиця 2.3.

Аналіз основних статей джерел фінансування ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Показник	Обсяг, тис. грн.			Питома вага, %			Відхилення (+,-), 2021/2020		Відхилення (+,-), 2022/2021	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	Δ	%	Δ	%
Власний капітал										
Зареєстрований капітал	9000	9000	9000	1,50	1,39	0,94	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток	584097	639695	945550	97,41	98,61	99,06	55598	9,52	305855	47,81
Всього	599650	648695	954550	100	100	100	49045	8,18	305855	47,15
Довгострокові зобов'язання і забезпечення										
Довгострокові кредити банків	132257	5077	0	100	30,66	0	-1E+05	-96,16	-5077	-100
Інші довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	11482	49568	0	69,34	100	11482	-	38086	331,70
Всього	132257	16559	49568	100	100	100	-1E+05	-87,48	33009	199,34
Короткострокові зобов'язання і забезпечення										
Короткострокові кредити банків	104050	319755	109172	27,96	49,10	25,86	215705	207,31	210583	-65,86
Поточна кредиторська заборгованість за: <i>довгостроковими зобов'язаннями</i>	13896	27828	13788	3,73	4,27	3,27	13932	100,26	-14040	-50,45
<i>за товари, роботи, послуги</i>	210296	240859	246187	56,50	36,99	58,31	30563	14,53	5328	2,21
Інші короткострокові зобов'язання і забезпечення	43957	62773	53090	11,81	9,64	12,57	18816	42,81	-9683	-15,43
Всього	372199	651215	422237	100	100	100	279016	74,96	228978	-35,16

Отже, аналіз господарських результатів, складу активів та пасивів балансу дає змогу скласти первинне бачення стану фінансової стійкості ТОВ «Кормотех». Прибуткова діяльність підприємства протягом досліджуваного періоду допомагає підприємству забезпечувати самофінансування та певну самостійність від зовнішніх джерел фінансування. [36, с. 276]. Перевищення власного капіталу над позичковим у 2020 та 2022 році також є ознакою стійкого підприємства. У 2021 році підприємство наблизило частку позичкового капіталу до 51% від усіх джерел фінансування, однак дане значення також лежить в межах норми, а в наступному році він вже складав 33%, що свідчить про загальний вектор формування джерел фінансування та їх розподілу підприємства.

2.2. Оцінювання фінансової стійкості підприємства

Аналіз фінансової стійкості несе фундаментальну роль у оцінюванні економічної діяльності підприємства. Рівень фінансової стійкості суб'єкта господарювання прямо впливає на основну діяльність підприємства. Аналіз фінансової стійкості допоможе знайти вразливі місця підприємства та покращити їх, покаже залежність від зовнішніх кредиторів та скоректує тренд розвитку підприємства [37].

Фінансова стійкість характеризує здатність підприємства проводити основну свою діяльність безперервно без суттєвих ускладнень при зміні ринковому середовищі [11].

Для покращення фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» перш за все потрібно визначити поточну фінансову стійкість за досліджувані роки. Аналіз відносних показників фінансової стійкості відображено у таблиці 2.4.

Коефіцієнт фінансової стійкості показує частку стійких ресурсів у загальних джерелах фінансування, які підприємство може використовувати тривалий час, та здатність компанії погашати борг.

Таблиця 2.4

Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Показник	2020	2021	2022	Відхилення (+,-), 2021/2020		Відхилення (+,-), 2022/2021	
				Δ	%	Δ	%
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,66	0,51	0,7	-0,16	-22,73	0,2	39,31
Коефіцієнт автономії	0,54	0,49	0,67	-0,05	-9,26	0,18	35,81
Коефіцієнт фінансової залежності	1,84	2,03	1,49	0,19	10,33	-0,54	-0,26
Коефіцієнт фінансового ризику	0,84	0,26	0,49	-0,58	-69,05	0,23	89,12
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,26	0,29	0,33	0,03	11,54	0,04	14,28
Коефіцієнт покриття запасів	0,58	0,57	0,77	-0,01	-1,72	0,2	34,39
Коефіцієнт загальної заборгованості	0,46	0,51	0,33	0,05	10,87	-0,18	-34,79
Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу	1,19	0,97	2,02	-0,22	-18,49	1,05	108,27

Коефіцієнт фінансової стійкості у 2021 році становив 0,66, у 2021 році – 0,51, що є негативною тенденцією, адже частка стабільних джерел фінансування скоротилася на 24%. Ситуація покращилася у 2022 році, адже показник зріс на 39,31% і склав 0,7. Отже, динаміка стабільних джерел фінансування має не лінійний характер. Попри це, в жодному році не було досягнуто нормального значення 0,85-0,90 [14], що говорить про недостатність дій по залученню постійних джерел фінансування.

Коефіцієнт автономії показує частку власних фінансових джерел у складі пасивів. При збільшенні показника підприємство буде більш самостійним та фінансово-стійким. У 2020 році показник відповідає нормальним значенням та складає 0,54. У 2021 році, як із показником описаним вище, відбувається зменшення значень показника до 0,49, що не є критичним, однак фінансова стійкість підприємства зменшилася. У наступному році ситуація стабілізується і показник збільшується до 0,67, що є більшим за значення у базовому досліджуваному році, однак значення, що є вище 0,6, також може характеризувати проблеми з джерелами фінансування, адже таке значення свідчить про використання компанією не весь свій потенціал [37].

Коефіцієнт фінансової залежності є оберненим показником до коефіцієнту автономії та показує кількість загальних фінансових джерел, що припадає на одиницю власного капіталу. Нормативних значень показник немає, важливою є тенденція до зменшення значень показника, що говорить або про зниження рівня позичкового капіталу, або збільшення власного. У 2021 році виявлено збільшення показника на 10,33%, що склало 2,03. У 2022 році ситуація покращилася, адже значення показника зменшилося до 1,49.

Коефіцієнт фінансового ризику показує характеризує кількість одиниць залучених ресурсів на одиницю власного капіталу. Цей показник також повинен мати тенденцію до зменшення у фінансово-стійких підприємствах. Значне скорочення відбувається у 2021 році з 0,84 до 0,26. У 2022 році показник збільшився до 0,49, що показує ріст загальний зобов'язань до власного капіталу.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу дозволяє проаналізувати частину власних ресурсів, що перебувають вільно в обігу та якими можливо маневрувати, та іншу частину, що є вкладеною в необоротні активи. При збільшенні значення коефіцієнта кількість вільних фінансових ресурсів також збільшується, що допомагає у виконанні своїх зобов'язань чи вкладенні коштів у інші активи. Протягом всіх досліджуваних років значення показника суттєво не відрізняється, лише спостерігається поступове збільшення. Хоча й відбувається

позитивна динаміка, однак показник не лежить в межах нормативного значення [14], що говорить про стратегічну проблему з вільними коштами та недостатність власного капіталу у порівнянні з необоротними активами.

Коефіцієнт покриття запасів показує частку власних фінансових ресурсів, що припадає на формування запасів після капіталовкладень у необоротні активи. У 2020 та 2021 роках підприємство має однакове значення показника. У 2022 році показник збільшився на 34,39% та склав 0,77. У 2020 та 2021 роках запаси не були забезпечені власними оборотними коштами, що негативно впливає на фінансову стійкість. У 2022 році ситуація покращилась, адже показник наблизився до мінімального порогу оптимального значення, проте ситуація вимагає збільшення власних оборотних коштів.

Коефіцієнт загальної заборгованості показує навантаження, що створює загальна кількість зобов'язань на весь розмір капіталу. При збільшенні показника кількість активів, що формуються завдяки позичковим коштам, також збільшується, що погіршує фінансову стійкість підприємства, адже сума зобов'язань аналогічно збільшується, змушуючи підприємство акумулювати більшу частину вільних коштів на сплату заборгованості. З 2020 року по 2021 рік спостерігається збільшення частки позичкових ресурсів з 0,46 до 0,51, проте вже наступного року показник зменшився на 34,79% та склав 0,33.

Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу є прямо пропорційним до попереднього показника, але показує скільки одиниць власних коштів йде на одиницю залучених. Для підприємства важливо тримати значення більше 1, адже в протилежному випадку залучені ресурси переважатимуть власні. У 2021 році відбулася така ситуація, адже показник склав 0,97. Таке значення не є критичним, однак для підприємства важливо вчасно зреагувати та прикласти відповідні дії. Натомість, у 2022 році показник збільшився на 108,27% та склав 2,02, що показує, що власний капітал переважав залучений більше, ніж в 2 рази. Таке співвідношення є оптимальним для підприємства.

Динаміку показників зображено графічно на рисунку 2.4.

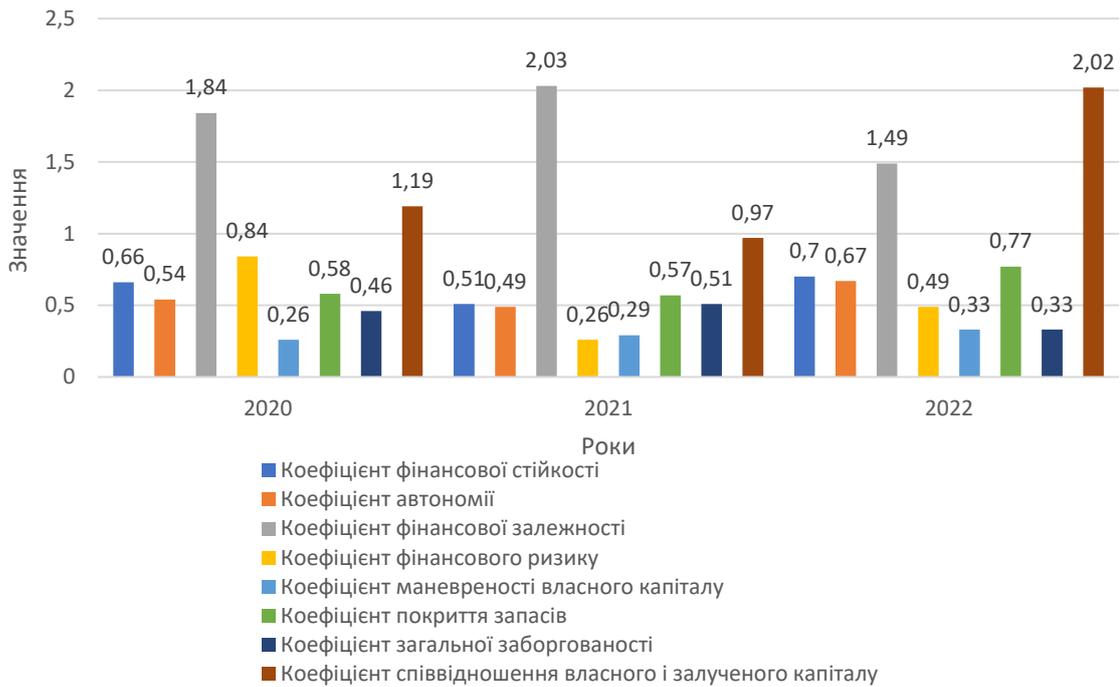

Рис. 2.4. Динаміка відносних показників фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Отже, ТОВ «Кормотех» не має проблем з структурою джерел формування ресурсів – переважання власних ресурсів над запозиченими є ознакою стійкого підприємства. Однак відслідковується проблема з вільними коштами після капіталовкладень. Значення показників є недостатнім протягом досліджуваних років. Хоча й спостерігається тренд до збільшення показників, але, разом з тим, підприємство немає оптимальної кількості вільних ресурсів для маневруванн та сплати заборгованості. Недостатня гнучкість може спричинити додаткові збитки при зміні ринкової кон'юктури. Також відслідковується зменшення показників у 2021 році, але підприємство зуміло у наступному році покращити їх до рівня більшого, ніж у 2020 році.

Наступним кроком є визначення типу фінансової стійкості підприємства. Окрім відносних показників фінансової стійкості, а саме різноманітних коефіцієнтів, використовуються і абсолютні, які набувають конкретне числове значення. На основі абсолютних показників визначається тип фінансової

стійкості підприємства за допомогою величини запасів, витрат та джерел фінансування [38, с. 19-21].

Всього існує чотири типи фінансової стійкості підприємств (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Типи фінансової стійкості підприємства та умови їх класифікації [39]

Показник	Тип фінансової стійкості			
	Абсолютна стійкість	Нормальна стійкість	Нестійке становище	Кризове становище
$F_v = \text{Власні кошти} - \text{Запаси}$	≥ 0	≤ 0	≤ 0	≤ 0
$F_{vd} = \text{Власні кошти} + \text{Довгострокові зобов'язання} - \text{Запаси}$	≥ 0	≥ 0	≤ 0	≤ 0
$F_{zk} = \text{Власні кошти} + \text{Довгострокові та короткострокові зобов'язання} - \text{Запаси}$	≥ 0	≥ 0	≥ 0	≤ 0

1. Абсолютна фінансова стійкість. Даний тип стійкості зустрічається вкрай рідко, адже умови її забезпечення є вкрай тяжкі. Абсолютно стійким підприємством вважається при умові покриття всіх запасів і витрат виключно власними коштами без залучення із зовнішніх джерел. Власні кошти виступають різницею між власними джерелами фінансування та необоротними активами. Ситуація, коли підприємство не має кредитів та забезпечує повну платоспроможність, є близькою до ідеальної. Проте, такий тип фінансової стійкості може інформувати про відсутність на підприємстві залучення зовнішніх ресурсів, що обмежує потенціал розвитку та виробництва.

2. Нормальна фінансова стійкість. Такий тип є найбільш оптимальним для підприємства. Нормальний фінансовий тип стійкості буває лише тоді, коли підприємство може покрити свої запаси за рахунок власних фондів та довгострокових зобов'язань і при цьому зберігає нормальний виробничий стан.

3. Нестійке фінансове становище. Такий тип стійкості не є оптимальним на підприємстві, однак в окремих випадках він допускається. Нестійке становище характеризує підприємство, яке задля покриття запасів використовує власні

кошти, довгострокові та короткострокові кредити. Даний тип уже впливає на платоспроможність підприємства, проте компаніє ще може повернутися в стан рівноваги за рахунок отримання прибутку чи структурних зрушень в оборотних активах та пришвидшенні реалізації товару. Даний тип не вважається критичним при умові перевищення вартості короткострокових кредитів над сумою фінансування матеріалів, сировини та товару [39, с. 458].

4. Кризовий стан. Даний стан може свідчити про наближення банкрутства. Відбувається перевищення вартості запасів над всіма можливими джерелами. Доволі часто при такій ситуації підприємства перебувають у кредиторській ямі, неспроможні виплатити свою поточну заборгованість за рахунок грошових ресурсів чи інших форм вартості. При такому стані кредиторська заборгованість суттєво перевищує дебіторську [40].

Визначення абсолютних показників та типу фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» зображено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Трикомпонентний показник фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Показник	2020	2021	2022	Відхилення (+,-), 2021/2020		Відхилення (+,-), 2022/2021	
				у сумі, тис. грн	темп зростання, %	у сумі, тис. грн	темп зростання, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Загальна величина запасів	274316	330229	413202	55913	20,38	82973	25,13
Наявність власних коштів	158149	169804	317170	11655	7,37	147366	86,79
Наявність власних та довгострокових позикових коштів (робочий капітал)	290406	186362	366738	- 104044	-35,83	180376	96,79
Наявність загальних коштів	394456	506117	475910	111661	28,31	-30207	-5,97
Фв = В-Зп	- 116167	- 160425	-96032	-44258	38,10	64393	-40,14

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5	6	7	8
Фв = В-Зп	- 510623	- 666542	- 571942	- 155919	30,54	94600	-14,19
Фвд=ВД-Зп	- 394456	- 506117	- 475910	- 111661	28,31	30207	-5,97
Фзк=ЗК-Зп	- 394454	- 506114	- 475906	- 111660	28,31	30208	-5,97
Трикомпонентний показник фінансової стійкості	{0;1;1}	{0;0;1}	{0;0;1}				

Отже, загальна величина запасів демонструє збільшення у 2021 році на 20,38% з 274316 тис. грн. до 330229 тис. грн. Тенденція продовжується і в 2022 році – запаси зросли на 25,13% і склали 413202 тис. грн.

Власні кошти, що являють собою різницю між власним капіталом та необоротними активами, також протягом досліджуваного періоду зростають. У 2021 році збільшення відбувається не так стрімко, як у запасів – на 7,37%, з 158149 тис. грн. до 169804 тис. грн, проте у 2022 році зміна складає вже 86,79% завдяки стрімкому припливу власного капіталу.

За рахунок додавання до власних коштів довгострокових зобов'язань у 2021 році сума склала 290406 тис. грн., у 2021 різке скорочення довгострокових зобов'язань з 144270 тис. грн. до 16558 тис. грн. зменшило показник на 35,83% та склав 186362 тис. грн. У 2022 році ситуація з заборгованістю дещо змінилася, проте несуттєво, адже вона збільшилася з 16558 тис. грн. до 49568 тис. грн. Більше нарощення власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку збільшив показник на 96,79% та склав 366738 тис. грн.

Загальні кошти, які включають вище зазначені показники та короткострокові кредити банків, у 2020 році склали 394456 тис. грн. У 2021 році за рахунок збільшення короткострокових кредитів з 104650 тис. грн. до 319755 тис. грн. відбувся зріст загальних коштів на 28,31% та склав 506117 тис. грн. В наступному періоді відбулося несуттєве зменшення показника на 5,97% та набуло значення в 475910 тис. грн (рис 2.5).

У 2020 році ТОВ «Кормотех» має дефіцит у власних коштах у розмірі 116167 тис. грн., у 2021 році дефіцит продовжує збільшуватися на 38,10% та складає 160425 тис. грн. Наступний рік характерний зменшенням дефіциту на 40,14%, що склало в кінцевому результаті 96032 тис. грн. Таким чином, підприємство не може забезпечити запаса власними оборотними коштами.

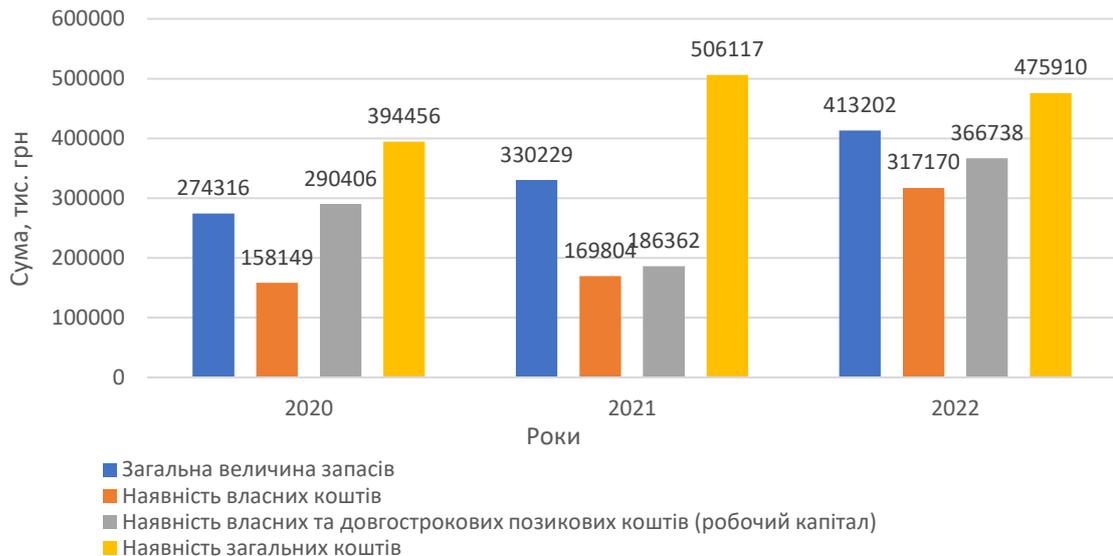

Рис. 2.5. Зміна запасів та джерел фінансування ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Дещо інша ситуація відбувається з власними та довгостроковими позиковими коштами, адже спостерігається надлишок ресурсів у 2020 році у сумі 16090 тис. грн. В наступному періоді для підприємства характерний дефіцит по даному показнику у розмірі 143867 тис. грн. У 2022 році тенденція на дефіцит продовжується, проте сума показника зменшується на 67,7% до 46464 тис. грн.

Загальні кошти визначаються профіцитним значенням по всіх роках. З 2020 року по 2021 рік відбувається збільшення показника з 120140 тис. грн. До 175888 тис. грн. Відповідно. В 2022 році сума зменшилася до 62708 тис. грн, проте ще набуває позитивного значення.

Отже, по результатам проведеного дослідження ТОВ «Кормотех» мало нормальну фінансову стійкість у 2020 році. Для забезпечення своїх запасів

підприємство використовувало власні оборотні кошти та довгострокові зобов'язання, що для підприємств є оптимальним, адже за таких умов вести регульовану господарську діяльність, отримувати прибуток та залишатись платоспроможним є найбільш оптимальним варіантом. Що стосується наступних років, компанія описується як з нестійким фінансовим станом, адже для покриття витрат на запаси підприємству потрібно використати всі джерела фінансування. Однак, розглянемо, коли в певних випадках нестійкий фінансовий стан може бути прийнятним (табл. 2.7):

1. У тому разі, коли готова продукція підприємства та виробничі запаси дорівнюють або є більшими ніж короткострокові кредити:

$$B3 + GP \geq KK, \quad (2.1)$$

де B3 – виробничі запаси;

GP – готова продукція;

KK – короткострокові кредити.

2. При умові, коли витрати майбутніх періодів та незавершене виробництво є більшими або дорівнюють власному оборотному капіталу:

$$H3B + BMB \leq BOK, \quad (2.2)$$

де H3B – незавершене виробництво;

BMB – витрати майбутніх періодів;

BOK – власний оборотний капітал.

Отже, аналіз показав, що у 2021 році підприємство мало передкризовий стан, адже короткострокові кредити банків суттєво перевищували суму виробничих запасів та готової продукції, хоча, при цьому, друга умова повністю

виконувалась. У 2022 році ситуація дещо покращилась, адже з передкризового стану стійкість підприємства змінилася на нестійку за рахунок зменшення суми поточних зобов'язань. Тобто, підприємство має понаднормове значення зовнішніх поточних джерел фінансування, що прямо впливає на фінансову стійкість.

Таблиця 2.7

Оцінка нестійкого фінансово становища на передкризовий стан ТОВ
«Кормотех» за 2021-2022 рр.

Показник	2021	2022
$BЗ + ГП \geq КК$		
BЗ + ГП	290775	350827
<i>BЗ</i>	200012	246088
<i>ГП</i>	90763	104739
КК	319755	109172
$НЗВ + ВМП \leq ВОК$		
НЗВ + ВМП	4342	5440
<i>НЗВ</i>	3048	4637
<i>ВМП</i>	1294	803
ВОК	169534	317170

Далі слід проаналізувати запас фінансової стійкості, адже саме завдяки даному показнику оцінюється захищеність господарської діяльності на поточний час та в разі настання ризикових ситуацій, що пов'язані зі змінами в зовнішньому середовищі [11]. Даний аналіз називається маржинальним чи аналізом беззбитковості. Головна ціль, яку ставить собі підприємство при забезпеченні фінансової стійкості, є створення таких умов, при яких компанія може функціонувати у безпечних для себе умовах, отримувати прибуток та ліквідувати потенціальні ризики. Запас фінансової стійкості визначають такі показники як поріг рентабельності та зона безпеки.

Поріг рентабельності характеризує певний розмір товарів та послуг, що випускає підприємство, при якому компанія не має ні прибутку, ні збитку (доходи

прирівнюються до витрат). Даний показник визначається за наступною формулою (2.3):

$$Q_p = \frac{F}{ПВ_{ВМ}}, \quad (2.3)$$

де Q_p – поріг рентабельності;

F – сума фіксованих (постійних) витрат;

$ПВ_{ВМ}$ – питома вага валової маржі в сумарних операційних доходах.

Валову маржу використовують у розрахунку інших показників, проте, сама по собі, вона показує суму коштів, яку підприємство залишає собі після оплати змінних витрат (табл. 2.8). Розраховується показник за наступною формулою (2.4):

$$ВМ = СОД - ЗВ, \quad (2.4)$$

де $ВМ$ – валова маржа підприємства;

$СОД$ – сумарні операційні доходи підприємства;

$ЗВ$ – сума змінних витрат.

Таблиця 2.8

Абсолютні показники для розрахунку запасу фінансової стійкості

ТОВ «Кормотех» за 2021-2022 рр., тис. грн.

№	Показник	2020	2021	2022
1	Сумарні операційні доходи	2049951	2616135	3331303
2	<i>Чистий дохід від реалізації продукції</i>	2031991	2609133	3306632
3	<i>Інші операційні доходи</i>	17960	7002	24671
4	Сумарні операційні витрати	1747766	2355242	2916860
5	<i>Змінні витрати</i>	931533	1372756	1915355
6	<i>Фіксовані витрати</i>	816233	982486	1001505
7	Валова маржа (№1 - №5)	1118418	1243379	1415948
8	Прибуток від операційної діяльності (№7 - №6)	302185	260893	414443

На основі отриманих розрахунків можна зробити висновок, що в структурі операційних витрат ТОВ «Кормотех» за всі досліджувані роки домінують змінні витрати. Водночас збільшення змінних витрат підприємства сприяє підвищенню гнучкості управління фінансовими ресурсами та адаптації до ринкових змін, що дозволяє підприємству ефективніше реагувати на коливання попиту, зміни вартості сировини та інші зовнішні чинники, що можуть впливати на його діяльність. Окрім цього, збільшення змінних витрат може стимулювати інновації та впровадження нових технологій, що, в свою чергу, здатне підвищити конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Запас фінансової стійкості визначає рівень захищеності основної діяльності підприємства, який воно має на даний момент і може використати у випадку форс-мажорних ситуацій. Цей показник розраховується як різниця між запланованим обсягом реалізації товарів, робіт, послуг і точкою беззбитковості [41]. Запас фінансової стійкості розраховується за формулою (2.5):

$$\text{ЗФС} = \text{СОД} - Q_p, \quad (2.5)$$

де ЗФС – запас фінансової стійкості;

СОД – сумарні операційні доходи підприємства;

Q_p – поріг рентабельності.

Аналіз порогу рентабельності та фінансової стійкості підприємства зображено в таблиці 2.9.

Запас фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» у 2020 році демонструє готовність підприємства до можливих ризиків та збитків. Зміни кон'юктури ринку, економічні кризи чи втрати клієнтів не вплине катастрофічно на підприємство при скороченні доходів на 553875,26 тис. грн. Велике значення запасу фінансової стійкості дозволяє підприємству розвивати нові проекти,

залучати додаткові інвестиції, планувати свою діяльність в довгостроковій перспективі.

Таблиця 2.9

Динаміка порогу рентабельності та фінансової стійкості ТОВ «Кормотех»
за 2021-2022 рр., тис. грн.

№	Показник	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
					Δ	%	Δ	%
1	СОД	2049951	2616135	3331303	566184	27,62	715168	27,34
2	F	816233	982485	1001505	166252	20,37	19019	1,94
3	ВМ	1118418	1243379	1415948	124960	11,17	172569	13,88
4	ПВВМ	0,55	0,48	0,43	-0,0703	-12,89	-0,05023	-10,57
5	Qp	1496075,74	2067202,06	2356242,33	571126	38,17	289040,3	13,98
6	ЗФС	553875,26	548932,94	975060,67	-4942,3	-0,89	426127,7	77,63

При порозу рентабельності в 1496075,74 тис. грн підприємство може покрити усю свою заборгованість перед постачальниками та покрити витрати на виробництво товару. Саме при такому значенні показника підприємство може вести свою діяльність та отримувати мінімальний розмір прибутку. Питома вага валової маржі показує прибуток в 55 копійок за кожен гривню реалізованої продукції (рис. 2.5).

У 2021 році запас фінансової стійкості несуттєво зменшився на 0,89% та склав 548932,94 тис. грн, що свідчить про зниження ефективності операційної діяльності. Збільшення операційних витрат та зменшення прибутку прямо вплинуло на динаміку показника. В свою чергу, точка беззбитковості збільшилася на 38,17% та склала 2067202,06 тис. грн. Збільшення сумарних операційних доходів та витрат на майже рівні частини дало такий результат.

Питома вага валової маржі також зменшилася на 7 копійок і склала 48, що сигналізує про зменшення чистого прибутку (рис. 2.6).

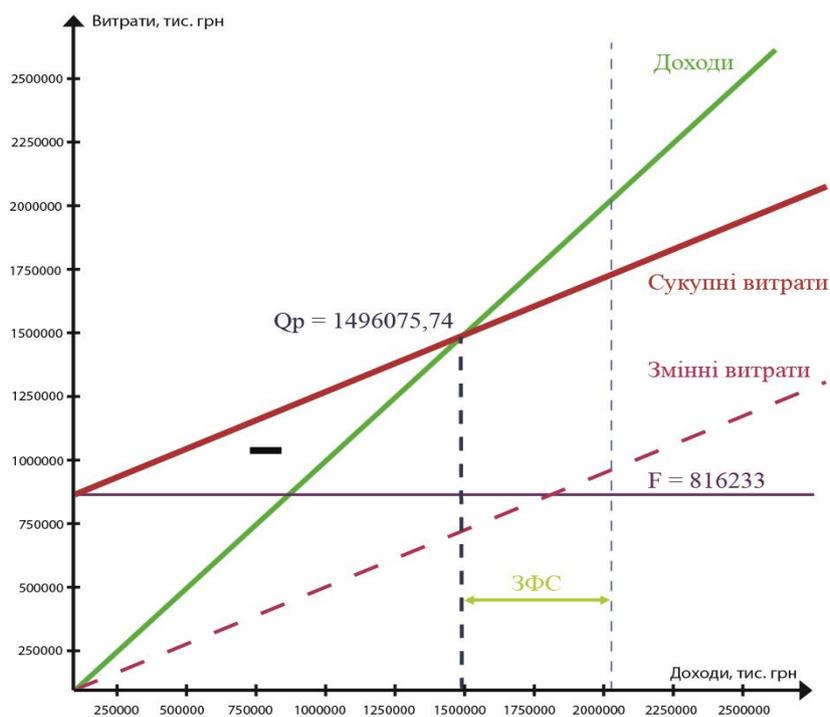

Рис. 2.5. Графічна інтерпретація порогу рентабельності та запасу стійкості ТОВ «Кормотех» у 2020 рр.

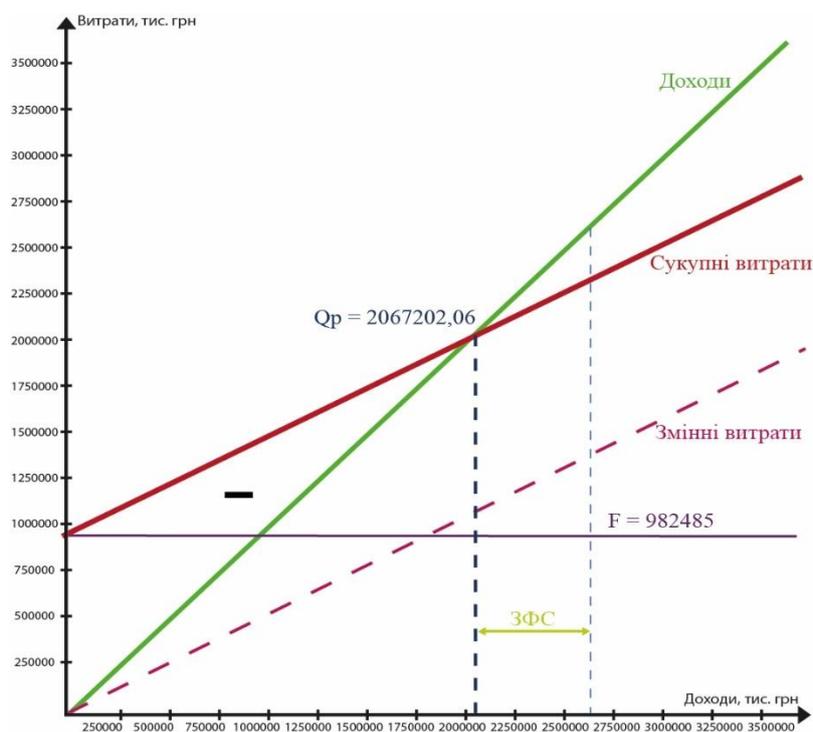

Рис. 2.5. Графічна інтерпретація порогу рентабельності та запасу стійкості ТОВ «Кормотех» у 2021 рр.

Стан запасу фінансової стійкості суттєво покращився у 2022 році, адже тоді показник зріс на 77,63% та склав 975060,67 тис. грн. Така динаміка свідчить про покращення фінансової стійкості підприємства. Збільшення суми показника дозволяє компанії сформувати більший резерв для покриття потенціальних збитків при зміні зовнішнього середовища. Поріг рентабельності також збільшився на 13,98% та склав 2356242,33 тис. грн, що означає збільшення доходів для досягнення точки беззбитковості (рис. 2.6). Збільшення витрат потребує підвищення кількості необхідних обсягів продажу товарів для покриття цих витрат. Питома вага валової маржі зменшилася на 5 копійок та складає 43 копійки. Зменшення даного показника є результатом збільшення змінних витрат та зниженню рентабельності продажів.

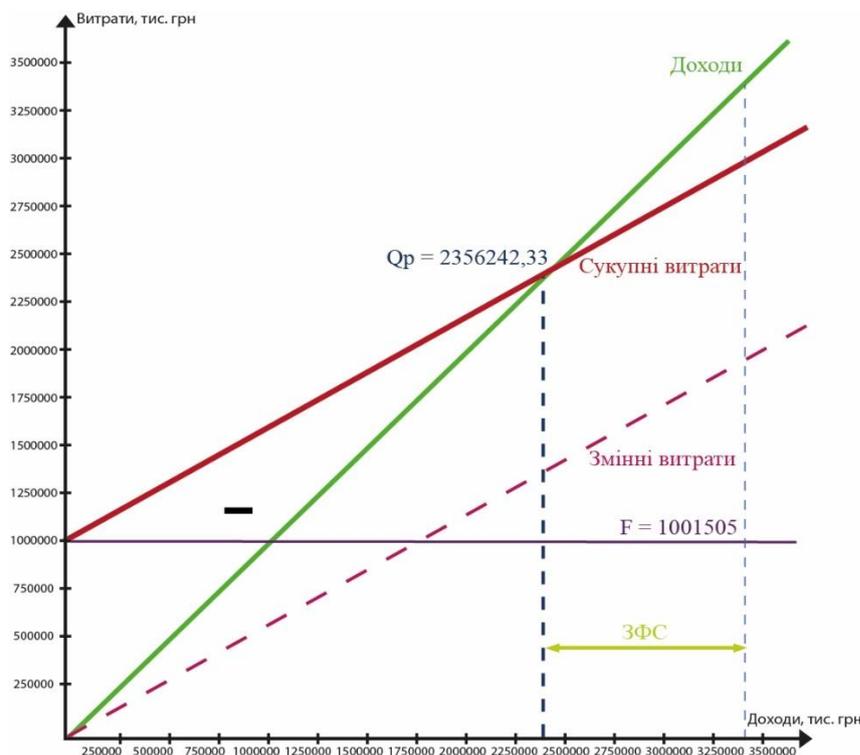

Рис. 2.6. Графічна інтерпретація порогу рентабельності та запасу стійкості ТОВ «Кормотех» у 2022 рр.

Отже, аналіз запасу фінансової стійкості за 2020-2022 роки показав, що ТОВ «Кормотех» може в разі виникнення непередбачуваних змін на ринку пристосуватись і далі вести свою господарську діяльність ефективно.

Збільшення запасу фінансової стійкості дозволяє підприємству легше переносити кризові явища та реалізовувати нові проекти чи залучати нові інвестиції. Разом з тим, зростання порогу рентабельності дає змогу зрозуміти, що збільшення витрат на підприємстві потребує й збільшення доходів, адже з кожним роком значення показника збільшується. Зменшення питомої ваги валової маржі сигналізує про спад рентабельності продажів, на яку впливає збільшення змінних витрат. Дані явища свідчать про необхідність оптимізації витрат.

Наступним етапом аналізу фінансової стійкості підприємства є визначення операційного і фінансового левериджу. Аналіз даних показників є обов'язковим для визначення рівня ризику [42].

Операційний левередж характеризує вплив складу витрат та доходів на прибуток прибутку. Даний показник показує взаємозв'язок між зміною доходів та результатом фінансової діяльності до оподаткування. Це пояснюється тим, що підприємство має постійні операційні витрати, які залишаються незмінними незалежно від коливань у виробництві або обсягах продажів.

Дані по оцінці операційного левериджу ТОВ «Кормотех» зображено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Операційний важіль ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр

№	Показник	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
					Δ	%	Δ	%
1	Валова маржа, тис. грн.	1118418	1243379	1415948	124961	11,17	172569	13,88
2	Прибуток до оподаткування, тис. грн.	302185	260893	414443	-41292	-13,66	153550	58,86
3	Операційний важіль	3,70	4,77	3,42	1,064754	28,77	-1,34935	-28,31

За даними таблиці в усіх роках підприємство має середній тип ризику господарської діяльності. У 2021 році операційний важіль збільшився на 28,77%

та склав 4,77. В даному році ймовірність понести збиток від операційної діяльності є більшою ніж в минулому. У 2022 році ситуація покращилася – показник збменшився на 28,31% та склав 3,42.

Фінансовий леверидж, на противагу операційному, визначає ступінь фінансового ризику. Фінансовий леверидж показує, як зміни у використанні позикових коштів впливають на фінансові результати підприємства. Він відображає, наскільки зміни в операційному прибутку до виплати відсотків і податків впливають на чистий прибуток через використання позикових коштів. Фінансовий леверидж демонструє, як позикове фінансування може збільшити або знизити прибутковість підприємства. Аналіз фінансового левериджу надано в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Аналізу ефекту фінансового левериджу ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.,

тис. грн.

№	Показник	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
					Δ	%	Δ	%
1	Ставка оподаткування прибутку, %	18	18	18	0	0	0	0
2	Рентабельність активів, %	74,25	59,90	67,96	-14,36	-19,34	8,06	13,46
3	Валовий прибуток	819827	788502	969322	-31325	-3,82	180820	22,93
4	Вартість активів	1104106	1316467	1426355	212361	19,23	109888	8,35
5	Середній відсоток за кредитування, %	8	9	11	1	12,50	2	22,22
6	Запозичений капітал	504456	667772	471805	163316	32,37	-195967	-29,35
7	Власний капітал	599650	648695	954550	49045	8,18	305855	47,15
8	Ефект фінансового левериджу	45,70%	42,96%	23,09%	-2,74%	-6,00%	-19,88%	-46,27%

У науковому середовищі вважають найбільш прийнятним значенням фінансового левериджу на рівні 50%. При значенні менше 30% залучення ресурсів шляхом оформлення позики не є оптимальним рішенням, адже ризики, що пов'язанні з реалізацією та поверненням залучених ресурсів є більшими, ніж потенціал використання отриманого прибутку через дану позику. При значенні більше 50% ризики також збільшуються через переважання залученого капіталу над власним [43].

У 2020 та 2021 роках ефект фінансового левериджу становить 45,7% та 42,96%, що є нормальним, проте спостерігається зменшення показника на 6%. Така тенденція зумовлена зменшенням рентабельності активів внаслідок зменшення валового прибутку та збільшення вартості активів. У 2022 році показник також зменшується до 23,09%, що не лежить в межах рекомендованої норми, проте в даному році зменшення пов'язане зі зменшенням позикового капіталу (особливо довгострокових зобов'язань) та збільшенням власного. Разом з тим, рентабельність активів росла на 13,46%, адже відбулося збільшення прибутку до 969322 тис. грн. Загалом, шанс ризиків зменшився, адже залежність від запозичених ресурсів також скоротився, що є індикатором до довгострокової стабільності. Разом з тим, відбувається покращення рентабельності активів, що свідчить про підвищення ефективності у генеруванні прибутку.

Останнім кроком визначення фінансової стійкості підприємства є аналіз ймовірності його банкрутства. Визначення можливості банкрутства товариства дозволяє доповнити уявлення про стабільність підприємства, можливість виконувати свої зобов'язання та успішно компенсувати ризики. Діагностика банкрутства дає можливість визначити ознаки початку кризового періоду у підприємства чи, при наявності кризи, на якому етапі воно знаходиться та можливі шляхи подолання складнощів. Крім того, такий аналіз дозволяє оцінити можливості підприємства та вибудувати план стратегічного розвитку [11, с. 201].

Для визначення вірогідності банкрутства ТОВ «Кормотех» достатньо буде скористатися двома методами, а саме методом Альтмана, Терещенка та Ліса.

Найбільш популярним підходом до визначення банкрутства є метод Альтмана. Даний метод відзначається точністю та можливістю виявлення проблем не на пізніх етапах, а на початку їх формування [44]. Якщо при розрахунку показника значення є меншим ніж 1,8, то ймовірність банкрутства вважається досить високим, більше значення свідчить про менший рівень. Формула розрахунку має наступний вигляд (2.6):

$$Z = 1,2 K_1 + 1,4 K_2 + 3,3 K_3 + 0,6 K_4 + 1,0 K_5, \quad (2.6)$$

де K_1 – власні оборотні активи / валюта балансу;

K_2 – нерозподілений прибуток / валюта балансу;

K_3 – прибуток до сплати відсотків і податків /валюта балансу;

K_4 – власний капітал (ринкова оцінка)/позиковий капітал;

K_5 – виручка від реалізації (чиста) /валюта балансу.

Результат розрахунків наведений в таблиці 2.12

Таблиця 2.12

Вірогідність банкрутства за методом Альтмана ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Коефіцієнт	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
				Δ	%	Δ	%
K_1	0,14	0,13	0,22	-0,01	-10,09	0,09	72,67
K_2	0,53	0,49	0,66	-0,04	-6,86	0,17	34,53
K_3	0,24	0,18	0,26	-0,06	-24,84	0,08	44,16
K_4	1,19	0,97	2,02	-0,22	-18,28	1,05	108,27
K_5	1,84	1,98	2,32	0,14	7,69	0,34	16,97
Z	4,26	4,01	5,59	-0,25	-5,98	1,58	39,48

Отже, результатом аналізу є низька ймовірність настання банкрутства у ТОВ «Кормотех» протягом досліджуваних років. Однак, спостерігається зменшення значень коефіцієнтів у 2021 році, окрім відношення виручки від реалізації до валюти балансу. Така ситуація викликала зменшення показника на 5,98%, що свідчить про збільшення шансу на неплатоспроможність, але показник знаходиться в межах норми. У 2022 році ситуація значно поліпшується – всі коефіцієнти зростають і тому провокують збільшення показника на 39,48%, що становить 5,59. Таке значення індикатора сигналізує про суттєве покращення фінансової стійкості та платоспроможності. За результатами даного методу товариство не має потенційного розвитку до фінансової неспроможності з виконання зобов'язань.

Слід прорахувати збанкрутування за іншим методом, в даному випадку за методом Терещенка. Дана модель базується на основі методу класифікації (дискримінаційний аналіз) та оцінці фінансового стану [45]. Даний метод є найбільш адаптивним до вітчизняних підприємств, а тому враховує специфіку та спільні ознаки українських виробників. Спосіб розрахунку визначається по формулі (2.7):

$$Z = 1,5 X1 + 0,08 X2 + 10 X3 + 5 X4 + 0,3X5 + 0,1 X6, \quad (2.7)$$

де $X1$ – грошові надходження / зобов'язання;

$X2$ – валюта балансу / зобов'язання;

$X3$ – чистий прибуток / середньорічна сума активів;

$X4$ – чистий прибуток / виручка;

$X5$ – запаси / виручка;

$X6$ – виручка / валюта балансу.

При значенні показника більше 2 підприємство вважається фінансово стійким, при значенні менше 2 але більше 1 компанія відчуває проблеми з

фінансовою стійкістю, однак банкрутство їй не загрожує. Якщо показник лежить в діапазоні від 0 до 1, то товариство є потенційним банкрутом, якщо не проводити анкризову політику. При значенні менше підприємство є банкрутом. Аналіз показників за даним методом зазначений в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13

Вірогідність банкрутства за методом Терещенка ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Коефіцієнт	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
				Δ	%	Δ	%
X1	4,03	3,91	7,01	-0,12	-3,00	3,10	79,37
X2	2,19	1,97	3,02	-0,22	-9,93	1,05	53,35
X3	0,20	0,15	0,21	-0,05	-24,76	0,07	44,14
X4	0,11	0,08	0,09	-0,03	-30,13	0,02	23,22
X5	0,13	0,13	0,12	-0,01	-6,25	0,00	-1,27
X6	1,84	1,98	2,32	0,14	7,69	0,34	16,97
Z	8,96	8,12	13,63	-0,84	-9,36	5,51	67,91

За результатами аналізу спостерігається низька ймовірність настання банкрутства підприємства. Аналогічно до результатів попереднього методу у 2021 році також відбувається зменшення показника з 8,96 до 8,12, проте дане зменшення суттєво на фінансову стійкість не впливає, а лише показує вектор розвитку підприємства. У 2022 році показники значно зросли, що відображається на динаміці значенні коефіцієнта Z – з 8,12 до 13,63.

Проведемо остаточний аналіз ймовірності банкрутства за моделлю Ліса. Дана модель є простою та швидкою для обрахунку. При значенні коефіцієнта менше 0,037 підприємство вважається банкрутом. Даний метод розраховується по формулі (2.8):

$$Z = 0,063 X1 + 0,092 X2 + 0,057 X3 + 0,001 X4, \quad (2.7)$$

де X1 – оборотний капітал / активи;

X2 – операційний прибуток / активи;

X3 – короткострокові зобов'язання / активи;

X4 – виручка / активи.

Аналіз банкрутства за даним методом зображено в таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Аналіз банкрутства за методом Ліса ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Коефіцієнт	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
				Δ	%	Δ	%
X1	0,60	0,64	0,55	0,04	5,98	-0,08	-13,03
X2	0,27	0,05	0,29	-0,23	-83,10	0,24	528,17
X3	0,34	0,49	0,30	0,16	46,74	-0,20	-40,16
X4	1,84	1,98	2,32	0,14	7,69	0,34	16,97
Z	0,08	0,07	0,08	-0,01	-11,35	0,01	8,41

Отже, аналіз банкрутства за даним методом показав, що ТОВ «Кормотех» в кожному з досліджуваних років мало незначну ймовірність стати банкрутом. У 2021 році, як і у результатах попередніх методів, спостерігається зменшення показника на 11,35% за рахунок зменшення частки операційного прибутку до загальних активів на 83,10%, однак таке відхилення є несуттєвим і на рівень банкрутства не впливає.

Отже, за результатами проведеного дослідження, підприємство має досить низьку вірогідність неплатоспроможності. У 2021 році спостерігалось зменшення показників, однак вже у наступному році ситуація покращилася, адже значення чисел перевищило базисний рік, що говорить про позитивний тренд розвитку підприємства, його фінансової стійкості та платоспроможності.

2.3. Проблеми забезпечення фінансової стійкості підприємства

Забезпечення фінансової стійкості на підприємстві є головною умовою його нормального функціонування. В сучасних тенденціях, коли підприємство

оточує безліч ризиків такі, як війна в країні, інфляційні процеси, падіння темпу розвитку в країні, нестабільність цін та мінливість конкурентного середовища змушують підприємство ретельніше забезпечувати задовільний стан фінансової стійкості. Крім того, що нормальна фінансова стійкість дозволяє уникати збитків, вона допомагає залучати інвестиційні кошти, реалізовувати нові проекти та будувати довгострокові плани.

Для проведення аналізу фінансової стійкості підприємства переважно використовують доступну звітність, що і є першою проблемою, адже звітність відображає статичні показники на початок та на кінець періоду. Сенса динаміки втрачається, адже не лінійність розвитку підприємства протягом року є очевидною. Окрім того, звітність не дає повну інформацію про комплексну взаємодію між показниками. Баланс, що являється основним джерелом структури майна і джерел його формування, недостатньо розкриває за рахунок яких джерел відбувається фінансування тих чи інших активів, що змушує аналізувати підприємство більш поверхнево.

Разом з проблемою визначення точності актуальної фінансової стійкості підприємства, існує проблема з підходом до визначення поняття та методик фінансової стійкості. Взагалі, єдиного і правильного підходу обрахунку фінансової стійкості не існує. Так, коефіцієнтний аналіз є найбільш популярним і доступним методом, але перелік обов'язкових показників та їх нормативних значень є не узгодженим і формується на основі обрахунків різних вчених та досвіду різних підприємств. Крім того, поняття платоспроможності та фінансової стійкості часто прирівнюються, що створює суперечність цих двох понять [46].

Крім того, існує безліч факторів, що впливає на фінансову стійкість підприємства (табл 2.15). Визначення даних факторів є обов'язковим етапом у визначенні фінансових ризиків, що загрожують підприємству. Розглядаючи різноманітні групи факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства, можна спостерігати, що ця стійкість обумовлена ефективним управлінням

фінансовими ресурсами. Вона формується на основі оптимальної структури активів, відношенням власних і позикових коштів, а також співвідношенням активів та джерел їх фінансування. Не менш важливими факторами є обрана стратегія діяльності та управління, галузь господарювання підприємства, його стадія життєвого циклу та загальний рівень економічного розвитку країни.

Таблиця 2.15

Розподіл факторів, що впливають на фінансову стійкість суб'єкту господарювання

Класифікація факторів	Групи факторів
За рівнями	– фактори 1-го рівня
	– фактори 2-го рівня
	– фактори 3-го рівня
За діяльністю	– що стосуються операційної діяльності
	– що стосуються інвестиційної діяльності
	– що стосуються фінансової діяльності
За сферами впливу	– економічні
	– політично-соціальні
	– демографічні
	– фінансові
	– науково-технічні
За масштабом впливу	– зовнішні
	– внутрішні
За аспектами впливу	– за місцем виникнення
	– за часом
	– за структурою
	– за рівнем впливовості на виробництво

*Складено автором за джерелами: [47;48;49;50;51]

В Україні існує проблема у визначенні співвідношення власного капіталу та запозиченого, що прямо впливає на платоспроможність [46]. Визначення оптимального співвідношення капіталу є важливим, адже дуже сильне переважання власного над позиковим капіталом говорить про недостатню

реалізацію потенціалу, що має підприємство. Одночасно, при ситуації оберненій, загальна фінансова стійкість падає, що впливає на результати товариства. Вважається, що співвідношення між власним і позиковим капіталом є оптимальним при максимальному доході та фінансовій стійкості [52]. Прикладом є ТОВ «Кормотех», у якого у 2021 році частка запозичених коштів наблизилася до 50%, що вплинуло на його загальний фінансовий стан та фінансові результати. Крім того, переважання запозичених ресурсів зменшує фінансову незалежність суб'єкта господарювання, тому важливо залучати лише ту кількість капіталу, яка може принести максимальний прибуток з мінімальним ризиком.

При залученні ресурсів підприємству слід ставити в пріоритетність довгострокові зобов'язання, адже при переважанні поточних ризик не оплати збільшується за рахунок коротких термінів погашення. У ТОВ «Кормотех» частка довгострокових зобов'язань з кожним роком зменшується, що негативно вплинуло на фінансову стійкість. При недостатній кількості власного капіталу та довгострокових зобов'язань частка стабільних джерел фінансування зменшується, що впливає на довгострокове планування. Для забезпечення підприємству стійкого розвитку важливо формувати стабільні джерела фінансування.

На додачу, оптимальна структура капіталу дозволяє підприємству за рахунок власних джерел формувати мобільні кошти, які за призначенням можуть витратитися на погашення кредиторської заборгованості чи на розвиток товариства. У ТОВ «Кормотех» прослідковується стратегічна проблема з вільними коштами, що сигналізує про негнучкість підприємства при швидкій зміні зовнішніх факторів.

Тому питання структури і величини джерел формування активів є передовою та базовою проблемою для підприємств, адже вона впливає на інші аспекти діяльності товариства. Наступною проблемою є невідповідність оборотних активів до джерел фінансування. Вид фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» з 2021 року характеризується нестійким фінансовим

становищем. Така ситуація відбувається за рахунок недостатності власного оборотного капіталу та переважанням запасів. За рахунок більшого приросту запасів ніж власного капіталу фінансова стійкість зменшується. За рахунок незбалансованості джерел фінансування, а саме недостатності довгострокових зобов'язань, та перевищенні запасів підприємство знаходиться в нестійкому фінансовому становищі. Для підприємств важливо правильно структурувати капітал та оптимально розподілювати його за оптимальним розміром активів з метою збереження нормальної фінансової стійкості.

Поняття фінансової стійкості часто пов'язують з здатністю підприємства виконувати свої зобов'язання, тому для підприємства важливо бути кредитоспроможним [47]. При зменшенні фінансових результатів від господарської діяльності кредитоспроможність також зменшується. При недостатній кількості грошових ресурсів платоспроможність підприємства значно падає, що в потенціалі може викликати банкрутство. Отже, забезпечення фінансової стійкості підприємства важливо вчасно і в повному обсязі виконувати свої зобов'язання.

Важливо зберігати помірну тенденцію збільшення прибутку. Так, позитивна зміна фінансового результату є головною метою функціонування підприємства, однак, разом з тим, великий темп приросту прибутку супроводжує збільшення ризиків. Перевантаження виробничих потужностей, помилки в управлінні ресурсами та неспроможність адаптуватись до нових умов створює ряд умов до потенційних додаткових витрат. Варто дотримуватись стабільного розвитку в довгостроковій стратегії.

З вище переліченого випливає, що первинною проблемою забезпечення фінансової стійкості є формування, розподіл та використання фінансових ресурсів. Наступним питанням є раціональність розподілу постійних та змінних витрат. Оптимізований склад витрат дозволяє отримувати підприємству максимальний прибуток. Крім того, розподіл витрат прямо впливає на здатність підприємства протистояти потенційним ризикам і втратам. Виникає інша

проблема, а саме відсутність галузевого аналізу фінансової стійкості, адже різна господарська діяльність, набір товарів чи послуг, склад активів та пасивів, загальний довгостроковий план підприємства не може визначатися по загальним нормам.

Окрім внутрішніх чинників, виникають і зовнішні чинники. Первинною проблемою в Україні є стан війни, який прямим чином впливає на фінансову стійкість підприємств. Поява нових ризиків, таких як фізичне знищення господарських об'єктів, репутаційні ризики, юридичні, інфляційні і так далі впливають на діяльність суб'єкта та викликають додаткові істотні витрати. Через порушення логістичних маршрутів підприємство може не раціонально формувати активи та джерела фінансування цих активів.

Погодні катастрофи, такі як засуха, повені або град, можуть негативно вплинути на виробництво сільськогосподарської продукції, що може вплинути на постачання сировини для виробництва кормів. Такі негативні впливи на сільськогосподарську продукцію можуть призвести до збільшення витрат на сировину, скорочення обсягів виробництва кормів або навіть до нестачі сировини для виробництва, що в свою чергу може вплинути на доступність та вартість кормів для домашніх тварин.

Високі коливання цін на кормові складові, такі як зерно, соя або інші інгредієнти, можуть вплинути на вартість виробництва кормів та загальні витрати компанії. Такі коливання ускладнюють виробництво та фінансове планування, адже очікувані та прораховані результати можуть суттєво впливати на фактичні, що впливає на розмір прибутку та збільшує ймовірність прийняття не раціональних рішень.

Зміни у законодавстві щодо безпеки продукції, якості, виробничих стандартів або ветеринарних вимог можуть потребувати внесення змін у виробничий процес або вимагати витрат на оновлення обладнання та технологій. Крім того, законодавчі правки під час війни прямо впливають на кількість та якість кадрів, що безпосередньо беруть участь у роботі товариства.

До додаткових витрат можуть спричинити технологічні проблеми, що пов'язанні з несправностями енергетичних мереж чи інтернет-з'єднанні, що можуть спричинити збої у роботі господарської діяльності. Також зростання ймовірностей кібератак може спричинити порушення роботи управлінських комплексів на підприємстві.

Зміцнення конкуренції на ринку кормових продуктів може вплинути на ціни, обсяги продажів та частку ринку компанії

На основі вище перелічених даних було сформовано таблицю внутрішніх та зовнішніх ризиків, що впливають на фінансову стійкість ТОВ «Кормотех» (табл. 2.16)

Таблиця 2.16

Внутрішні та зовнішні ризики впливу на фінансову стійкість ТОВ «Кормотех»

Внутрішні	Зовнішні
Неоптимальний розподіл майна	Воєнні дії
Недоцільний розподіл структури джерел фінансування	Несприятливі кліматичні умови
Недостатність вільних коштів	Цінові коливання
Нераціональне управління запасами	Зміни у законодавстві
Погіршення якості продукції	Технологічні проблеми
Нестабільне виробництво	Конкуренція

Для оцінки поточного стану підприємства, виявленню сильних та слабких сторін, чинників, що негативно впливають на підприємство використовують SWOT-аналіз. Сьогодні SWOT-аналіз є одним із найпопулярніших видів аналізу в стратегічному менеджменті. Його різноманітність дозволяє використовувати його для різних об'єктів дослідження, таких як продукти, компанії, конкуренти, міста та регіони. Таким підходом користується кожен бізнес, щоб уникнути кризової ситуації [53]. Методологію SWOT-аналізу можна використовувати для декомунізації сильних і слабких сторін, загроз і можливостей, побудови

ланцюжків і зв'язків між ними, що потім використовується для побудови корпоративних стратегій [54].

Результати SWOT-аналізу зображені у таблиці 2.17

Аналіз сильних сторін підприємства показав, що компанія володіє значними перевагами над конкурентами. Дані фактори є важливими в утриманні конкурентоспроможності та прибутку компанії на ринку.

Таблиця 2.17

SWOT-аналіз ТОВ «Кормотех»

Сильні сторони	Слабкі сторони
– Високий рівень репутації	– Низький показник вільних коштів
– Висока якість продукції	– Низька частка стабільних джерел фінансування
– Наявність власних фабрик	– Недостатність вільних коштів
– Високий рівень конкуренції	– Неоптимальна кількість запасів
– Висока частка власного капіталу	– Відсутність оптимізації витрат
– Високий рівень платоспроможності	– Специфіка товару
– Вигідне географічне розташування	
Можливості	Загрози
– Розвиток на європейському ринку	– Посилення військових дій
– Забезпеченість висококваліфікованими кадрами за рахунок регіону	– Зниження доходів населення
– Висока інвестиційна привабливість	– Розвиток економічних криз
– Зміна свіових тенденцій щодо догляду за домашніми вихованцями	– Збільшення цін на сировину, логістичні послуги та реалізацію
– Збільшення попиту на українські бренди	– Другорядність товару
	– Зменшення фінансової стійкості підприємства

За рахунок створення додаткової фабрики в Литві та співпраці з американським фахівцями, підприємство має потенціал до реалізації товару в Європі. За рахунок безпечності та логістики компанія може залучати додаткові кадри та інвестиції. Разом з тим, за рахунок світового тренду до посилення

відповідальності за доглядом тварин, попит на товари даної категорії збільшується.

Одночасно, існує ряд проблем, зокрема недостатність вільних коштів, що можуть ускладнити виплату поточних зобов'язань та обмежити можливості для розвитку. Також низька частка стабільних джерел фінансування свідчить про ризик фінансової нестабільності. Неоптимальна кількість запасів та відсутність оптимізації витрат можуть призвести до зайвих витрат та зниження прибутковості. Корми для домашніх тварин не є першочерговим товаром, тому при економічній нестабільності попит на них буде зменшуватися, що спричинить додаткові витрати для компанії.

Разом з тим, дані слабкі сторони можуть посилюватися при ескалації військових дій, зменшенні платоспроможності населення, зростання інфляції тощо, що прямо впливає на фінансову стійкість підприємства.

Зі сказаного раніше випливає, що підприємство займає передові позиції у своєї галузі та має потенціал у розвитку на міжнародному ринку. Проте існує ряд чинників, що впливає на результат компанії, виникнення загроз та послаблення фінансової стійкості

Отже, проблеми забезпечення фінансової стійкості прямо пов'язані з недосконалістю методологічних норм. Велика кількість міжгалузевих різноманіття підприємств дає змогу лише поверхнево аналізувати фінансову стійкість. Поняття фінансової стійкості досі обговорюється та вдосконалюється. Однак, правильне формування та розподіл активів і пасивів, виконання своїх зобов'язань, оптимальна стратегія розвитку та здатність швидко адаптуватись до внутрішніх та зовнішніх загроз є загальним правилом для всіх підприємств для досягнення нормальної фінансової стійкості.

Із вище зазначеного випливає, що ТОВ «Кормотех» є успішною компанією у галузі виробництва тваринних кормів в Україні та країнах Європи. Компанії

вдалося забезпечити позитивні фінансові результати протягом досліджуваного періоду.

Загалом, компанія мала рівний поділ капіталу між власним та залученим, але у 2022 році власний капітал переважав залучений у 2 рази. За рахунок переважання власних коштів підприємство стає більш автономним. Частка стабільних джерел фінансування також зростає, що позитивно впливає на фінансову стійкість, але їх все ще не достатньо. Поряд з тим, зменшення залученого капіталу та вільних коштів впливає на потенційну потужність підприємства та його здатність адаптуватися до нових умов.

За рахунок значної кількості запасів та недостатності стабільних джерел фінансування підприємство перебуває у нестійкому стані, адже всі наявні джерела йдуть на покриття запасів. Однак, аналіз запасу фінансової стійкості свідчить про стабільність підприємства відносно зовнішніх коливань.

Дане підприємство не має проблем з господарською діяльністю та є повністю платоспроможним, проте недостатнє фінансування за рахунок залучених коштів обмежує можливості щодо отримання більш високого значення прибутку.

ТОВ «Кормотех» має високі конкурентні переваги та якість продукції, але, разом з тим, відсутня маневреність власних коштів та проблема з фінансування запасів негативно впливають на фінансову стійкість.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «КОРМОТЕХ»

3.1. Напрями поліпшення фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість відіграє ключову роль у життєдіяльності підприємства. Вона відповідає за нормальне функціонування фірми в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Товариство має перебувати в такому стані, при якому воно може бути платоспроможним при отриманні доходу. Одночасно, фірма повинна отримувати прибуток, що необхідний для подальшого розвитку в умовах конкурентного ринку. Окрім того, в сучасних умовах підприємство має бути готовим до виникнення потенційних фінансових ризиків та вчасно мінімізувати їх вплив. Для досягнення своїх цілей товариство має скласти план покращення фінансової стійкості (рис. 3.1)

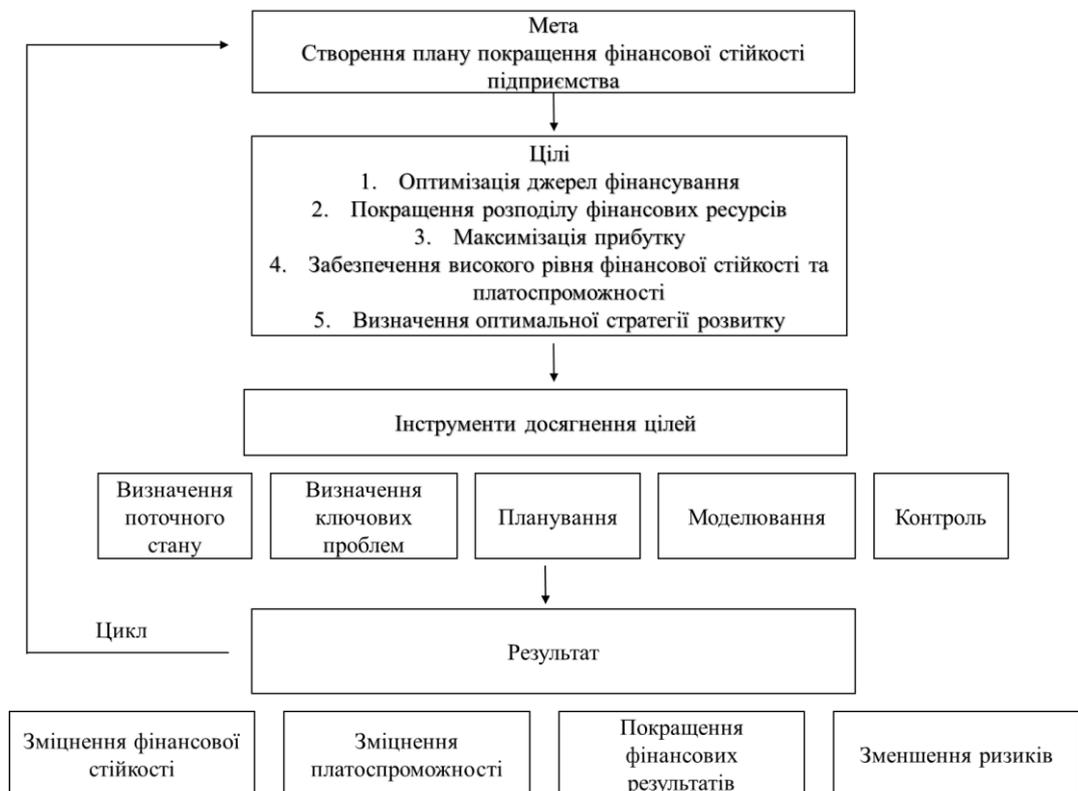

Рис. 3.1. Механізм забезпечення нормального стану фінансової стійкості підприємства

Для прорахунку стратегії розвитку та покращення фінансової стійкості підприємства доцільно використовувати метод, що базується на аналізі матриці фінансових стратегій Ж. Франсона та І. Романа. Даний метод дослідження дозволяє виявити поточний стан підприємства та передумови, у яких воно знаходиться, для найкращих напрямів розвитку. За допомогою цієї методики можна визначити підстави до стійкого розвитку підприємства, при якому воно максимізує свій прибуток, зберігає платоспроможність та залишається конкурентним (55).

При розрахунку використовуються наступні показники:

1. Результат господарської діяльності, що являє собою вартісний залишок фінансових ресурсів, цільове фінансування яких розвиток виробничого процесу. Розрахунок здійснюється за формулою (3.1):

$$РГД = БР - \Delta ФЕП - \Delta ОФ + ІД, \quad (3.1)$$

де БР – чистий дохід від реалізації продукції;

$\Delta ФЕП$ – зміна собівартості реалізованої продукції;

$\Delta ОФ$ – зміна первісної вартості основних засобів;

ІД – інші доходи.

В розрахунку даного показника важливо відслідкувати, чи додатне значення він набуває, що свідчить про самостійне фінансування виробничої діяльності, чи від'ємне, при якому власних коштів не вистачає.

2. Результат фінансової діяльності, який показує об'єм боргу відкоригований на фінансові витрати, дивідендні та податкові виплати. При додатному значенні підприємство залучає додаткові джерела фінансових ресурсів, від'ємному – зменшує [56, с 40]. Формула має наступний вид (3.2):

$$РФД = \Delta ПК - Вф - ПП - Д + Дук - Вук - ФІд + Дф, \quad (3.2)$$

де Δ ПК – зміна позикового капіталу за звітний період;

Вф – фінансові витрати;

ПП – податок на прибуток;

Д – виплачені дивіденди;

Дук – дохід від участі в капіталі;

Вук – втрати від участі в капіталі та інші витрати;

ФІд – довгострокові фінансові інвестиції;

Дф – інші фінансові доходи.

3. Результат фінансово-господарської діяльності є сумою попередніх двох показників та показує, яка частка вільних коштів залишилася після фінансування господарської та фінансової діяльності підприємства. Це важливий показник, оскільки він вказує на здатність підприємства покривати свої основні витрати і визначати, чи є додаткові кошти для інвестування в інші проекти або напрямки розвитку. Додатне значення показника свідчить про наявність коштів для додаткового фінансування інших аспектів своєї діяльності, тоді як від'ємне значення вказує на відсутність таких коштів, (3.1).

Таблиця 3.1

Показники результату господарської та фінансової діяльності ТОВ
«Кормотех» за 2020-2022 рр.

Показник	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
				Δ	%	Δ	%
РГД	1672034	1861328	2799475	189294	11,32	938147	50,40
РФД	-110671	-45125	-320470	65546	-59,23	-275345	610,18
РФГД	1561363	1816203	2479005	254840	16,32	662802	36,49

За рахунок значень результату господарської діяльності, фінансової діяльності, фінансового-господарської діяльності та матриці фінансової рівноваги Ж. Франсона та І. Романа можна визначити фінансову стратегію ТОВ «Кормотех» (табл. 3.2)

Таблиця 3.2

Матриця фінансової рівноваги Ж. Франсона та І. Романе [57,58]

Показники	РФД < 0 гальмування	РФД → 0 оптимізація	РФД > 0 розвиток
РГД > 0 уповільнене зростання	1. <i>Батько сімейства</i> РФГД → 0	4. <i>Рантьє</i> РФГД > 0	6. <i>Материнське товариство</i> РФГД > 0
РГД → 0 оптимальне зростання	7. <i>Епізодичний дефіцит</i> РФГД < 0	2. <i>Стійка рівновага</i> РФГД → 0	5. <i>Атака</i> РФГД > 0
РГД < 0 форсоване зростання	9. <i>Кризовий стан</i> РФГД < 0	8. <i>Дилема</i> РФГД < 0	3. <i>Хитка рівновага</i> РФГД → 0

Рівновага досягається при умові, коли підприємство лежить в межах 1-3 квадратів. Найбільш бажаним станом вважається «Батько сімейства». Коли підприємство підлягає класифікації квадратів 7-9, то це свідчить про дефіцит та порушення фінансової стійкості (табл. 3.3).

Дане дослідження показало, що ТОВ «Кормотех» в усіх досліджуваних роках перебуває в квадраті «Рантьє». Підприємство знаходиться в стійкому фінансовому стані та має низький рівень ризиків. Дана позиція говорить про те, що за рахунок позичкового капіталу створюються вільні кошти. Перспективи подальшого розвитку підприємства залежать від рівня та динаміки економічних прибутків. При необхідності існує можливість збільшення заборгованості за рахунок фінансового левериджу [59]. Разом з тим, існує вірогідність того, що підприємство використовує не весь потенціал можливостей та перебуває в стані інертності, що може повпливати на конкурентоздатність. У 2022 році прослідковується тенденція руху до квадрату «Батько сімейства», що свідчить про збільшення самофінансування та умов для розвитку та свідчить про позитивний напрямок діяльності підприємства.

Таблиця 3.3

Характеристика квадратів за методом Ж. Франсона та І. Романе [60]

Назва квадрату	Позиції	Характеристика	Можливість переходу
1. Батько сімейства	Рівновага на підприємстві	Ефективна діяльність, самофінансування та зменшення заборгованості завдяки позитивним фінансовим результатам.	4,2,7
2. Стійка рівновага		Стабільність, фінансування за рахунок власних коштів. Плановий обсяг повністю покривається	1,3,5,7,4,6
3. Хитка рівновага		Нестабільний стан, латоспроможність досягається за рахунок позичкових коштів	8,2,5
4. Рантьє	Успіх	Запозичений капітал забезпечує вільні кошти	1,2,7
5. Атака		Виробнича діяльність відбувається за рахунок власних коштів	2,6,8
6. Материнське товариство		Фінансування відбувається і головного, і дочірніх підприємств за рахунок вільних коштів	4,5
7. Епізодичний дефіцит	Дефіцит ліквідних коштів	Дефіцит, що виник через непланові надходження	2,8,9
8. Дилема		Через зменшення темпу приросту прибутку виникає дефіцит коштів	7,9
9. Кризовий стан		Підприємство перебуває у критичному стані	7,8

В загальному, аналіз фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» показав, що підприємство за окремими показниками є фінансово-стабільним, може вести оптимальну господарську діяльність та перебувати в стані платоспроможності. Однак, є деякі внутрішні проблеми, вирішення яких допоможе підприємству зміцнити свою стійкість та зменшить додаткове навантаження від витрат (табл. 3.4).

Внутрішні проблеми компанії пов'язані з неправильними управлінськими рішеннями та нецільовим використанням капіталу. Аналіз показників фінансової стійкості компанії виявив загрози фінансовій стабільності, що вказує на можливі труднощі у підтримці безперервного функціонування.

Таблиця 3.4

Внутрішні проблеми, що впливають на фінансову стійкість ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр.

Підприємство характеризується неефективним залученням та розміщенням фінансових ресурсів, що призводить до невиконання стратегічних цілей та обмеження потенціалу для росту. Неоптимальне використання фінансових ресурсів та недоліки у плануванні витрат послаблюють економічний розвиток підприємства, знижують його конкурентоспроможність і можуть призвести до фінансових труднощів.

Неоптимальність структури джерел фінансування полягає у відсутності стабільності розподілу власного та позичкового капіталу. Ключовим моментом є пошук найбільш оптимальної структури фінансових джерел, що дозволить зменшити ризики та максимізувати прибуток. Для підприємства важливо зберігати певну рівновагу .

Компанії, які покладаються виключно на власний капітал у своїй фінансовій діяльності, мають вищий ступінь фінансової стабільності. Однак, це означає, що фінансова спроможність компанії збільшити свій дохід за рахунок зовнішнього фінансування не використовується, що сповільнює розвиток компанії. Важливо зазначити, що використання позичкового капіталу збільшує фінансовий потенціал підприємства, сприяє розширенню фінансово-економічної сфери і в кінцевому підсумку підвищує рентабельність капіталу (табл. 3.5) [61].

Для забезпечення максимальної ефективності від розподілу структури джерел фінансування ТОВ «Кормотех» рекомендується зберігати рівновагу між вартістю власного та запозиченого капіталу.

Таблиця 3.5

Позитивні й негативні фактори користування власним і запозиченим капіталом

Фактори			
Позитивні		Негативні	
Власний капітал	Запозичений капітал	Власний капітал	Запозичений капітал
– забезпечення високого рівня фінансової стійкості підприємства, його платоспроможності, зменшення обсягу банкрутства	– здатність формувати додаткові фонди фінансування	– обмежена кількість власних коштів, що формують власний капітал	– зменшення фінансової стійкості за рахунок залежності від зовнішніх джерел фінансування
– більший обсяг формування прибутку	– збільшення фінансових можливостей та створення додаткових активів	– стагнація підприємства за рахунок відсутності запозиченого капіталу	– збільшення ризику банкрутства при невиплаті зобов'язань
– підвищена привабливість для інвесторів	– підвищення мобільності оборотних коштів	– відсутність економічних зв'язків з іншими підприємствами	– зменшення розміру фінансових результатів через виплатку відсотків за користування кредитом

На основі проведеного аналізу для забезпечення оптимального співвідношення пропонуються наступні методи:

1. Оптимізувати структуру капіталу за критерієм максимізації очікуваного фінансового прибутку. Цей метод базується на багатофакторних розрахунках рівня фінансової рентабельності (рентабельності власного капіталу) з різними структурами капіталу. Даний метод обраховується за рахунок показника фінансового левериджу. Проведені розрахунки свідчать, що найбільш оптимальне співвідношення було досягнуто у 2020 році при однаковому значенні власного і позикового капіталу. Тому, підприємству рекомендується підтримувати тенденцію того року шляхом збільшення позикового капіталу за рахунок довгострокових зобов'язань, що допоможе збільшити частку стабільних джерел фінансування.

2. Оптимізувати структуру капіталу відповідно до критеріїв мінімізації витрат. Цей метод базується на попередній оцінці власного капіталу та позикового капіталу за різних умов формування, підтримки та реалізації багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості капіталу і тому шукає найбільш реалістичну ринкову вартість.

3. Оптимізувати структуру капіталу за критерієм щодо мінімізації рівня фінансового ризику. Це пов'язано з процесом диференційованого вибору фінансових ресурсів різних активів, що входять до складу компанії: довгострокових активів, поточних активів (розподілених на постійних і змінних частин) [62].

Управління активами можна розділити на дві частини: управління необоротними та оборотними активами. Кожен з цих процесів значно впливає на функціонування компанії, тому основне завдання менеджерів – забезпечувати таку політику управління, щоб процес управління тими і іншими активами був оптимальний та результативний. Напрямки покращення управління активами ТОВ «Кормотех» зображені у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Шляхи покращення фінансової стійкості через вдосконалення управління активами

Необоротні активи	Оборотні активи
– оновлення основних засобів	– зменшення надлишкових запасів
– підвищення ефективності використання основних засобів	– оптимізація складів, де зберігаються запаси
– перегляд та структуризація першочергових необоротних активів	– підтримка оптимальної кількості коштів в готівковій формі
– оптимізація та розподіл витрат, що припадають на необоротні активи	– виявлення найбільш дохідних елементів оборотних активів
– списання недіючих основних засобів	
– покращення кваліфікації персоналу	

Перш за все, підприємству рекомендується удосконалити управлінську систему над запасами, а саме зменшити їх кількість до рівня, при якому підприємство зберігає нормальну фінансову стійкість. Обсяг і структура запасів повинні бути ретельно розроблені, щоб забезпечити безперебійний і стабільний процес виробництва при мінімізації витрат на утримання запасів. Для підприємства важливо ретельно розробити обсяг і структуру запасів з метою забезпечення безперебійного та стабільного процесу виробництва, при цьому мінімізуючи витрати на утримання запасів та досягаючи оптимального значення фінансової стійкості.

3.2. Визначення економічно-математичної залежності фінансової стійкості

Успішне функціонування підприємства та його розвиток прямопропорційно залежить від здатності експлуатувати доступні ресурси різних форм та джерел. Тому для покращення результатів через зміну організації в формуванні та управлінні ресурсами потрібно використовувати різні методи фінансового моделювання.

Використання моделей є доцільним рішенням при регулюванні у керуванні фінансовими операціями на підприємстві, адже даний метод дозволяє оцінювати та прогнозувати економічний розвиток компанії, виявляти певні порушення та задає вектор розвитку, що є найбільш обґрунтованим за даних умов.

Фінансове моделювання полягає у розробці моделей, що відображають діяльність підприємства. Сутність моделей означає створення декількох можливих варіантів розвитку операційної та фінансової політики товариства завдяки певним звітним даним. Тому важливо мати точні та обґрунтовані дані для створення високоякісних моделей.

Розробка фінансової моделі складається з наступних кроків [63]:

1. Збір даних за основними параметрами моделі.
2. Створення оптимальної моделі.
3. Аналіз прогнозованих результатів.

Перший крок включає вибір і перевірку правильності та актуальності інформації, яка використовується як основа для моделювання. При цьому важливо дотримуватись умов послідовності або безперервності, тобто звіти, які використовуються в модельному навчанні, повинні виконуватися протягом певного безперервного періоду часу.

Використаємо економіко-математичне моделювання, що надає можливість за рахунок зміни окремих факторів виявити їх зв'язки та встановлювати тенденції досліджуваних показників. Економіко-математична модель є математичним узагальненням факторів фінансового аналізу, що описує

структуру та моделі змін економічних процесів, досліджених на основі математичних розрахунків.

Економіко-математичне моделювання може здійснюватися як за функціональними, так і за кореляційними зв'язками, що дозволяє переходити від середніх значень до оптимальних у процесі фінансового планування. Впровадження сучасних інформаційних технологій у корпоративне фінансове планування також значно підвищує наукову цінність і розширює аналітичні можливості, зосереджуючись на мінливих умовах конкуренції на ринку та своєчасній розробці варіантів ведення господарства з використанням найбільш доцільної фінансової стратегії [64].

Аналіз кількісних залежностей через регресійний аналіз дає глибше розуміння природи досліджуваного явища. Порівняння реальних значень з передбаченими регресійним рівнянням дозволяє виявити, як впливають різні фактори. Це надає можливість втручатися в економічний процес для досягнення певних цілей шляхом маніпулювання виявленими факторами.

Проведем множинний кореляційно-регресійний аналіз показників ТОВ «Кормотех» за 2020-2022 рр., що впливають на фінансову стійкість підприємства. При дослідженні були використанні відносні показники фінансової стійкості:

1. Кфс – коефіцієнт фінансової стійкості;
2. Ка – коефіцієнт автономії;
3. Кфз – коефіцієнт фінансової залежності;
4. Кфр – коефіцієнт фінансового ризику;
5. Кзз – коефіцієнт загальної заборгованості;
6. Ксвзк – коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу.

Найбільш простою формою залежності вважається лінійна, яка має наступний вид (3.1):

$$Y = aX + b, \quad (3.1)$$

де Y – значення досліджуваного показника, на який впливає факторний;

X – факторний показник;

a, b – параметри рівняння.

Наступним кроком є структуризація показників у таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Досліджувані показники для визначення параметрів рівняння

Показник	Кфс	Ка	Кфз	Кфр	Кзз	Ксвзк
	X1	Y1	X2	Y2	X3	Y3
2020	0,66	0,54	1,84	0,84	0,46	1,19
2021	0,51	0,49	2,03	0,26	0,51	0,97
2022	0,7	0,67	1,49	0,49	0,33	2,02

Визначення залежності показників проводиться по парам для розуміння як впливає один показник на інший та їх взаємодії між собою. Цей процес допомагає зрозуміти, чи існує статистично значущий зв'язок між показниками, і як саме вони взаємодіють у контексті аналізу.

Для розрахунку параметрів використовується метод найменших квадратів (3.2) [65]:

$$\begin{aligned} \sum Y &= n \cdot a + b \cdot \sum X & (3.2) \\ \sum Y \cdot X &= a \cdot \sum X + b \cdot \sum X^2, \end{aligned}$$

де n – кількість досліджуваних періодів.

Розрахунок значень першої пари $X1, Y1, X^2, X \cdot Y$ наведені у таблиці 3.8

Таблиця 3.8

Розрахунок значень першої пари $X1, Y1$

Рік	X1	Y1	X ²	X1*Y2
2020	0,66	0,54	0,4356	0,3564
2021	0,51	0,49	0,2601	0,2499
2022	0,7	0,67	0,49	0,469
Всього	1,87	1,7	1,1857	1,0753
a	0,09			
b	0,77			

Тобто, згідно розрахунків першої таблиці виникає рівняння $Y1 = 0,09X1 + 0,77$, що вказує на те, що коефіцієнт автономності збільшиться на 0,09 якщо коефіцієнт фінансової стійкості зросте на 1, що говорить про позитивний зв'язок між ними.

Розрахунок значень другої пари $X2, Y2, X^2, X*Y$ наведені у таблиці 3.9

Таблиця 3.9

Розрахунок значень другої пари $X2, Y2$

Рік	X2	Y2	X ²	X1*Y2
2020	1,84	0,84	3,3856	1,5456
2021	2,03	0,26	4,1209	0,5278
2022	1,49	0,49	2,2201	0,7301
Всього	5,36	1,59	9,7266	2,8035
a	0,35			
b	0,1			

Згідно розрахунків другої таблиці виникає рівняння $Y2 = 0,35X2 + 0,1$, що показує, що взаємозв'язок між коефіцієнтом фінансової залежності та фінансового ризику є пропорційним, адже перший коефіцієнт збільшується на 0,35 якщо другий зростає на 1. При збільшенні фінансових ризиків, залежність підприємства також зростає

Розрахунок значень другої пари $X3, Y3, X^2, X*Y$ наведені у таблиці 3.10

Таблиця 3.10

Розрахунок значень третьої пари $X3, Y3$

Рік	X3	Y3	X ²	X1*Y2
2020	0,46	1,19	0,2116	0,5474
2021	0,51	0,97	0,2601	0,4947
2022	0,33	2,02	0,1089	0,6666
Всього	1,3	4,18	0,5806	1,7087
a	3,97			
b	-5,94			

Згідно розрахунків третьої таблиці виникає рівняння $Y3 = 3,97X3 - 5,94$. Аналіз показав, що дані показники є оберненими, при зменшенні коефіцієнт

співвідношення власного і залученого капіталу на 1, коефіцієнт загальної заборгованості збільшиться на 3,97.

Отже, за рахунок даного дослідження можна регулювати значення показників фінансової стійкості шляхом зміни іншого показника при недотриманні нормативних значень (табл 3.11).

Таблиця 3.11

Модель регулювання показників фінансової стійкості

ТОВ «Кормотех»

Показник	Нормальне значення
Коефіцієнт фінансової стійкості	> 0,85
Коефіцієнт автономії	> 0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	> 0,5
Коефіцієнт фінансового ризику	< 0,5
Коефіцієнт загальної заборгованості	< 0,5
Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу	> 1
Залежність	
$Y_1 = 0,09X_1 + 0,77$	
$Y_2 = 0,35X_2 + 0,1$	
$Y_3 = 3,97X_3 - 5,94$	

Методичний аналіз фінансових показників підприємства вказує на важливі взаємозв'язки між ключовими фінансовими коефіцієнтами. Згідно з розрахунками, позитивна кореляція між коефіцієнтом автономності та коефіцієнтом фінансової стійкості свідчить про покращення автономності підприємства зі зростанням його фінансової стійкості. Водночас, прямий зв'язок між коефіцієнтом фінансової залежності та фінансовим ризиком показує, що із збільшенням ризиків зростає і залежність підприємства. Аналіз також виявляє зворотний зв'язок між коефіцієнтом співвідношення власного і залученого капіталу та коефіцієнтом загальної заборгованості, вказуючи на те, що зі

зменшенням цього співвідношення загальна заборгованість збільшується. Ці розрахунки підкреслюють важливість комплексного підходу до аналізу фінансової стійкості, враховуючи не лише прямі і зворотні взаємозв'язки між різними фінансовими показниками, а й загальну мережу впливів, які ці показники чинять один на одного.

Цілісний аналіз фінансових показників дозволяє виявити не лише прямі зв'язки між окремими коефіцієнтами, але й складну мережу взаємозв'язків, що існують між ними. Важливо розуміти, як власний капітал та зобов'язання підприємства впливають на різні аспекти його фінансової стійкості (рис. 3.2).

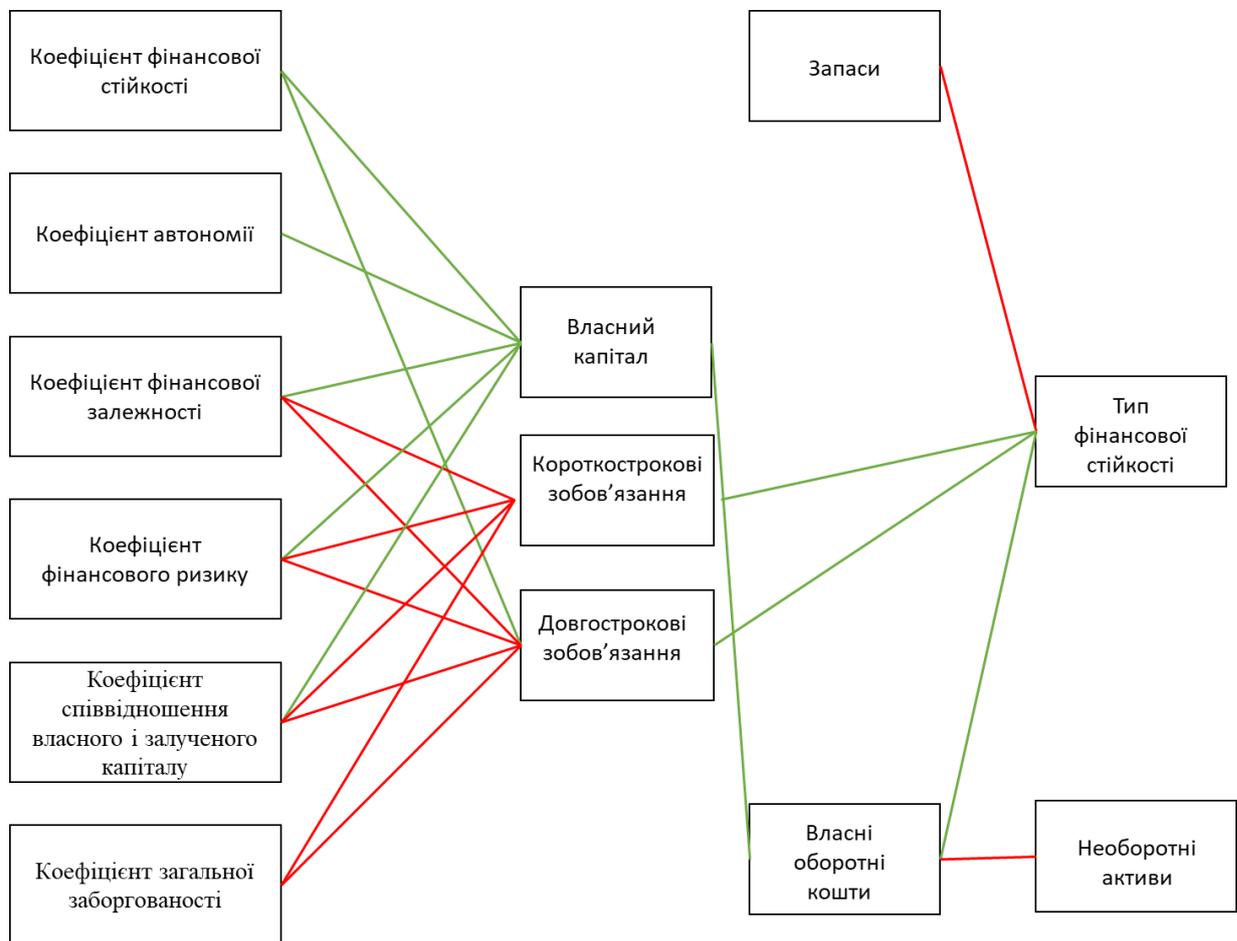

Рис. 3.2. Модель взаємозв'язку між показниками фінансової стійкості та балансовими значеннями

Отже, щоб покращити фінансову стійкість та забезпечити максимальну прибутковість слід урівноважити власний капітал та залучений та перевірити

результативність даного методу. Крім того, варто підібрати таке співвідношення при якому витрати та ризики матимуть низьке значення.

Крім того, варто здійснити ряд дій над оптимізацією та витратами, що пов'язані з основними засобами. Їх оновлення та списання застарілого обладнання допоможуть зменшити навантаження на джерела фінансування. Крім того, варто оптимізувати запаси. Здійснити переогляд запасів, їх зберігання ефективність та рентабельність задля їх зменшення.

За рахунок математично-економічної моделі можна шляхом зміни одного показника фінансової стійкості впливати на інший, досягати потрібний результат та відслідковувати загальний взаємозв'язок.

ВИСНОВКИ

Фінансова стійкість відіграє безпосередню роль у господарській діяльності підприємства. Її аналіз дає змогу оцінити ефективність, з якою підприємство здійснює всі свої операції. Крім того, рівень фінансової стійкості надає інформацію про платоспроможність компанії, її стабільність та напрямки розвитку.

Поняття фінансової стійкості виражає здатність підприємства успішно здійснювати свою операційну діяльність, отримувати оптимальний прибуток, виконувати всі свої зобов'язання та вчасно й раціонально реагувати на внутрішні та зовнішні ризики. Питання фінансової стійкості стає ще більш актуальним у країні, у якій ведеться війна, адже лише фінансово стійке підприємство здатне мінімізувати всі потенційні небезпеки.

Ознаками фінансово стійкого підприємства є його незалежність від зовнішніх факторів, постійна господарська діяльність, задовільні фінансові показники, платоспроможність, здатність формувати резерви тощо.

Оцінка фінансової стійкості здійснюється за рахунок як зовнішньої, так і внутрішньої інформації, а саме: форм звітності підприємства, бюджетів, прогнозів, даних про ринок, конкурентів, законодавчих процесів. Важливо щоб інформація несла об'єктивну цінність, була структурованою, актуальною та мала швидкий доступ до себе.

Єдиної методики, за допомогою якої можна оцінювати фінансову стійкість будь-якого підприємства, не існує через узагальнююче значення поняття та відсутності універсального показника. Разом з тим, отримати максимально точний аналіз фінансової стійкості можна за рахунок використання різних методів, зокрема вертикального та горизонтального аналізу, аналізу абсолютних та відносних показників, факторного аналізу тощо.

Об'єктом дослідження фінансової стійкості є підприємство ТОВ «Кормотех». Товариство займає перші позиції у виробництві кормів для домашніх тварин в Україні та регіонах Європи. Окрім того займається оптовою торгівлею зерном, тютюном, насінням, неспеціалізованою оптовою та роздрібною торгівлею, виробництвом м'ясних продуктів і готової їжі, а також оптовою торгівлею м'ясом і м'ясними продуктами.

Фінансова стійкість, зокрема, характеризується здатністю отримувати прибуток. ТОВ «Кормотех» у досліджуваних роках забезпечив позитивне значення показника та показав зростаючу загальну динаміку.

Прямий вплив на рівень фінансової стійкості має розподіл джерел фінансування майна. У 2020 та 2021 роках підприємство має однаковий розмір власних ресурсів та запозичених. У наступному році частка власних джерел переважає вже у 2 рази. Власні джерела формуються за рахунок нерозподіленого прибутку тоді, коли запозичені переважно за короткостроковими кредитами, при цьому спостерігається тренд до зменшення довгострокових зобов'язань.

Результати аналізу відносних показників свідчать про недостатність стабільних джерел фінансування підприємства, хоча й відслідковується збільшення їх частки. Підприємство має високий рівень автономії, хоча й значне переважання власних коштів над залученими свідчить про використання не всього можливого потенціалу. У ТОВ «Кормотех» прослідковується стратегічна проблема з вільними коштами та здатністю ними маневрувати. Результат аналізу показав, що у підприємства були проблеми з фінансовою стійкістю у 2021 році у зв'язку з такими факторами, як відкриття нової фабрики та ринкової невизначеності, проте в наступному році ситуація покращилася.

Проведене дослідження на тип фінансової стійкості ТОВ «Кормотех» виявив, що підприємство перебуває у нестійкому фінансовому становищі. Сума запасів, якими оперує компанія, може покриватися лише за рахунок усіх наявних джерел фінансування, що свідчить про недостатність власних коштів, довгострокових позикових коштів та перевищення запасів.

Підприємство характеризується переважанням змінних витрат над постійними, що свідчить маневреність підприємства при зміні ринкових умов, але, в той час, значна частка даних витрат зменшує рентабельність продажів.

Результат аналізу запасу фінансової стійкості свідчить про готовність підприємства до зовнішніх економічних коливань, адже здатність нормально вести свої господарську діяльність повністю забезпечується. Збільшення з порогу рентабельності сигналізує про рівномірне збільшення як доходів, так і витрат.

При аналізі операційного та фінансового левериджу з'ясувалося, що підприємство не має значних проблем з виробничою діяльністю, але спостерігається недостатність використання залучених коштів, що впливає на можливості підприємства.

За рахунок використання різних методів виявлення рівня банкрутства підприємства було виявлено, що підприємство не має проблем з платоспроможністю та має високе значення даного показника.

При SWOT-аналізі ТОВ «Кормотех» були виявлені як сильні сторони підприємства, так і слабкі. До сильних сторін ми відносимо репутаційну перевагу над конкурентами, якість продукції, використання власних фабрик та їх відкриття на території Європи.

Одночасно, існує ряд проблем, які потребують термінового рішення:

1. нераціональний розподіл власних та позичкових джерел фінансування;
2. розмір вільних коштів, що не відповідає обсягам виробництва;
3. значне перевищення запасів;
4. нестійкий фінансовий стан;
5. зростання витрат на виготовлення товару.

Пропонується використати наступні методи для стабілізації джерел фінансування:

1. Оптимізувати структуру капіталу за критерієм максимізації очікуваного фінансового прибутку, тобто збільшити рівень фінансової рентабельності. Даний

метод буде ефективним при урівноваженні розміру власного та запозиченого капіталу. Разом з тим, збільшення частки довгострокових джерел фінансування допоможе покращити ситуацію з стабільними джерелами фінансування;

2. Оптимізувати структуру капіталу відповідно до критеріїв мінімізації витрат. Обрати такий вид фінансування, який нестиме за собою мінімальну кількість витрат та максимальну продуктивність;

3. Оптимізувати структуру капіталу за критерієм щодо мінімізації рівня фінансового ризику, тобто знайти таке співвідношення, що забезпечить високий рівень надійності.

Разом з тим, потрібно провести ряд дій над активами, зокрема оновити основні засоби для збільшення їх ефективності та зменшенні витрат, що пов'язані з їх обслуговуванням. Переглянути та структурувати необоротні активи, що є необхідними у здійсненні господарської діяльності. Покращення кваліфікації персоналу також збільшить ефективність використання основних засобів.

Для підприємства важливо оптимізувати управління запасами, переглянути їх обсяг та структуру, зменшити до необхідної кількості для забезпечення фінансової стабільності. Рекомендується покращити якість складів, де вони зберігаються, та переглянути доходи і витрати, що несуть за собою ті чи інші запаси і створювати стратегію зважаючи на отримані дані. Також рекомендується збільшити кількість грошей та їх еквівалентів, що впливає на платоспроможність суму вільних коштів.

Для практичного покращення фінансової стійкості розроблена модель, яка дозволяє шляхом зміни одного показника впливати на інший, тим самим регулювати його значення до значень заданих нормою. Дана модель враховує не лише прямі і зворотні взаємозв'язки між різними фінансовими показниками, а й загальну мережу впливів, які ці показники чинять один на одного. Також була створена модель взаємозв'язку показників фінансової стійкості, де зображено складну мережу впливу майна та джерел фінансування на фінансову стійкість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства [Текст] / Н. М. Гапак, С. А. Капштан // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / ред. кол.: В.П.Мікловда, В.І.Ярема, В.О.Приходько та ін. – Ужгород : Видавництво УжНУ "Говерла", 2014. – Вип. 1 (42). – С. 191-200. – Бібліогр.: с. 200
2. Ткаченко Є.Ю., Фатюха В.В., Яришко О.В. Фінансова стійкість підприємства: сутність та основи управління. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск 56. С. 129-134.
3. Кириченко О.Ю., Письтемський О.С. Економічний зміст поняття «фінансова стійкість підприємства». URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/9228/1/Perspektivi_rozvitku_obl%C3%ACku_kontrol%C3%BB_ta_f%C3%ACnans%C3%ACv_v_umovah_%C3%ACntegrac%C3%ACjnih_%C3%ACglobal_proces%C3%ACv_2020_71.pdf (дата звернення: 10.05.2024)
4. Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8776> (дата звернення: 10.05.2024).
5. Партин, Г., & Папірник, С. (2022). ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ НЕСТАБІЛЬНОСТІ СЕРЕДОВИЩА ФУНКЦІОНУВАННЯ. *Mechanism of an Economic Regulation*, (3-4(97-98), 129-135.
6. Старкіна М.О., Гаватюк Л.С. Фінансова стійкість підприємства як основний показник фінансового стану. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. №38. С. 223–227.
7. Чередніченко А. О., Васечко Л. І., Рамський А. Ю. Стратегічне управління фінансовою стійкістю суб'єктів господарювання в сучасному

економічному середовищі. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. № 1 (11). С. 112–124.

8. Сподіна А.О., Тарасенко І.О. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2022 р. № 12(131). С. 24-31.

9. Заячківська О.В., Яскал Я.А. Роль фінансової стійкості підприємства в умовах фінансово-економічної кризи. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/14573/1/Ve823%20%D0%B7%D0%B0%D1%85.pdf> (дата звернення: 10.05.2024)

10. Пігуль Н.Г., Клименко А.В., Пігуль Є.І. Аналіз фінансової стійкості підприємств України. *Класичний приватний університет*. 2019. № 1(12). С. 186-190.

11. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія і практика. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.

12. Деєва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 328 с.

13. Ясіновська І.Ф. Сучасні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємств. *Європейські перспективи*. 2016. Вип. 2. С. 169-175.

14. Приймак С., Волкова О. Діагностика фінансової стійкості підприємств в умовах посилення глобальної конкуренції. *Економіка та суспільство*. 2021. № 30. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/662> (дата звернення: 11.05.2024)

15. Назарова Т. Ю., Гаврик А. А. Фінансова стійкість підприємства в сучасних умовах. *Загальнодержавний науково-виробничий та інформаційний журнал «Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит»*. 2021. № 5-6 (159-160). С. 44-51.

16. Коцеруба, Н. В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського*

національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород : Гельветика, 2019. Вип. 27№Ч. 1. С.78-83

17. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Лоза Г.М. Інформаційне забезпечення та завдання аналізу фінансо-вого стану суб'єктів малого підприємництва. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 20-річчю з дня заснування кафедри обліку та аудиту ХНТУСГ, 5 листопада 2019 року. У 2 ч. Харків: «Стильна типографія», 2019. Ч. 2. С. 272-274.*

18. Шмиголь Н.М., Касянов М.А. Суть та інформаційне забезпечення аналізу фінансової стійкості підприємства. *Обліково-аналіт. забезпечення інновац. трансформації економіки України : XII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 31 трав. 1 черв. 2018 р. Одеса, 2018. С. 183-184.*

19. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 11.05.2024)

20. Торшин Є.О. Інформаційна база аналізу показників фінансового стану підприємств за національними та міжнародними стандартами фінансової звітності. *Причорноморські економічні студії. Економіка та управління підприємствами. 2017. Вип. 20. С. 65-70.*

21. Гандзюк О.В. *Інформаційне та організаційно-методичне забезпечення аналізу фінансової звітності. Інтелект XXI. № 2. 2017. С. 236-241.*

22. Шеверя Я.В. Методи аналізу та прийняття рішень на підставі фінансових звітів, які складені за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Ужгородського університету. 2007. Спец. вип. 22, Ч. II. С. 351-357.*

23. Кремень, В. М., & Щепетков, С. Я. (2011). Оцінка фінансової стійкості підприємства.

24. Ковальчук, Н. О., & Руснак, Т. В. (2016). Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування. *Глобальні та національні проблеми економіки*, (11), 368-371.

25. Кравченко М.О., Леонтовська М.А. Підходи до оцінювання фінансової стійкості інноваційноактивних підприємств. *«Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»»*. 2022 р. № 24. С. 93-98.

26. Камінська І.М., Мишко О.А., Шишка Д.С. Методичні підходи до аналізу фінансового потенціалу підприємства. *Економічний форум*. 2020. № 1(4). С. 107-113.

27. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.

28. Офіційний сайт ТОВ «Кормотех»: <https://kormotech.com/uk>

29. Кобилюх , О. Я. (2023). Головні тренди розвитку ринку кормів для домашніх тварин у світі та в Україні. *Академічні візії*, (26). вилучено із <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/821>

30. Interfax-Ukraine. "Кормотех" ставить завдання вийти на оборот у \$150 млн у 2023 році - топ-менеджер. Інтерфакс-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/interview/890429.html> (дата звернення: 05.06.2024).

31. Коефіцієнт фондоддачі. Фінансовий аналіз та висновок. URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv/345-pokaznik-fondoviddachi> (дата звернення: 05.06.2024).

32. Геращенко, І. О., & Стрижко, О. А. (2015). Управління ефективністю використання основних засобів. *Економіка і регіон*, (4), 23-28.

33. Мних Є.В., Ференц І.Д. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – Львів: Армія України, 2000.

34. Белялов Т. Е., Олійник А. В. Фінансова стійкість підприємства та та шляхи її зміцнення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2016. № 12(2). С. 22-26. Ц К и http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_12%282%29_6.

35. Тютюнник, Ю. М., & Тютюнник, С. В. (2010). Оцінювання оптимальності співвідношення власного і позикового капіталу підприємств.

36. Партин Г.О. Особливості впливу основних чинників на фінансову стійкість підприємства в умовах фінансово-економічної кризи // Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України. – 2010. - № 10 С. 276-279

37. Коефіцієнт фінансової автономії (Коефіцієнт фінансової незалежності). Фінансовий аналіз та висновок. URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv/346-pokaznik-finansovoji-avtonomiji-pokaznik-finansovoji-nezalezhnosti> (дата звернення: 05.06.2024).

38. Хома І.Б. Фінансовий аналіз : навч. посібн. / І.Б. Хома, Н.І. Андрушко. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2009. – 344 с.

39. Лисничук О.А., Нестерчук Т.А. МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ.

40. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: Підручник, 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2000. - 460 с

41. Мелень О. В. Вплив фінансових результатів на запас фінансової стійкості підприємства [Електронний ресурс] / О. В. Мелень, Г. М. Бережна // Економіка та суспільство = Economy and Society : електрон. наук. фахове вид. – 2018. – Вип. 15. – С. 867-870. – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/15_ukr/133.pdf, вільний

42. Котлярова А. В. Оцінка та аналіз фінансових ризиків підприємства / А. В. Котлярова, Т. І. Кочетова, В. В. Яцина // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2011. – № 15. – С. 71-76.

43. Naumova, N. V. (2004), *Effektivnoe upravlenye kapytalom y ustochnykamy eho pokrytyia na promyshlennykh predpriyatiakh rehyona* [Effective management of capital and on industrial of the region], THTU, Tambov, Russia.

44. Економіко-математичні моделі оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання: монографія / О.М. Тридід, О.Г. Тижненко, Л.О. Тижненко. – К.: УБС НБУ, 2009. – 213 с

45. Терещенко О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства / О. Терещенко // Економіка України. – 2003. – № 8. – С. 38–44

46. . Захарова, Н. Ю., & Захарова, Н. Ю. (2020). Підходи до формування й оцінки фінансової стійкості підприємства.

47. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] / М.Д. Білик [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2009 – 323 с.

48. Бланк І.О. Основи фінансового менеджменту : [підручник] / І.О. Бланк. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 476 с.

49. Оспіщев В.І., Нагорна І.В. Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємств / В.І. Оспіщев, І.В. Нагорна // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – Вип. 2. – С. 218–223 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2009_2_34

50. Хачатрян В.В., Усова Л.С. Фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства / В.В. Хачатрян, Л.С. Усова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/ken-hachatryan-vv-usova-ls-faktori-scho-vplivayut-na-finansoviy-stand-pidpriemstva/>.

51. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : [підручник] / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 358 с.

52. Подольська, В. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / В. О. Подольська, О.В. Яріш. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 488 с.

53. SWOT-аналіз підприємства : конспект лекцій. Дисципліна – "Маркетинг". [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.marketing-helping.com/konspekti-lekcz/17-konspekt-lekczj-disciplna-qmarketingq/306-swot-analz-pdprimstva.html>

54. Могилов Ю.М. SWOT – аналіз вуглевидобувного підприємства / Ю.М. Могилов. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.dspace.nbuu.gov.ua/dspace/bitstream/handle/123456789/4276/st_28_21.pdf?sequence=1

55. Тютюнник Ю.М. Побудова матриці фінансових стратегій Франціона-Романе за інформацією фінансової звітності підприємств України [Електронний ресурс]. / Ю.М. Тютюнник Ю.М., С.В. Тютюнник // Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні» 2-3 березня 2023 року : збірник наукових праць. – Вінниця: ВНТУ, 2023. – 445 с.– Режим доступу: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/803f511b-9432-46e7-a1ae-cee5d9d0fb5a/content>

56. Забаріна, К. Ф. Особливості використання інструментів стратегічного менеджменту з метою комплексної оцінки фінансової діяльності підприємства [Текст] / Кристина Федорівна Забаріна, Ірина Анатоліївна Нечаєва // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014. – Том 15. – № 3. – С. 37-43. – ISSN 1993-0259.

57. Рекова Н. Ю. Економічний аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гітис, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 200 с.

58. Рогач С.М. Економічна ефективність використання фінансових ресурсів підприємства [Електронний ресурс]./ С.М. Рогач // Економіка та суспільство. – 2023. – №55. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-4>

59. Чемчикаленко Р.А. Особливості оцінки та аналізу фінансової стійкості

підприємства / Р.А. Чемчикаленко, О.В. Майборода, А.С. Линьова //

Інфраструктура ринку. – 2019. – Випуск 32. – С.379 – 385

60. Хринюк, О. С., and В. О. Крижня. "МАТРИЦЯ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ ЯК ІНСТРУМЕНТ АНАЛІЗУ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬТЕРНАТИВ ПІДПРИЄМСТВА." Підприємництво та інновації 4 (2017): 75-80.

61. . Беренда, Н. І. Управління структурою капіталу підприємства [Текст] / Н. І. Беренда, Т. Ю. Редзюк, К. В. Ворона // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М.М. Палінчак. – Ужгород : Гельветика, 2018. – Вип. 19№Ч.1. – С. 14–18. – Бібліогр.: с.18 (10 назв). – Рез. рос.,англ.

62. Наумова, Н. В. Ефективне управління капіталом та джерелами його покриття на промислових підприємствах регіону / Н. В. Наумова, Б. І. Герасимов, Л. В. Пархоменко. - Тамбов: ТДТУ, 2004. - 104 с

63. Ткаченко І.П. Фінансовий аналіз. Кам'янське, ДДТУ, 2019 р.

64. Обушак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства /Т.А. Обушак // Актуальні проблеми економіки. – 2019. – № 9. – С. 92–100.

65. Косуліна Н. Г., Ляшенко Г. А., Зотова О. С., Полянова Н. В. Метод найменших квадратів: навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання інж спец. Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. Харків: ХНТУСГ, 2020. 25 с.

66. Мельник О. М. Фінансова стійкість підприємства в сучасній економіці. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". 2010. № 691. С. 188–192.

67. Горбунова Я. В., Александрова В. О. Фінансова стійкість підприємства: теоретичний аспект : thesis. 2018. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40220> (дата звернення: 16.06.2024).

68. Шаблиста Л. М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки. Економіка і прогнозування. 2006. № 2. С. 46–57.

69. Котляр М. Фінансова стійкість підприємства в механізмі його господарювання. Вісник Тернопільської академії народного господарства. Економічні науки. 2004. № 3. С. 38–42.

70. Душин Б. Є. Фінансова стійкість підприємства: оцінка та управління : master's thesis. 2018. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/71423>

71. Калашніков В. В. Фінансова стійкість підприємства та шляхи їх зміцнення : thesis. 2017. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/8223>

72. Фінансовий менеджмент / О. Койчева та ін. Нац. ун-т "Од. юрид. акад.", 2019. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.12225>

73. Теорія фінансової стійкості підприємства : Монографія. Вінниця : Універсум, 2004. 155 с.

74. Бержанір І. А. Діагностика фінансової стійкості підприємств України. Інноваційна економіка. 2013. № 10 (48). С. 34–39.

75. Чайковська М. П., Медведь Т. С. КОМПЛЕКСНА МОДЕЛЬ ПРОГНОЗУВАННЯ СТІЙКОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ УСТАНОВ. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2015. № 12. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.12.2015.44152>

76. Іваньков М. Д. Зміцнення фінансової діяльності підприємства - важлива умова підвищення рентабельності. Вісник Київського університету. Серія економіки та права. 1962. № 5, вип. 1. С. 14–20.

77. Присяжнюк В. П. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства. Актуальні проблеми розвитку підприємницької діяльності в Україні. 2010. Вип. 10. С. 141–149.

78. Кітаєва Ю. Є. Джерела фінансування підприємства та оптимізація структури капіталу : thesis. 2016. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6297>

79. Зоринець П. І. Економічна стійкість та фінансова безпека підприємства в умовах нестабільності ринку. Формування ринкових відносин в Україні. 2011. № 9 (124). С. 148–152.

80. Капкайка С. В. Забезпечення фінансової стійкості підприємств в Україні. Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії. Економічні науки. 2014. № 1 (31). С. 161–169.

81. Синельник Л. С. SWOT-аналіз як один із можливих інструментів оцінки факторів впливу на платоспроможність підприємства. Економіка та держава. 2012. № 10. С. 62–64.

82. Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість - основні складові оцінки фінансового стану підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2008. № 7. С. 26–29.

83. Науково-методичні підходи до визначення сутності поняття «фінансова стійкість підприємства»: thesis / І. О. Школьник та ін. 2017. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/66572>

84. Kovalchuk O. S., Salyuk M. A. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІДЕРСТВА ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКИХ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЯХ: РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ. Вісник Дніпропетровського університету. Серія психологія. 2015. Т. 21, № 9/1. URL: <https://doi.org/10.15421/101506>

85. Борецька, Н. П., and К. В. Міщенко. "Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства." Інвестиції: практика та досвід 20 (2016): 63-66.

86. Русіна, Юлія Олександрівна, and Ю. В. Полозук. "Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають." International scientific journal 2 (2015): 91-94.

87. Лищенко, Маргарита Олександрівна. "Аналіз фінансової стійкості підприємства як елементу забезпечення фінансової стабільності роботи підприємства." Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки 2 (2018): 49-57.

88. Костенко, Юрій, Ольга Короленко, and Михайло Гузь. "Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану." *Економіка та суспільство* 43 (2022).

89. Партин, Г. О., and О. В. Дідух. "Особливості впливу основних чинників на фінансову стійкість підприємства в умовах фінансово-економічної кризи." *науковий вісник нлту україни* 20.8 (2010): 275-279.

90. Башнянин, Г. І., and Інна Володимирівна Лінтур. "Фінансова стійкість суб'єктів господарювання та шляхи її покращення." *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії* 2 (2016): 98-101.

91. Тищенко, О. М., et al. "Моделювання оцінки та прогнозування фінансової стійкості підприємства." (2009).

92. Сметанюк, О. А., С. О. Кругляк, and Е. А. Сметанюк. "Фінансова стійкість в системі фінансової безпеки підприємства." (2014).

93. Яловий, Г. К., and Н. П. Бакеренко. "Концептуальні підходи до визначення фінансової стійкості підприємства." (2011).

94. Ткаленко, Яна Миколаївна, and Сергій Олександрович Криниця. "Фінансова стійкість підприємства та фактори впливу на неї." *Економіка, організація і управління підприємством*. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/14508993787623.pdf> (2015).

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність ТОВ «Кормотех» за 2020 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

Компанія: Товариство з обмеженою відповідальністю "КОРМОТЕХ"

Територія: Львівська область, Яворівський район, с. Прилбичі

Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності: Виробництво готових кормів для домашніх тварин

Середня кількість працівників: 704

Адреса, телефон: 81062 с. Прилбичі Яворівського району Львівської області

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №92), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік місяць число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

0322951918

КОДИ

2021| 01| 01

32673400

4625886701

240

10.92

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 879	2 071
первісна вартість	1001	11 459	9 948
накопичена амортизація	1002	(6 580)	(7 877)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	67 617	145 292
Основні засоби	1010	250 863	294 138
первісна вартість	1011	364 193	429 003
Знос	1012	(113 330)	(134 865)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
Інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	323 359	441 501
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	228 296	274 316
Виробничі запаси	1101	117 218	178 600
Незавершене виробництво	1102	1 490	2 674
Готова продукція	1103	83 911	68 534
Товари	1104	25 677	24 508
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	230 788	301 344
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	30 605	51 535
з бюджетом	1135	2 635	8 191
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 247	7 404
Поточні фінансові інвестиції	1160	4 005	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 310	16 545
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	2 308	16 545
Витрати майбутніх періодів	1170	1 147	1 129
Інші оборотні активи	1190	2 578	2 141
Усього за розділом II	1195	507 611	662 605
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
	1200	-	-
Баланс	1300	830 970	1 104 106

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 000	9 000
Капітал у дооцінках	1405	6 997	6 553
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	415 831	584 097
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	431 828	599 650
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	25 541	132 257
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	25 541	132 257
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	154 805	104 050
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	14 363	13 896
товари, роботи, послуги	1615	167 147	210 296
розрахунками з бюджетом	1620	16 462	9 601
у тому числі з податку на прибуток	1621	9 467	7 104
розрахунками зі страхування	1625	994	1 838
розрахунками з оплати праці	1630	7 228	9 443
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	5	3 354
Поточні забезпечення	1660	8 750	11 185
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 847	8 536
Усього за розділом III	1695	373 601	372 199
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
Баланс	1900	830 970	1 104 106

Директор / Степанівська Марія Михайлівна

Головний бухгалтер / Сеймівська Марія Ігорівна

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

 Форма № 2 Код за ДКУД 1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 031 991	1 552 720
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 212 164)	(899 057)
Валовий:	2090	819 827	653 663
прибуток			
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	17 960	11 018
Адміністративні витрати	2130	(48 136)	(32 829)
Витрати на збут	2150	(410 066)	(319 490)
Інші операційні витрати	2180	(77 400)	(50 977)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	302 185	261 385
прибуток			
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	30	-
Інші доходи	2240	84 692	10 967
Фінансові витрати	2250	(27 180)	(36 445)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(93 134)	(387)
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	266 593	235 520
прибуток			
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(48 273)	(42 309)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:	2350	218 320	193 211
прибуток			
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	218 320	193 211

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	949 228	793 931
Витрати на оплату праці	2505	164 444	127 869
Відрахування на соціальні заходи	2510	33 956	23 766
Амортизація	2515	35 050	27 090
Інші операційні витрати	2520	446 008	338 243
Разом	2550	1 628 686	1 310 899

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

 Директор / Стефанишин Марія Михайлівна

 Головний бухгалтер / Сейтівська Марія Ігорівна

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 р.**

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 233 376	1 733 434
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	55 913	41 716
Надходження від повернення авансів	3020	3 324	3 912
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	123	13
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	6 859	2 029
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 800 251)	(1 267 298)
Праці	3105	(131 257)	(98 359)
Відрачувань на соціальні заходи	3110	(35 436)	(26 211)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(130 794)	(117 521)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(50 636)	(43 893)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(45 337)	(42 467)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(34 821)	(31 161)
Витрачання на оплату авансів	3135	-	-
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(334)	(191)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	-	-
Інші витрачання	3190	(6 319)	(7 956)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	195 204	263 568
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	80 000	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	4 750	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	250
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(75 995)	-
необоротних активів	3260	(159 241)	(96 106)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	(4 000)	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(154 486)	(95 856)

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

1	2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	290 721	20 000
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	(245 699)	(36 766)
Сплату дивідендів	3355	(47 428)	(114 411)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(25 573)	(36 402)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплату неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(27 979)	(167 579)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	12 739	133
Залишок коштів на початок року	3405	2 310	2 697
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	1 496	(520)
Залишок коштів на кінець року	3415	16 545	2 310

Директор / Стефанишин Марія Михайлівна

Головний бухгалтер / Семівська Марія Ігорівна

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

**Звіт про власний капітал
за 2020 р.**

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	9 000	6 997	-	-	415 831	-	-	431 828
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(498)	-	-	(498)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	9 000	6 997	-	-	415 333	-	-	431 330
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	218 320	-	-	218 320
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(444)	-	-	444	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(50 000)	-	-	(50 000)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(444)	-	-	168 764	-	-	168 320
Залишок на кінець року	4300	9 000	6 553	-	-	584 097	-	-	599 650

Директор / Стефанишин Марія Михайлівна

Головний бухгалтер / Сеймівська Марія Ігорівна

Додаток Б
Фінансова звітність ТОВ «Кормотех» за 2021 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю "Кормотех"	Дата (рік місяць число)	КОДИ
Територія: Львівська область, Яворівський р-н, Новояворівська отг, с.Прилбичі	за ЄДРПОУ	2022 01 01
Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТТ	32673400
Вид економічної діяльності: Виробництво готових кормів для домашніх тварин	за КОПФГ	UA46140050000054478
Середня кількість працівників: 795	за КВЕД	240
Адреса, телефон: с. Прилбичі, Яворівський район, Львівська обл. 81062		10.92
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №92), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 року**

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 127	2 155
первісна вартість	1001	2 089	3 324
накопичена амортизація	1002	(962)	(1 169)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	151 217	8 272
Основні засоби	1010	310 689	446 700
первісна вартість	1011	425 015	600 392
знос	1012	(114 326)	(153 692)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	18 194	22 034
Усього за розділом I	1095	481 227	479 161
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	267 688	330 229
Виробничі запаси	1101	171 888	200 012
Незавершене виробництво	1102	2 758	3 048
Готова продукція	1103	68 534	90 763
Товари	1104	24 508	36 406
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	300 578	441 250
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	38 563	44 699
з бюджетом	1135	9 894	5 662
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 610	3 755
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 545	3 596
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	16 545	3 596
Витрати майбутніх періодів	1170	1 129	1 294
Інші оборотні активи	1190	1 745	6 821
Усього за розділом II	1195	639 752	837 306
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 120 979	1 316 467

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 000	9 000
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	593 843	639 695
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	602 843	648 695
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 583	1 993
Довгострокові кредити банків	1510	131 292	5 076
Інші довгострокові зобов'язання	1515	10 395	9 489
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	144 270	16 558
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	104 650	319 755
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	25 097	27 828
товари, роботи, послуги	1615	210 458	240 859
розрахунками з бюджетом	1620	9 597	16 105
у тому числі з податку на прибуток	1621	7 104	5 794
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	9 261	14 812
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 369	1 413
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	15 938
Поточні забезпечення	1660	11 186	14 320
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	248	184
Усього за розділом III	1695	373 866	651 214
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	-	-
	1900	1 120 979	1 316 467

Директор / Стефанішин М.М.

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
(ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2021 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 609 133	1 923 747
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 820 631)	(1 241 201)
Валовий:			
прибуток	2090	788 502	682 546
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	7 002	6 139
Адміністративні витрати	2130	(72 906)	(47 829)
Витрати на збут	2150	(382 444)	(271 952)
Інші операційні витрати	2180	(79 261)	(61 825)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	260 893	307 079
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	4 008	511
Інші доходи	2240	3 610	-
Фінансові витрати	2250	(29 589)	(30 402)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	(12 014)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	238 922	265 174
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(43 070)	(47 064)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	195 852	218 110
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	195 852	218 110

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 218 054	864 012
Витрати на оплату праці	2505	216 058	164 444
Відрахування на соціальні заходи	2510	43 616	33 956
Амортизація	2515	60 491	45 000
Інші операційні витрати	2520	541 724	354 445
Разом	2550	2 079 943	1 461 857

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Директор / Стефанишин М.М.

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
(ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ)
за 2021 р.**

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 921 500	2 216 995
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Інші надходження	3095	5 739	3 586
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(2 430 054)	(1 702 432)
Праці	3105	(176 472)	(136 361)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(44 993)	(35 436)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(135 646)	(128 470)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(44 970)	(50 636)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(47 408)	(42 467)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(43 268)	(35 367)
Витрачання на оплату авансів	3135	-	-
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	-	-
Інші витрачання	3190	(52)	(230)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	140 022	217 652
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	80 000
необоротних активів	3205	333	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	34	36
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	(75 995)
необоротних активів	3260	(63 444)	(163 182)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(63 077)	(159 141)

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

1	2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	255 777	314 223
Інші надходження	3340	2 637	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	(165 464)	(269 201)
Сплату дивідендів	3355	(126 110)	(47 428)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(25 502)	(26 580)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(21 046)	(14 458)
Інші платежі	3390	(7 403)	(2 333)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(87 111)	(45 777)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(10 166)	12 734
Залишок коштів на початок року	3405	16 545	2 310
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(2 783)	1 501
Залишок коштів на кінець року	3415	3 596	16 545

Директор / Стефанишин М.М.

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
ЗА 2021 РІК**

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	9 000	6 553	-	-	584 097	-	-	599 650
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	(6 553)	-	-	9 746	-	-	3 193
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	9 000	-	-	-	593 843	-	-	602 843
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	195 852	-	-	195 852
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(150 000)	-	-	(150 000)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	45 852	-	-	45 852
Залишок на кінець року	4300	9 000	-	-	-	639 695	-	-	648 695

Директор / Стефанишин М.М.

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

Додаток В
Фінансова звітність ТОВ «Кормотех» за 2022 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю "Кормотех"
Територія: Львівська область, Яворіський р-н, Новояворіський отг, с. Прилбичі

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КАТОТТГ

Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю

за КОПФГ

Вид економічної діяльності: Виробництво готових кормів для домашніх тварин

за КВЕД

Середня кількість працівників, осіб 857

Адреса телефон: с. Прилбичі, Яворіський район, Львівська обл. 81062

0322951918

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2023	01	01
32673400		
UA46140050000054478		
240		
10.92		

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.**

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	4	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 155	1 741
первісна вартість	1001	3 324	3 283
накопичена амортизація	1002	(1 169)	(1 542)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8 272	162 024
Основні засоби	1010	446 700	419 929
первісна вартість	1011	600 392	615 541
знос	1012	(153 692)	(195 612)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	22 034	53 686
Усього за розділом I	1095	479 161	637 380
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	330 229	413 202
Виробничі запаси	1101	200 012	246 088
Назеввершене виробництво	1102	3 048	4 637
Готова продукція	1103	90 763	104 739
Товари	1104	36 406	57 738
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	441 250	240 768
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
За виданими авансами	1130	44 699	58 539
з бюджету	1135	5 662	10 851
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 755	23 022
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 596	29 389
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	3 596	29 389
Витрати майбутніх періодів	1170	1 294	803
Інші оборотні активи	1190	6 821	12 401
Усього за розділом II	1195	837 306	788 975
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
	1200	-	-
Баланс	1300	1 316 467	1 426 355

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 000	9 000
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	639 695	945 550
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	648 695	954 550
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1 993	1 370
Довгострокові кредити банків	1510	5 076	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	9 489	48 198
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	16 558	49 568
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	319 755	109 172
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	27 828	13 788
товари, роботи, послуги	1615	240 859	246 187
розрахунками з бюджетом	1620	16 105	14 168
у тому числі з податку на прибуток	1621	5 794	8 395
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	14 812	16 925
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 413	430
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	15 938	-
Поточні забезпечення	1660	14 320	21 366
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	184	201
Усього за розділом III	1695	651 214	422 237
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
Баланс	1900	1 316 467	1 426 355

 Директор / Стефанишин М.І.

 Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
(ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2022 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 306 632	2 609 133
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 337 310)	(1 820 631)
Валовий прибуток	2090	969 322	788 502
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	24 671	7 002
Адміністративні витрати	2130	(93 534)	(72 906)
Витрати на збут	2150	(412 405)	(382 444)
Інші операційні витрати	2180	(73 611)	(79 261)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	414 443	260 893
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	386	4 008
Інші доходи	2240	-	3 610
Фінансові витрати	2250	(38 071)	(29 589)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(3 586)	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	373 172	238 922
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(67 317)	(43 070)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	305 855	195 852
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	305 855	195 852

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 624 706	1 218 054
Витрати на оплату праці	2505	263 664	216 058
Відрахування на соціальні заходи	2510	51 243	43 616
Амортизація	2515	70 205	60 491
Інші операційні витрати	2520	451 695	541 724
Разом	2550	2 461 513	2 079 943

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
(ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ)
за 2022 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	4 089 867	2 921 500
Повернення податків і зборів	3005	290	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафи, пені)	3035	17	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських прав	3045	-	-
Інші надходження	3095	6 884	5 739
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(3 126 371)	(2 430 054)
Праці	3105	(207 462)	(176 472)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(52 310)	(44 993)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(206 318)	(135 646)
Витрачання на оплату праці зобов'язань з податку на прибуток	3116	(65 339)	(44 970)
Витрачання на оплату праці зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(89 469)	(47 408)
Витрачання на оплату праці зобов'язань з інших податків та зборів	3118	(51 510)	(43 268)
Витрачання на оплату авансів	3135	-	-
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	-	-
Інші витрачання	3190	(8 339)	(52)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	496 258	140 022
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	938	333
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	1 150	34
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашених позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(187 986)	(63 444)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(185 898)	(63 077)

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"

1	2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	50 173	255 777
Інші надходження	3340	-	2 637
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	(273 775)	(165 464)
Сплату дивідендів	3355	(15 915)	(126 110)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(33 511)	(25 502)
Витрачання на спліту заборгованості з фінансової оренди	3365	(25 639)	(21 046)
Інші платежі	3390	(322)	(7 403)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(298 989)	(87 111)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	11 371	(10 166)
Залишок коштів на початок року	3405	3 596	16 545
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	14 422	(2 783)
Залишок коштів на кінець року	3415	29 389	3 596

Директор / Стефанюк М.М.

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОРМОТЕХ"
**ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
ЗА 2022 РІК**

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	9 000	-	-	-	639 695	-	-	648 695
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	9 000	-	-	-	639 695	-	-	648 695
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	305 855	-	-	305 855
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	305 855	-	-	305 855
Залишок на кінець року	4300	9 000	-	-	-	945 550	-	-	954 550

Директор / Слесанишин М. М.

Головний бухгалтер / Сеймівська М.І.